

Spis treści:

WPROWADZENIE

1. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO A PLANOWANIE PRZESTRZENNE

- 1.1 Zadania studium
- 1.2 Tryb i zakres sporządzania studium
- 1.3 Podstawy formalno – prawne opracowania
- 1.4 Cel i zakres opracowania
- 1.5 Materiały wyjściowe
  - 1.5.1 Dotychczasowe materiały i opracowania planistyczne
  - 1.5.2 Materiały niezbędne do analiz i wykonania rysunków „studium”

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENU

- 2.1 Położenie gminy
- 2.2 Charakterystyka ogólna gminy
- 2.3 Dotychczasowe przeznaczenie wynikające z uwarunkowań planistycznych
  - 2.3.1 Dokumenty planistyczne o charakterze ponadregionalnym
  - 2.3.2 Dokumenty planistyczne o charakterze regionalnym
  - 2.3.3 Dokumenty planistyczne o charakterze gminnym
  - 2.3.4 Dotychczasowe zagospodarowanie
  - 2.3.5 Wnioski i postulaty do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy
- 2.4 Powiązania zewnętrzne wpływające na przestrzeń gminną

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

- 4.1 Gmina Boguty – Pianki na tle ponadlokalnych układów przyrodniczych
- 4.2 Stan środowiska
  - 4.2.1 Geologia

- 4.2.2 Geomorfologia
- 4.2.3 Wody powierzchniowe
- 4.2.4 Wody podziemne
- 4.2.5 Klimat
- 4.2.6 Gleby
- 4.2.7 Szata roślinna
- 4.2.8 Wnioski

- 4.3 Przyrodnicze układy i obiekty chronione
  - 4.3.1 Obiekty chronione
  - 4.3.2 Przyrodnicze układy

- 4.4 Użytkowanie gruntów

- 4.5 Rolnicza przestrzeń produkcyjna

- 4.6 Leśna przestrzeń produkcyjna

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- 5.1 Historia ziem gminy Boguty - Pianki

- 5.2 Ochrona zabytków
  - 5.2.1 Rejestr zabytków
  - 5.2.2 Pomnik historii
  - 5.2.3 Park kulturowy
  - 5.2.4 Inne formy ochrony
  - 5.2.5 Inne zabytki nieruchome wskazane przez wojewódzkiego konserwatora zabytków
  - 5.2.6 Gminna ewidencja zabytków i inne zabytki nieruchome wskazane przez wojewódzkiego konserwatora zabytków

- 5.3 Dobra kultury współczesnej

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

- 6.1 Sytuacja demograficzna gminy

- 6.2 Infrastruktura społeczna gminy
  - 6.2.1 System oświaty
  - 6.2.2 System opieki zdrowotnej i socjalnej
  - 6.2.3 Działalność kulturalna i rekreacyjno - wypoczynkowa
  - 6.2.4 Mieszkalnictwo
  - 6.2.5 Pozarolnicza działalność usługowa i produkcyjna

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

- 8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY**
- 9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z STANU PRAWNEGO GRUNTÓW**
- 10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBYCH**
- 11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA NATURALNYCH ZAGROZEŃ GEOLOGICZNYCH, UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBYNYCH**
- 12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI**
  - 12.1 Komunikacja
    - 12.1.1 Charakterystyka funkcjonowania komunikacji w obszarze gminy
    - 12.1.2 Komunikacja kolejowa
    - 12.1.3 Analiza istniejącego układu drogowego i ocena możliwości jego rozwoju
  - 12.2 Infrastruktura techniczna
    - 12.2.1 Sieć wodociągowa
    - 12.2.2 Sieć kanalizacyjna
    - 12.2.3 Gospodarka energetyczna
    - 12.2.4 Telekomunikacja
    - 12.2.5 Gospodarka odpadami
- 13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH**
- 14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ**

KIERUNKI ROZWOJU

- 15. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ PRZEZNACZENIU TERENÓW**
  - 15.1 Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego
  - 15.2 Ogólne kierunki zmian
  - 15.3 Rozwój demograficzny
  - 15.4 Priorytet dla ekorozwoju
  - 15.5 Ogólna struktura funkcjonalno-przestrzenna

15.6 Sieć osadnicza

15.7 Obsługa ludności

16. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

17. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

18. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

18.1 Wytyczne konserwatorskie w zakresie ochrony zabytków

18.2 Wytyczne konserwatorskie w zakresie ochrony archeologicznych dóbr kultury

18.3 Dobra kultury współczesnej

19. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

19.1 Komunikacja

19.2 Infrastruktura techniczna

19.2.1 Sieć wodociągowa

19.2.2 Sieć kanalizacyjna

19.2.3 Gospodarka energetyczna

19.2.4 Gospodarka odpadami

20. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM ORAZ PONADLOKALNYM

20.1 Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

20.2 Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

21. REALIZACJA POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY, W TYM OBSZARY DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE PLANU MIEJSCOWEGO ORAZ OBSZARY DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

21.1 Obszary wymagające sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

21.1.1 Obszary wymagające sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

21.1.2 Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych

21.1.3 Obszary przestrzeni publicznej

21.2 Obszary dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy planów zagospodarowania przestrzennego, w tym obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

- 22. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ**
- 23. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH**
- 24. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY**
- 25. OBIEKTY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH**
- 26. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI**
- 27. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH**
- 28. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII**
- 29. INNE OBSZARY PROBLEMOWE**
- 30. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM**
- 31. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ**

WPROWADZENIE

1. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO A PLANOWANIE PRZESTRZENNE

1.1 Zadania studium:

- Dokument studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ma za zadanie określenie polityki przestrzennej dla obszaru gminy. Wymóg sporządzenia studium wprowadzony został w 1995 r. przez Ustawę z 7.07.1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U z 1999r., Nr 15, poz. 139 ze zm.) i utrzymany w obowiązującej Ustawie z 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.).
- Studium jest zbiorczym opracowaniem koncepcyjnym, wskazującym najistotniejsze problemy w skali gminy. Stanowi źródło informacji koordynacyjnych przy prowadzeniu polityki przestrzennej i wskazuje jej główne kierunki. Jest dokumentem bazowym dla opracowywania planów miejscowych oraz zmian w obowiązujących planach. Obowiązująca ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym podkreśla znaczenie „studium”, gdyż jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.
- „Studium” nie może stanowić podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, ponieważ nie jest przepisem gminnym. Stanowi natomiast niezbędny dla wójta i rady gminy instrument do kierowania polityką przestrzenną.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego odgrywa fundamentalną rolę w powiązaniu prawa lokalnego, stanowionego w planach miejscowych, z planowaniem przestrzennym województwa i koncepcją przestrzennego zagospodarowania kraju.

1.2 Tryb i zakres sporządzania studium:

- Sporządzającym „studium”, w myśl ustawy, jest odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Na sporządzającego został nałożony obowiązek uwzględnienia zasad określonych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustaleń strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy.
- Dokument „studium” opiera się na podstawowych informacjach o gminie, w tym na rozpoznaniu aktualnej sytuacji gminy i uwarunkowań jej rozwoju oraz określeniu kierunków rozwoju przestrzennego i zasad polityki przestrzennej.
- W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:
  - dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
  - stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
  - stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
  - stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;

- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy;
- stanu prawnego gruntów;
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

1.3 Podstawy formalno – prawne opracowania.

Uwarunkowania ustawowe sporządzania studium:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233),
- Uchwała Nr 38/VII/2011 Rady Gminy Boguty – Pianki z dnia 26.07.2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Boguty – Pianki.

1.4 Cel i zakres opracowania

- Celem opracowania Studium, zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a w oparciu o uwarunkowania wynikające z istniejącego zagospodarowania i możliwości rozwoju oraz wytyczne określone w „Strategii rozwoju gminy Boguty - Pianki” jest określenie:
  - kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
  - kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
  - obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
  - obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
  - kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
  - obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
  - obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
  - obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m² (parametr nieobowiązujący w związku z wyrokiem TK) oraz obszarów przestrzeni publicznej;

- obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych;
- obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271);
- obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu;
- innych obszarów problemowych, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Główne aspekty opracowania stanowią, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dwie grupy zagadnień ujęte w grupy tematyczne.

Niniejsze opracowanie zawiera materiały o charakterze analitycznym i studialnym, przygotowane na etapie prac nad Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Boguty - Pianki, obejmujące rozpoznanie zewnętrznej i wewnętrznej sytuacji gminy oraz określenie problemów i sposobów ich rozwiązywania. Wskazuje główne tendencje i kierunki zmian niezbędne do prowadzenia właściwej polityki przestrzennej na obszarze gminy. Problematykę uwarunkowań, zasad i kierunków rozwoju gminy przedstawiono na planszach tematycznych.

1.5 Materiały wyjściowe

1.5.1 Dotychczasowe materiały i opracowania planistyczne:

Do opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Boguty - Pianki posłużyły następujące materiały i opracowania:

- Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, opublikowana w Monitorze Polskim Nr 26, poz. 432 z 16.08.2001 r. (*nieobowiązująca*);
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, opublikowana w Monitorze Polskim z 2012 r. poz. 252 (*obowiązująca*);
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 (aktualizacja), uchwała Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 78/06 z dnia 29.05.2006 r.;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, uchwała Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 65/2004 z dnia 07.06.2004 r., publikacja Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego nr 217, z dnia 28.08.2004 r., poz. 5811;
- Strategia Rozwoju Powiatu Ostrowskiego na lata 2004 - 2015, przyjęta uchwałą Nr XII/87/04 Rady Powiatu Ostrowi Mazowieckiej z dnia 25.03.2004 r.;
- Strategia Rozwoju Gminy Boguty – Pianki lata 2008 – 2015, przyjęta Uchwałą Rady Gminy Boguty – Pianki nr 72/XV/08 z dnia 30.06.2008 r.;

- ❑ Plan Przestrzennego Zagospodarowania gminy Boguty Pianki – perspektywa 1995, zatwierdzony Uchwałą Nr XVII/65/87 Gminnej Rady Narodowej w Bogutach Piankach z dnia 30.01.1987 r. ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Łomżyńskiego Nr 1 z dnia 02.04.1987 r. - nieobowiązujący;
- ❑ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Boguty - Pianki” zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy Boguty - Pianki Nr 39/VI/03 z dnia 07.05.2003 r.;
- ❑ Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod oczyszczalnię ścieków we wsi Boguty – Żurawie, Uchwała Nr 50/IX/2003 Rady Gminy Boguty – Pianki z dnia 8 września 2003 r., ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego Nr 254, poz. 6733 z dnia 1 października 2003 r. – nieobowiązujący;
- ❑ Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu części działki nr 213 we wsi Boguty – Żurawie, zatwierdzona Uchwałą Nr 28/VI/07 Rady Gminy Boguty - Pianki z dnia 11 kwietnia 2007r.;
- ❑ Bank Danych Regionalnych GUS;
- ❑ Warunki przyrodnicze produkcji rolnej, województwo łomżyńskie – opracowanie Instytutu uprawy, nawożenia i gleboznawstwa w Puławach, Puławy 1980;
- ❑ Przegląd ekologiczny składowiska odpadów komunalnych gminy Boguty-Pianki - opracowanie J. Boguckiego, Boguty-Pianki 2002;
- ❑ Program ochrony środowiska w gminie Boguty-Pianki 2001 – 2020, Boguty-Pianki 2001;
- ❑ Program gospodarki ściekowej dla gminy Boguty-Pianki – B. Ruskowskiej i M. Kwiatkowskiej z firmy Eko-Efekt, Warszawa 2002;
- ❑ Koncepcja programowa gazyfikacji – opracowanie Przedsiębiorstwa Projektowania i Realizacji Inwestycji Komunalnych w Białymstoku, Białystok 1996;

1.5.2 Materiały niezbędne do analiz i wykonania rysunków „studium”:

- ❑ Mapa topograficzna w skali 1 : 25000;
- ❑ Zdjęcia lotnicze, kolorowe w skali 1:26000;
- ❑ Mapa glebowo – rolnicza w skali 1:5000;

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENU

2.1 Położenie gminy.

W wyniku wprowadzenia nowego podziału administracyjnego kraju (Ustawa o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa z 24 lipca 1998 r. Dz. U. Nr 96, poz. 603 i Nr 104, poz. 656) z dniem 01.01.1999 r. gmina Boguty-Pianki znalazła się w granicach administracyjnych województwa mazowieckiego. Gmina położona jest w północno-wschodniej części województwa, w powiecie Ostrow Mazowiecka w skład którego wchodzi 11 jednostek samorządu terytorialnego, w tym:

- miasto Ostrow Maz., miasto i gmina Brok oraz gminy Małkinia Górna, Ostrow Maz., Stary Lubotyń i Wąsewo z byłego województwa ostrołęckiego,
- Andrzejewo, Boguty Pianki, Nur, Szulborze Wielkie i Zaręby Kościelne z byłego województwa łomżyńskiego.

Gmina Boguty – Pianki sąsiaduje:

- od zachodu i południa z gminą Nur,
- od północy z gminą Czyżew,
- od wschodu z gminami Klukowo i Ciechanowiec.

WNIOSEK

Peryferyjne położenie gminy, w stosunku do Warszawy, jak i innych większych ośrodków z rozwiniętą infrastrukturą, usługami, wpływa negatywnie na dynamikę rozwoju gminy.

Ryc. Nr 1. Lokalizacja gminy na tle powiatu, województwa i kraju

2.2 Charakterystyka ogólna gminy

Powierzchnia gminy w granicach administracyjnych wynosi 8909 ha, tj. 89 km².
Gmina podzielona jest na 28 sołectw, w skład których wchodzi 62 wsie.

Tab. Nr 1. Zestawienie sołectw oraz wsi w gminie Boguty – Pianki wraz z liczbą mieszkańców

LP.	SOŁECTWO	WSIE	MIESZKAŃCY
1.	Białe - Kwaczoły	Białe-Chorosze, Białe-Figle, Białe-Kwaczoły,	92
2.	Białe - Misztale	Białe-Giezki, Białe-Misztale, Białe-Papieże, Białe-Zieje, Michałowo-Wróble,	133
3.	Białe - Szczepanowice	Białe-Szczepanowice,	82
4.	Boguty - Rubieszce	Boguty-Augustyny, Boguty-Rubieszce, Kutyłowo-Bródki,	90
5.	Boguty-Pianki	Boguty-Pianki, Boguty-Leśne,	205
6.	Boguty-Milczki	Boguty-Milczki, Drewnowo-Dmoszki,	54
7.	Boguty-Żurawie	Boguty-Żurawie, Boguty-Chruściele, Boguty Wielkie, Boguty-Stągiewki,	242
8.	Drewnowo-Gołyń	Drewnowo-Gołyń,	94
9.	Drewnowo-Lipskie	Drewnowo-Lipskie, Drewnowo-Konarze,	71
10.	Drewnowo-Ziemaki	Drewnowo-Dańbogi, Drewnowo-Ziemaki,	74
11.	Godlewo-Bački	Godlewo-Bački,	76
12.	Godlewo-Łuby	Godlewo-Łuby,	97
13.	Kamieńczyk-Ryciorki	Kamieńczyk-Ryciorki, Kamieńczyk-Borowy, Kamieńczyk-Pierce,	130
14.	Kamieńczyk Wielki	Kamieńczyk Wielki, Kamieńczyk Jankowięta, Kolonia Kamieńczyk Wielki,	107
15.	Kraszewo-Czarne	Kraszewo-Czarne, Murawskie-Miazgi,	67
16.	Kunin-Zamek	Kunin-Zamek,	71
17.	Kutyłowo-Perysie	Kutyłowo-Perysie,	159
18.	Kutyłowo-Skupie	Kutyłowo-Skupie,	37
19.	Szpice-Chojnowo	Cietrzewki-Warzyno, Szpice-Chojnowo,	79
20.	Trynisze-Kuniewo	Trynisze-Kuniewo,	54
21.	Trynisze-Moszewo	Trynisze-Moszewo,	53
22.	Tymianki-Adamy	Tymianki-Adamy,	120
23.	Tymianki-Bucie	Tymianki-Bucie, Tymianki-Skóry, Tymianki-Stasie,	131
24.	Tymianki-Okunie	Tymianki-Dębosze, Tymianki-Okunie, Tymianki-Pachoły, Tymianki-Szklarze, Tymianki-Moderki,	191
25.	Zabiele-Pikuły	Zabiele-Pikuły, Murawskie-Czachy,	85
26.	Zawisty-Dworaki	Zawisty-Króle, Zawisty-Kruki, Zawisty-Dworaki, Zawisty-Piotrowice, Zawisty-Wity, Zawisty-Koziany,	123
27.	Złotki-Przeczeki	Złotki-Przeczeki.	62

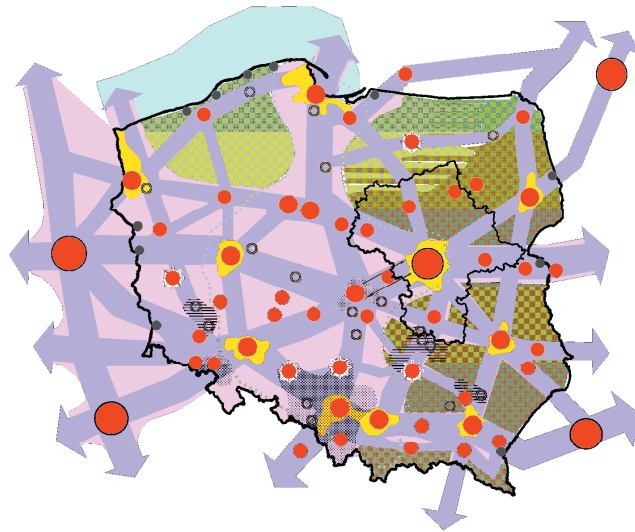
Boguty-Pianki są gminą rolniczą, na obszarze której przeważają gleby klas średnich. Sieć osadnicza charakteryzuje się rozdrobnieniem i niską intensywnością. Gminę zamieszkuje 2763 osoby (stan na 31.12.2010), 2831 osób (stan na 31.12.2011 zgodnie z danymi UG Boguty – Pianki) – co daje średnią 31 osób / km².

2.3 Dotychczasowe przeznaczenie wynikające z uwarunkowań planistycznych

2.3.1 Dokumenty planistyczne o charakterze ponadregionalnym

„Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju – Polska 2000 Plus”¹ obowiązująca do 26 kwietnia 2012 r. stanowiła podstawowy dokument o charakterze studialno - planistycznym, przedstawiający poglądy na temat polityki przestrzennej państwa.

Ryc. Nr 2. Diagram obowiązującej do 26 kwietnia 2012 r. koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju „Model równoważenia rozwoju”.

Źródło: Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej kwiecień 1999
Odwroczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2001 r. w sprawie ogłoszenia „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju”. MP Nr 26 poz 432 z dnia 15 sierpnia 2001 r.

W ww. dokumencie znalazły się następujące uwarunkowania, które odnoszą się do badanego obszaru województwa mazowieckiego, m.in.:

- przypisanie miastom: Ciechanów, **Ostrołęka**, Płock, Radom, Siedlce funkcji ośrodków równoważenia rozwoju, których celem ma być kreowanie przeciwwagi w stosunku do ośrodka centralnego (Warszawy) poprzez:
  - delegowanie wykonywania części zadań o charakterze wojewódzkim w teren,
  - rozwój usług o znaczeniu ponadlokalnym,
  - tworzenie nowych miejsc pracy;

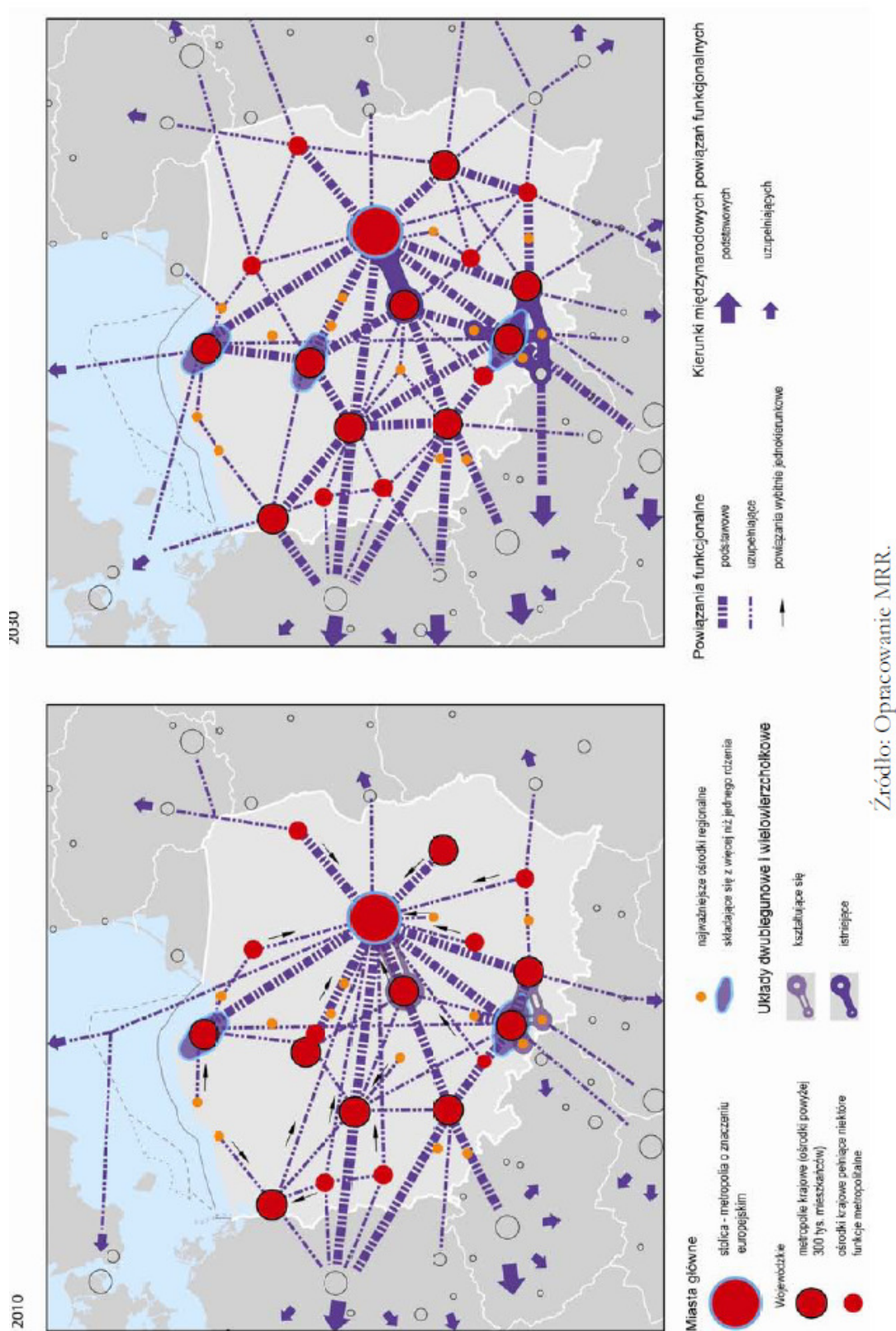
Dla obszaru gminy Boguty-Pianki szczególne znaczenie mógłby mieć:

- wzrost roli lokalnego ośrodka równoważenia rozwoju w Ostrołęce,
- wskazanie na terenie województwa obszarów „przełamania recesji”, na którym to obszarze położona jest gmina Boguty-Pianki;
- zaliczenie gminy do potencjalnego pasma przyspieszonego rozwoju kształtującego się wraz z modernizacją, rozbudową i budową infrastruktury technicznej.

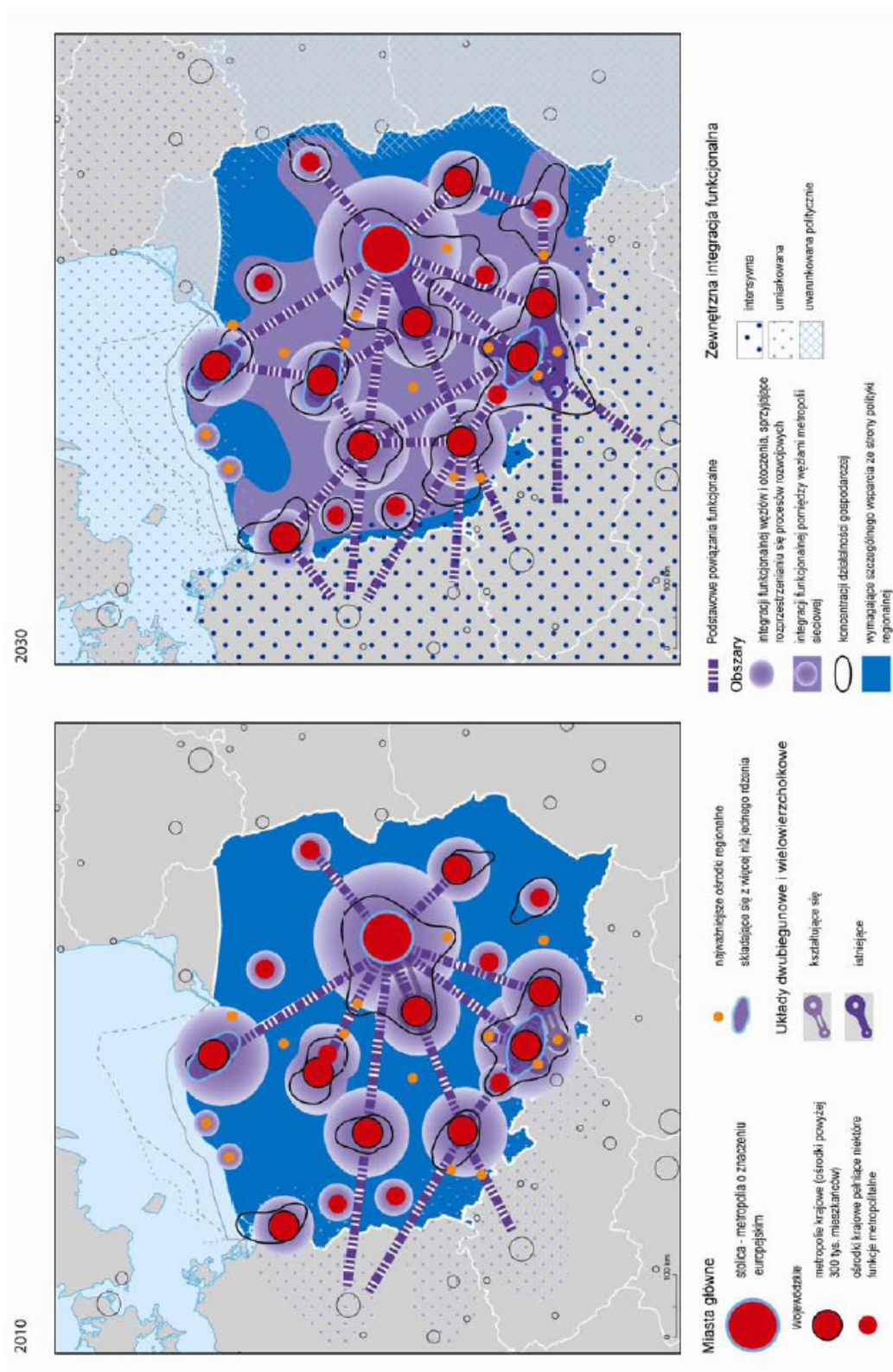
Z dniem 27 kwietnia 2012 r. weszła w życie Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (M.P. z 2012 r. poz. 252).

Do dnia 26 kwietnia 2012r. obowiązującym krajowym dokumentem planistycznym była „Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju” (KPPZK) opracowana przez nieistniejące już Rządowe Centrum Studiów Strategicznych. Koncepcja ukazała się drukiem w 2001 roku (Monitor Polski z 2001 r., Nr 26, poz. 432), lecz prace nad dokumentem rozpoczęły się jeszcze przed rokiem 1995. Wprawdzie horyzont czasowy KPPZK wynosi teoretycznie 25 lat, ale faktycznie przedstawiała ona stan planowania dla 1999 roku (publikacja w 2001 roku nastąpiła bez bieżącej aktualizacji). „Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju” nie uwzględniła zatem wielu uwarunkowań zaistniałych później, takich choćby jak uzyskanie przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej. W latach 2004-2005 w Rządowym Centrum Studiów Strategicznych podjęto próbę aktualizacji KPPZK. Opracowana „Zaktualizowana koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju” (wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko do Zaktualizowanej koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju”), została zaakceptowana przez Radę Ministrów 6 września 2005 r. i skierowana do Sejmu RP 19 października 2005 r. (druk sejmowy nr 4). Sejm nie podjął prac nad tym dokumentem i 9 października 2006 r. na wniosek Ministra Rozwoju Regionalnego, Rada Ministrów postanowiła o wycofaniu z Sejmu RP projektu „Zaktualizowanej koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju”. Jednocześnie Rada Ministrów podjęła postanowienie o rozpoczęciu przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego prac nad nową koncepcją przestrzennego zagospodarowania kraju, zgodnie z zaproponowanym przez Ministra Rozwoju Regionalnego harmonogramem.

Ryc. Nr 3. Diagram obowiązującej od 27.04.2012r. koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju „Powiązania funkcjonalne głównych ośrodków miejskich w 2010 i 2030r.”

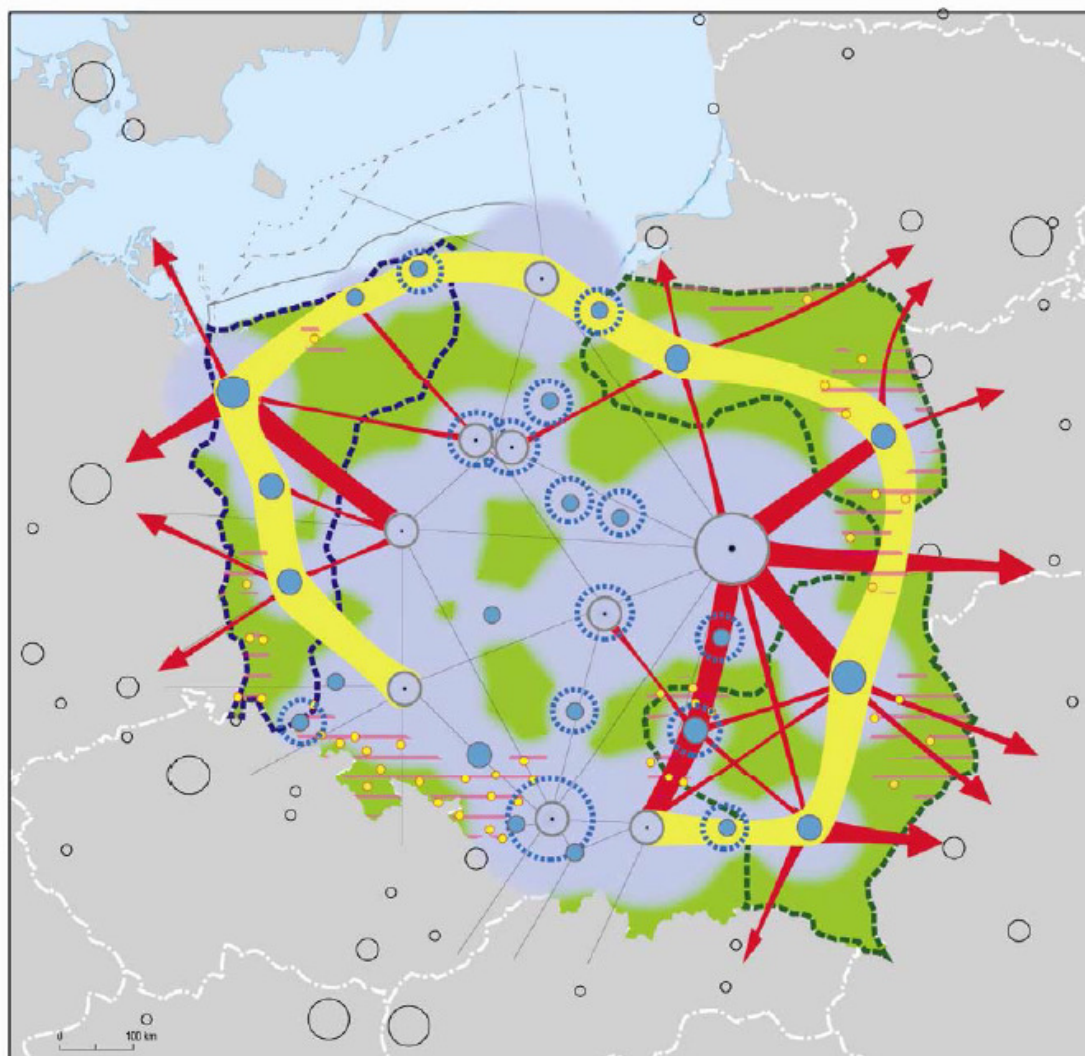

Ryc. Nr 4. Diagram obowiązującej od 27.04.2012r. koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju „Kierunki integracji polskiej przestrzeni w 2010 i 2030 r.”

Ryc. Nr 5. Diagram obowiązującej od 27.04.2012r. koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju „Kierunki działań polityki przestrzennej na rzecz poprawy spójności wewnętrznej kraju”

Rysunek 19. Kierunki działań polityki przestrzennej na rzecz poprawy spójności wewnętrznej kraju

Sieć głównych miast

Wojewódzkie

- stolica
- metropolitalne
- ośrodki krajowe pełniące niektóre funkcje metropolitalne
- najważniejsze ośrodki regionalne

KIERUNKI DZIAŁAŃ POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Wspieranie rozwoju powiązań funkcjonalnych u podstawowym znaczeniu dla rozwoju miast i regionów peryferyjnych

Rozwijanie powiązań funkcjonalnych pomiędzy obszarami położonymi na obrzeżach, wymagających wspierania rozwoju, wspomagających spójność wewnętrzną kraju

Wspieranie rozwoju procesów urbanizacyjnych, koncentracji funkcji metropolitalnych i działalności gospodarczej

Wsparcie dla procesów dyfuzji z głównych ośrodków

Zwiększenie dostępu do usług podstawowych, w tym komunikacyjnych

Działania restrukturyzacyjne na obszarach depopulacyjnych dotyczące miast i obszarów wiejskich (prognoza GUS 2033)

Koncentracja działań rewitalizacyjnych miast i obszarów zdegradowanych

Polska Zachodnia i Pomorze Środkowe - działania restrukturyzacyjne w miastach przeciwdziałające utracie ich funkcji, integracja przestrzenna z centrum kraju, wykorzystanie dodatkowych impulsów rozwojowych wynikających z przygranicznego położenia

Polska Wschodnia - działania wspierające procesy urbanizacyjne, koncentracja działalności w miastach wojewódzkich, restrukturyzacja obszarów wiejskich, wykorzystanie uwarunkowanych politycznie potencjałów wynikających z przygranicznego położenia

Źródło: Opracowanie MRR.

Zgodnie z założeniami KPZK 2030 integrację przestrzenną na poziomie lokalnym na obszarach położonych poza zurbanizowanymi terenami funkcjonalnymi dużych i średnich miast zapewniają powiązania lokalne w obrębie obszarów wiejskich. Centrami tych obszarów będzie zbiór miast lokalnych, zapewniających na obszarze całego kraju jednolity standard dostępu do podstawowych usług i dóbr publicznych, w szczególności w zakresie kultury, edukacji (m.in. na poziomie gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym), transportu publicznego, usług teleinformatycznych (punkty z darmowym dostępem do internetu), usług niezbędnych dla obsługi działalności gospodarczej oraz administracyjnych, związanych z sądownictwem. KPZK 2030 wyznaczyła następujące zasady i cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- CEL 1: Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności;
- CEL 2: Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów;
- CEL 3: Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej;
- CEL 4: Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski;
- CEL 5: Zwiększanie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa;
- CEL 6: Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

WNIOSEK:

Prezentowane podstawowe założenia jakimi kierować powinno się państwo w polityce przestrzennej, pozwala zakładać, iż dla omawianej gminy największe znaczenie ma zrównoważony rozwój lokalnego ośrodka, zaspokajającego wyższe potrzeby mieszkańców gminy oraz wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich, rozumiany jako restrukturyzacja obszarów wiejskich w wyniku wzmocnienia potencjału rozwojowego w wymiarze lokalnym (głównie gminnym) i rozszerzania ofert lokalnych rynków pracy z uwzględnieniem uwarunkowań lokalnych.

2.3.2 Dokumenty planistyczne o charakterze regionalnym:

Regionalnymi dokumentami strategicznymi, które zawierają wykładnię niezbędnych prorozwojowych założeń są: „Strategia rozwoju regionalnego województwa mazowieckiego” oraz „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego” (PZP WM). Dokumenty te stanowią kompleksową koncepcję działania na rzecz długotrwałego rozwoju regionu.

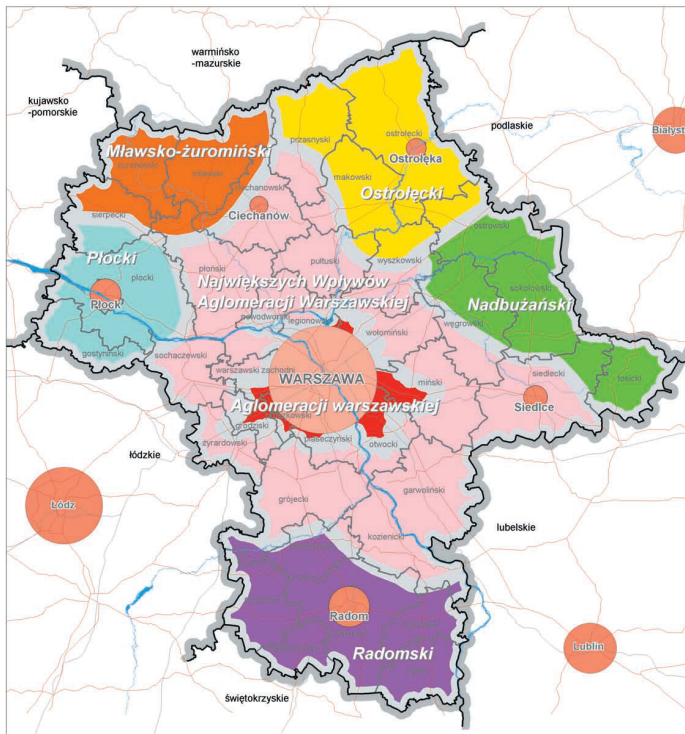
Zgodnie z PZP WM, na podstawie dokonanych analiz cech społeczno – gospodarczych i zróżnicowanych możliwości rozwoju, z obszaru województwa mazowieckiego wydzielono 3 obszary problemowe:

- obszar aglomeracji warszawskiej;
- obszar największych wpływów aglomeracji warszawskiej;
- obszar o niskiej zdolności wykorzystania endogenicznych czynników rozwoju.

Gmina Boguty – Pianki została zaliczona do obszaru o niskiej zdolności wykorzystania endogenicznych czynników rozwoju, w ramach tzw. obszaru nadbużańskiego, obejmującego krańce województwa, na którym zaobserwowano kumulowanie się negatywnych zjawisk w dotychczasowym rozwoju i małe możliwości samodzielnego ich przezwyciężenia.

Ryc. Nr 6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego „Obszary problemowe polityki przestrzennej”.

Obszary	Obszary wymagające restrukturyzacji i wspomagania rozwoju
<p>Aglomeracji Warszawskiej - wysoki stopień urbanizacji, najwyższy w skali kraju poziom rozwoju gospodarczego, narastanie konfliktów przestrzennych - w tym zwłaszcza wadliwie funkcjonujący system transportowy, presja zainwestowania na obszary cenne przyrodniczo</p>	<p>Mławsko-Zuromiński - rolniczy, niekorzystne warunki do produkcji rolnej</p>
<p>Największych wpływów Aglomeracji Warszawskiej - przewaga funkcji pozarolniczych, łatwa dostępność komunikacyjna Warszawy</p>	<p>Ostrołęcki - rolniczy, bardzo niekorzystne warunki do produkcji rolnej, słabo ukształtowany ośrodek subregionalny Ostrołęka</p>
	<p>Nadbużański - wysokie, ujemne saldo migracji, nadmierne postarzenie ludności</p>
	<p>Radomski - bardzo wysokie bezrobocie, upadające kluczowe gałęzie przemysłu, rozdrobnione rolnictwo</p>
	<p>Płocki - wysokie bezrobocie, niska pozarolnicza aktywność gospodarcza</p>

Głównymi problemami obszaru nadbużańskiego są:

- deformacja struktury demograficznej (nadmierne starzenie się ludności spowodowane długotrwałym, selektywnym odpływem ludności);
- niski poziom sektora usług rynkowych;
- niski poziom infrastruktury technicznej (systemy transportowy i energetyczny oraz lokalna infrastruktura komunalna);
- słaba dostępność do usług publicznych o znaczeniu lokalnym wynikająca z małej ilości obiektów infrastruktury społecznej (szkolnictwo, lecznictwo);
- nie w pełni wykorzystane dla potrzeb turystyki wysokie walory przyrodnicze doliny Bugu.

Z drugiej strony podkreślić trzeba, iż korzystnymi cechami tego obszaru są:

- wysokie walory przyrodnicze doliny Bugu;
- dobra lokalnie jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej i korzystna struktura agrarna indywidualnych gospodarstw rolnych;
- dobrze rozwinięty przemysł

spożywczy.

PZP WM dla obszaru nadbużańskiego wprowadza priorytet dla prowadzenia polityki przeciwdziałania nadmiernym dysproporcjom rozwoju, mającej na celu złagodzenie narastającej dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno – gospodarczego województwa. Dla gminy Boguty – Pianki oznacza to priorytet, iż samorząd województwa dążyć będzie do:

- wspomaganie rozwoju ośrodków powiatowych oraz gminnych: w tym m.in. Kosowa Lackiego, Broku, Andrzejewa i Nura w zakresie funkcji obsługi ludności i rolnictwa;
- realizację inwestycji infrastrukturalnych, zgłasza modernizację dróg tworzących projektowany nadbużański szlak turystyczny (DW 694);
- rozwój turystyki z wykorzystaniem walorów przyrodniczych doliny Bugu;
- podnoszenie poziomu produkcji rolniczej poprzez dalszy rozwój jej specjalizacji i wdrażanie ekologicznych form produkcji;
- wdrażanie programów rolno – środowiskowych.

W zakresie rozwoju systemów energetycznych głównym celem dla woj. mazowieckiego jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, rozumianego jako pokrycie bieżącego i perspektywicznego zapotrzebowania odbiorców na paliwa i energię przy zachowaniu wymagań ochrony środowiska. Z punktu widzenia osiągnięcia celu strategicznego PZP WM promuje działania które obejmują rozwój alternatywnych, odnawialnych źródeł energii ze szczególnym uwzględnieniem biomasy i wody oraz wód geotermalnych, energii wiatru i słońca.

Z kolei w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego (SR WM) sformułowano misję strategiczną: „Mazowsze, jako najbardziej rozwinięty gospodarczo region w Polsce

podejmuje uczestnictwo w rywalizacji z innymi rozwiniętymi regionami, poprzez eliminowanie dysproporcji rozwojowych, rozwój nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy oraz zapewnienie mieszkańcom Mazowsza optymalnych warunków do rozwoju jednostki, rodziny, jak i całej społeczności, przy jednoczesnym zachowaniu spójnego i zrównoważonego rozwoju”.

Celem nadrzędnym jest wzrost konkurencyjności gospodarki i równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie jako podstawę poprawy jakości życia mieszkańców.

Realizacja celu nadrzędnego będzie możliwa poprzez następujące trzy cele strategiczne:

- budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa;
- zwiększanie konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym;
- poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Realizacja celów strategicznych możliwa jest za pomocą realizacji celów pośrednich, do których zaliczono:

- rozwój kapitału społecznego;
- wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu;
- stymulowanie rozwoju funkcji metropolitalnych Warszawy;
- aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych;
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowanie wizerunku regionu.

Dla gminy Boguty – Pianki do najważniejszych celów określonych w SR WM, zaliczyć można realizację:

- celów pośrednich pn. *Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu*, prowadzoną w ramach kierunku działań 2.1. pn. *Rozwój MSP oraz wzrost ich innowacyjności i konkurencyjności*, w szczególności polegające na:
  - wspieraniu inwestycji w infrastrukturę ułatwiających prowadzenie działalności gospodarczej i sprzyjających rozwojowi przedsiębiorstw;
  - przygotowywaniu terenów do lokalizacji działalności biznesowej,
- celów pośrednich pn. *Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych*, prowadzoną w ramach kierunku działań 4.2. pn. *Wzmocnienie potencjału rozwojowego ośrodków subregionalnych i małych miast*, w szczególności polegające na: poprawie poziomu usług publicznych i komunalnych, w tym wdrażania efektywnych rozwiązań prawno-instytucjonalnych oraz rozbudowa lub modernizacja odpowiedniej infrastruktury usług publicznych, komunikacji (zwłaszcza komunikacji publicznej), gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, energetyki i łączności;
- celów pośrednich pn. *Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych*, prowadzoną w ramach kierunku działań 4.3. pn. *Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich*, w szczególności polegające na:
  - wykorzystywaniu przewag komparatywnych względem większości krajów Wspólnot Europejskich, poprzez promowanie (marketing) i rozszerzanie produkcji tzw. zdrowej żywności (uprawa roślin niemodyfikowanych genetycznie, niska chemizacja i tradycyjne metody produkcji na znacznych obszarach Mazowsza), a także kierunków produkcji wymagających wysokich nakładów pracy i ziemi (tj. czynników, w które obfitują obszary wiejskie Mazowsza) oraz nietatwo poddających się procesom mechanizacji;
  - tworzeniu i rozwoju klastrów wiejskich w celu poprawy konkurencyjności obszarów wiejskich poprzez zmniejszenie zależności obszarów wiejskich od rolnictwa oraz poprawę atrakcyjności i konkurencyjności różnorodności produkcji;
  - rozwój ponadlokalnej i lokalnej infrastruktury transportowej oraz technicznej, a w szczególności: rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, modernizację i budowę lokalnych oczyszczalni ścieków, przydomowych oczyszczalni ścieków, modernizację i rozbudowę przesyłowych oraz dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych i gazowych;

- wzmocnienie konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez wspieranie ich modernizacji (w tym działań dostosowawczych do wymagań wspólnotowych) i przekształceń strukturalnych a także tworzenia różnorodnych form powiązań i kooperacji zarówno w układzie poziomym (grupy producenckie, spółki celowe itp.), jak i pionowym (pomiędzy producentami, odbiorcami, przetwórcami itp.);
  - inicjowanie działań na rzecz wdrażania w rolnictwie nowoczesnych, innowacyjnych metod produkcji, wykorzystujących postęp biotechnologiczny oraz wspieranie na obszarach o cennych walorach przyrodniczo-krajobrazowych ekologizacji rolnictwa i pro środowiskowych metod produkcji rolnej;
  - wdrażanie w wyznaczonych strefach priorytetowych (m.in. Bugu) programów rolnośrodowiskowych;
  - wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy, zwłaszcza samozatrudnienia, poprzez rozwój działalności pozarolniczej na terenach wiejskich (obsługa rolnictwa, agroturystyka, turystyka, konserwacja przyrody, utrzymywanie infrastruktury technicznej, usługi, rzemiosło artystyczne) w celu ograniczenia bezrobocia na wsi;
  - wykorzystanie walorów i usług turystycznych jako potencjalnego czynnika zrównoważonego rozwoju wsi i małych miast, poprzez wspieranie na obszarach wiejskich budowy różnorodnych elementów infrastruktury służącej jako baza dla rozwoju turystyki.
- celów pośrednich pn. *Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych*, prowadzoną w ramach kierunku działań 4.5. pn. *Ochrona i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju*, w szczególności polegające na:
- współpracy regionu w ramach porozumienia „Zielone Płuca Polski”;
  - zwiększenie lesistości regionu i ochronę lasów przez planowane zalesienie, uzupełniając system powiązań przyrodniczych;
  - ochronie bioróżnorodności środowiska naturalnego i zachowanie w formie niezmięnionej siedlisk, poprzez utworzenie na obszarze województwa mazowieckiego strefy wolnej od GMO;
  - szerzeniu świadomości ekologicznej wśród mieszkańców, jako czynnika zwiększającego skuteczność podejmowanych działań w zakresie ochrony przyrody;
  - zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- celów pośrednich pn. *Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowanie wizerunku regionu*, prowadzoną w ramach kierunku działań 5.2. pn. *Poprawa i promocja atrakcyjności inwestycyjnej w regionie*, w szczególności polegające na:
- poprawie stopnia koordynacji gminnych opracowań planistycznych (w tym zwłaszcza miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jako czynnika stymulującego napływ inwestycji) oraz stopnia uwzględnienia w nich programów ponadlokalnych, w tym wojewódzkich;
  - utworzeniu powszechnie dostępnego mazowieckiego banku ofert lokalizacji inwestycji;
- celów pośrednich pn. *Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowanie wizerunku regionu*, prowadzoną w ramach kierunku działań 5.3. pn. *Promocja i zwiększanie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej regionu w oparciu o walory środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego*, w szczególności polegające na:
- rozwoju sieci szlaków turystycznych w obrębie województwa mazowieckiego, w tym sieci dróg o znaczeniu turystycznym, szlaków i ścieżek rowerowych oraz włączenie ich do sieci w sąsiednich województwach;
  - rozbudowie zaplecza turystycznego (m.in. hoteli, pensjonatów, schronisk młodzieżowych).

WNIOSEK:

Zasadnicze znaczenie z punktu widzenia interesów gminy posiada w ww. dokumentach postulat zmniejszenia dysproporcji w poziomie rozwoju gospodarczego i warunków życia ludności na obszarach rolniczych województwa w porównaniu z obszarami poza rolniczymi, poprzez promowanie inwestycji infrastrukturalnych, w tym stymulowanie rozwoju inwestycji w zakresie energetyki pochodzącej z odnawialnych źródeł energii (biomasa, energetyka wiatrowa), racjonalne korzystanie z kopaliny, rozwój obszarów wiejskich w szczególności w segmencie rolnictwa ekologicznego, rozwój turystyki w oparciu o gospodarstwa agroturystyczne.

2.3.3 Dokumenty planistyczne o charakterze gminnym:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Boguty – Pianki zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy Boguty - Pianki Nr 39/VI/03 z dnia 07.05.2003r. określa ogólną politykę przestrzenną gminy;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Boguty – Pianki z 1987 r. zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stracił ważność z dniem 01.01.2003 r. Ze względu na zachowanie ciągłości planistycznej zapisy ww. planu zostały poddane wnikliwej analizie i w części znajdują swe odzwierciedlenie w zapisach „studium”. Po uchwaleniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Boguty - Pianki, niezbędne okazać się może opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy (zwłaszcza dla obszarów wskazanych w studium, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego).
- Od 1 stycznia 2004r. prowadzenie polityki inwestycyjnej na obszarze gminy sprowadza się do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego (w myśl ww. ustawy).
- Na obszarze gminy obowiązuje 1 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dotyczący działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 213 w Bogutach - Żurawicach, obejmujący swym zakresem jedynie ok. 0,77 ha, obszaru przeznaczonego pod lokalną oczyszczalnię ścieków, teren stacji bazowej telefonii komórkowej, teren zieleni urządzonej oraz drogi wewnętrznej i fragmentu drogi publicznej.

Biorąc pod uwagę fakt, iż większość obszaru gminy Boguty – Pianki nie jest objęta postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego to zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy czym:

- lokalizację inwestycji celu publicznego ustala się w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- sposób zagospodarowania terenu i warunki zabudowy dla innych inwestycji ustala się w drodze decyzji o warunkach zabudowy.

Także wcześniej obowiązująca ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym² określała, iż w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, określenie przeznaczenia i ustalenie warunków zagospodarowania terenu następuje w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, wydanej na podstawie obowiązujących ustaw (art. 2 ust. 2 ww. ustawy), z wyjątkiem terenów dla których obowiązkowe jest sporządzenie planu miejscowego.

W latach 2007 – 2011 łącznie wydano 156 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym 8 decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz 148 decyzji o warunkach zabudowy, w tym 28 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

2

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.);

Rozkład czasowy wydanych decyzji przedstawia się następująco:

- rok 2007: łączna liczba decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu: 38, w tym:
  - liczba decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego: 1;
  - liczba decyzji o warunkach zabudowy 37, w tym wydane ostateczne decyzje o ustaleniu warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej: 5;
- rok 2008: łączna liczba decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu: 20, w tym:
  - liczba decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego: 2;
  - liczba decyzji o warunkach zabudowy 18, w tym wydane ostateczne decyzje o ustaleniu warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej: 4;
- rok 2009: łączna liczba decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu: 30, w tym:
  - liczba decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego: 4;
  - liczba decyzji o warunkach zabudowy 26, w tym: wydane ostateczne decyzje o ustaleniu warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej: 2, decyzje dla innej zabudowy 24;
- rok 2010: łączna liczba decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu: 34, w tym:
  - liczba decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego: 0;
  - liczba decyzji o warunkach zabudowy 34, w tym: wydane ostateczne decyzje o ustaleniu warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej: 11, decyzje dla zabudowy usługowej: 4; decyzje dla innej zabudowy 19;
- rok 2011: łączna liczba decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu: 34, w tym:
  - liczba decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego: 1;
  - liczba decyzji o warunkach zabudowy 26, w tym: wydane ostateczne decyzje o ustaleniu warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej: 6, decyzje dla zabudowy usługowej: 2; decyzje dla innej zabudowy 18.

Patrz Ryc. Nr 7. Obowiązujące ustalenia planistyczne gminy Boguty – Pianki.

WNIOSKI:

Z analizy obowiązującego do 2003 Planu Przestrzennego Zagospodarowania gminy Boguty Pianki z roku 1987 wynika, że ustalone w nim przeznaczenie terenów w znacznym stopniu pokrywa się z obecnym sposobem ich wykorzystywania oraz występującymi tendencjami w zakresie nowych inwestycji.

W okresie późniejszym podstawą do realizacji inwestycji było ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania przestrzennego w drodze decyzji administracyjnej (warunków zabudowy, bądź inwestycji celu publicznego).

Analiza struktury funkcjonalnej oraz przestrzennej wydanych decyzji wskazuje, iż dotyczą one głównie realizacji budynków inwentarskich / gospodarczych służących do produkcji rolnej. Niewielka liczba decyzji (18%) dotyczyła zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej).

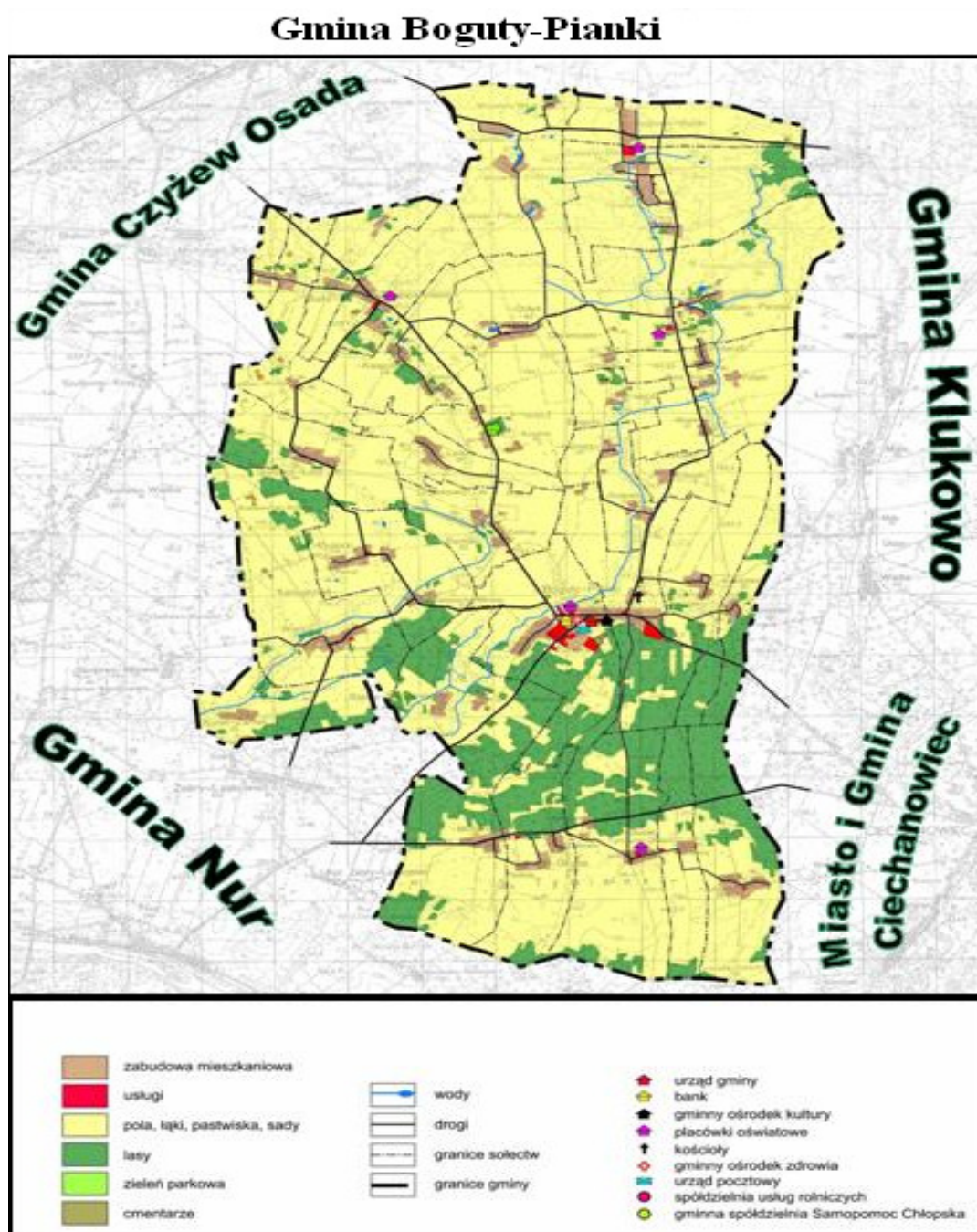
2.3.4. Dotychczasowe zagospodarowanie

Zainwestowaną część gminy stanowią tereny o stosunkowo jednorodnym sposobie zagospodarowania. Większość wsi posiada zabudowę, koncentrującą się wzdłuż dróg. Dominuje funkcja mieszkaniowa w formie zabudowy zagrodowej, bądź jednorodzinnej wolnostojącej. Siedliska tworzą przeważnie zespoły dwóch, trzech lub czterech budynków (budynek mieszkalny + zabudowa gospodarczo-inwentarska). Sporadycznie występują obiekty wielorodzinne (obiekty zbiorowego zamieszkania przy ośrodku zdrowia i szkole w Bogutach-Piankach), o gabarytach harmonizujących z otoczeniem.

Na terenie gminy zlokalizowane są nieliczne warsztaty i obiekty drobnej wytwórczości. Stan ten nie rodzi konfliktów przestrzennych. Pośród terenów zainwestowanych zdominowanych przez funkcję mieszkaniową występują niewielkie tereny wydzielonych obiektów o innych funkcjach. Najistotniejsze ze względu na prawidłowe funkcjonowanie gminy i zaspokajanie potrzeb mieszkańców to:

- 6 placówek oświatowych: w tym gimnazjum w Bogutach-Piankach, oraz szkoły podstawowe we wsiach: Boguty-Pianki, Białe-Szczepanowice, Kutylowo-Perysie, Zawisty-Dworaki, Tymianki-Bucie;
- 7 obiektów infrastruktury społecznej zlokalizowanych w miejscowości gminnej Boguty-Pianki, w tym budynki: Urzędu Gminy, Banku Spółdzielczego, Gminnego Ośrodka Zdrowia, Urzędu Poczтового, Spółdzielni Usług Rolniczych, Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, Gminnego Ośrodka Kultury;
- placówki handlowo-usługowe sytuowane w poszczególnych wsiach.

Ryc. Nr 8. Struktura użytkowania terenów wraz z istniejącym zainwestowaniem

Na terenie gminy nie występują wyraźne obszary koncentracji zabudowy mieszkaniowej, czy usługowej. Większe skupiska zainwestowanych terenów wyróżnić można jedynie w miejscowościach: Zawisty, Białe-Szczepanowice, Tymianki oraz w Bogutach-Piankach i Bogutach – Żurawiach, pełniących rolę gminnego ośrodka administracyjnego.

Rozkład przestrzenny istniejącej zabudowy skorelowany jest z ustaleniami kierunków rozwoju przestrzennego określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Boguty – Pianki z roku 2003.

WNIOSKI:

Uważa się za najbardziej korzystne koncentrowanie potencjalnej nowej zabudowy na obszarach już zainwestowanych, bądź w bliskim ich sąsiedztwie.

Dla obszarów tych powinny być opracowane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Tereny, które w pierwszej kolejności należy objąć nowymi planami zostały opisane i zaprezentowane graficznie w „Kierunkach zagospodarowania przestrzennego”.

Stopniowy rozwój społeczno-gospodarczy gminy generować będzie nowe inwestycje na jej obszarze. W tym celu niezbędne staje się wskazanie terenów pod przyszłe inwestycje gminne, czy potencjalne działania inwestorów prywatnych, kreujących lokalną przedsiębiorczość. W tym celu niezbędne okazać się może sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który wskaże tereny inwestycyjne oraz określi możliwości inwestycyjne z uwzględnieniem zasad ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju.

2.3.5 Wnioski i postulaty do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Tab. Nr 2. Wykaz wniosków i postulatów do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Nazwa sołectwa	Ilość
Białe Kwaczoły	1
Zabiele-Pikuły	1
Boguty-Żurawie	1
Boguty-Pianki	1
Boguty-Milczki	1
Białe-Zieje	1
Zabiele-Pikuły, Białe-Szczepanowice, Drewnowo-Gołyń, Zawisty- Dworaki, Kutylowo-Perysie	1

Jednym z podstawowych czynników wpływających na kształtowanie przestrzeni gminy są wnioski i postulaty właścicieli posesji dążących do realizacji swych zamierzeń inwestycyjnych. W trakcie wyznaczonego terminu nie zgłoszono żadnych wniosków, niemniej jednak, przed podjęciem uchwały o przystąpieniu do sporządzania studium, sukcesywnie do Wójta Gminy Boguty – Pianki zgłaszane były wnioski i uwagi mieszkańców, które stanowiły cenną informację o tendencjach rozwojowych niektórych obszarów gminy.

W przytoczonym okresie do urzędu wpłynęło 7 wniosków i postulatów, które dotyczyły postulowanych zmian w zagospodarowaniu.

2.4 Powiązania zewnętrzne wpływające na przestrzeń gminną.

Stopień powiązań zewnętrznych danej jednostki terytorialnej ma decydujące znaczenie w jej rozwoju społecznym, gospodarczym oraz przestrzennym. W skali kraju oznacza to relacje międzyregionalne, wynikające z powiązań administracyjnych, ekonomicznych, komunikacyjnych czy kulturowych. Dla ośrodków gminnych o wiejskim charakterze bardziej znaczącą rolę odgrywają powiązania administracyjne w skali regionu – powiązania z aglomeracją warszawską i z powiatem.

Mazowsze jest regionem bardzo zróżnicowanym pod względem przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Województwo jest największym skupiskiem ludności wiejskiej w skali kraju (1,8 mln). Większość obszarów o charakterze rolniczym zagrożona jest degradacją, spadkiem produkcji rolnej, utrudnionym dostępem do oświaty, służby zdrowia. Czynnikiem pogarszającym sytuację tych obszarów jest rozproszenie wiejskiej sieci

osadniczej, ograniczające świadczenie usług publicznych, podnoszące koszty budowy i funkcjonowania infrastruktury technicznej.

Gmina Boguty-Pianki do 31.12.1998 r. położona była w dawnym województwie łomżyńskim. Przez lata funkcjonowania poprzedniego podziału terytorialnego gmina powiązana była administracyjnie z ośrodkiem centralnym w Łomży.

W wyniku nowego podziału administracyjnego kraju, obowiązującego od stycznia 1999 r., czyli ustanowieniem przynależności gminy do powiatu ostrowskiego, przecięto poprzednie powiązania administracyjne na rzecz nowych relacji gmina – powiat. Ostrow Mazowiecka jako siedziba rejonowych władz i instytucji (sądu, prokuratury, urzędów finansowych) oraz jako miasto z obiektami usługowymi oraz zakładami pracy powinno pełnić ważną rolę w funkcjonowaniu gminy. Jednak brak dogodnych połączeń komunikacyjnych znacznie utrudnia czerpanie korzyści wynikających z nowego podziału administracyjnego. Wojewódzkim ośrodkiem centralnym stała się dla gminy Warszawa. Część jednostek administracyjnych do obsługi obszarów północno-wschodniego fragmentu województwa przekazano delegaturom w Ostrołęce.

Patrz Ryc. Nr 9. Powiązania funkcjonalne – stopień oddziaływania jednostek sąsiednich

Istotnym czynnikiem wpływającym na uwarunkowania zewnętrzne gminy jest członkostwo Polski w strukturach Unii Europejskiej. Członkostwo we Wspólnocie determinuje zmiany w polityce regionalnej państwa, bezpośrednio wpływając na rejony rolnicze kraju. Do fundamentalnych elementów programu przeobrażania polskich obszarów wiejskich należą:

- dążenie do zmiany charakteru prowadzenia działalności rolnej poprzez:
  - promowanie rozwoju specjalistycznych gospodarstw rolnych,
  - wspieranie rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- rozwój obszarów wiejskich poprzez tworzenie pozarolniczych miejsc pracy,
- wspieranie rozwoju infrastruktury na obszarach wiejskich.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez pojęcie ładu przestrzennego należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne.

Zapewnienie ładu przestrzennego terytorialnego systemu społecznego jest podstawowym celem prowadzonej gospodarki przestrzennej. Dla tworzenia oraz zapewnienia ładu przestrzennego istotne znaczenie posiada określenie modelu organizacji przestrzennej systemu, gwarantującej odpowiedni poziom racjonalności społecznej jego struktury i funkcjonowania. Takim modelem jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rozumiany jako zbiór decyzji, projektów decyzji, przewidujących i zakładających określony rodzaj oraz poziom organizacji przestrzennej systemu.

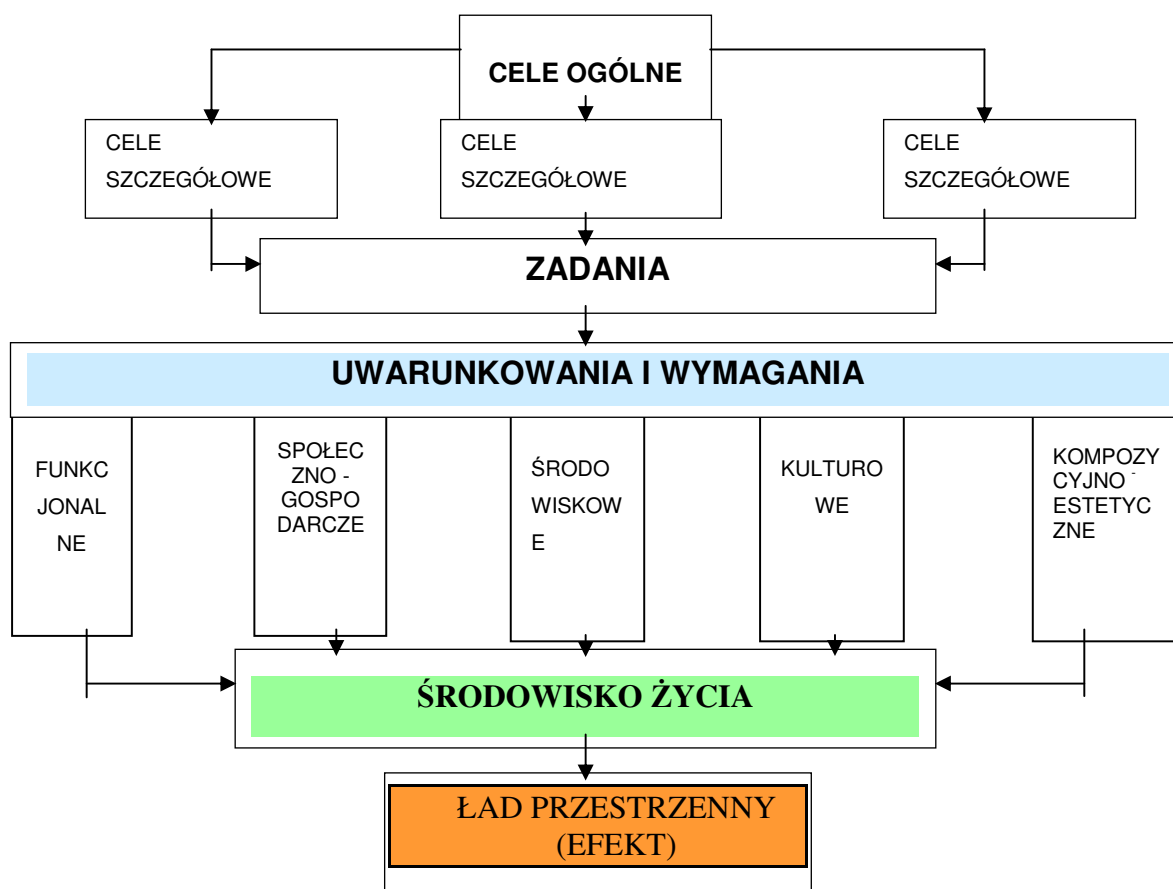
Podstawowym kryterium oceny systemu – jego organizacji, struktury, funkcjonowania i poziomu rozwoju jest zasada racjonalności społecznej. Racjonalność tę można uzyskać w procesie kształtowania własności terenu w oparciu o następujące kryteria:

- odnoszące się do wielowymiarowego charakteru terytorialnego systemu społecznego na którego składają się **podsystemy** m.in. gospodarcze, polityczne, kulturowe oraz **elementów** m.in. przyrodniczych, społecznych, ekonomicznych, kulturowych, technicznych, technologicznych itp.,
- posiadające charakter funkcjonalny,

- nawiązujące do systemów wartości uznawanych przez dane społeczeństwo oraz do celów i dążeń poszczególnych osób, mieszkańców Gminy.

Ryc. Nr 10. Uwarunkowania ładu przestrzennego

Poszczególne jednostki osadnicze na terenie gminy Boguty - Pianki charakteryzuje średnie zróżnicowanie zarówno w skali zainwestowania, jak i form układów przestrzennych. Aktualne zagospodarowanie z reguły nie odbiega pod względem funkcjonalnym od funkcji wskazanych w dotychczasowym obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z roku 2003, jak i z ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Niemniej jednak wymaga ono uszczegółowienia i ponownego przeanalizowania zgodnie z obecnymi potrzebami rozwojowymi gminy. Podstawowe zróżnicowanie przestrzenne jednostek osadniczych wynika głównie z:

- uwarunkowań historycznych,
- uwarunkowań administracyjnych (lokalizacja siedziby władz samorządowych w miejscowości Boguty - Pianki),
- uwarunkowań przyrodniczych (tereny leśne, ekosystemy wodne i łąkowe),
- przebiegu głównych ciągów komunikacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym,
- bliskiego sąsiedztwa terenów miasta i gminy Ciechanowiec.

WNIOSEK:

W celu zapewnienia ładu przestrzennego na terenie gminy Boguty – Pianki, należy, w oparciu o istniejącą strukturę funkcjonalno – przestrzenną wyznaczyć tereny przeznaczone pod zabudowę, które swoim charakterem nawiązywać będą do istniejącej zabudowy i z nią harmonizować. Za celowe uznaje się również wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych, w tym dopuszczających realizację inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii (np. pochodzącej z biomasy oraz wiatru) oraz inwestycji

związanych z wydobyciem gazu. Nowe tereny inwestycyjne nie powinny kolidować z istniejącą zabudową, w tym w szczególności z zabudową mieszkaniową.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

4.1 Gmina Boguty – Pianki na tle ponadlokalnych układów przyrodniczych

Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA została opracowana w roku 1995 i 1996 przez zespół autorów pod kierunkiem dr Anny Liro, jako projekt badawczy National Nature Plan (NNP) w ramach Programu Europejskiego Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN). Zgodnie z definicją przyjętą przez autorów „krajowa sieć ekologiczna ECONET – POLSKA jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu”.

Sieć ECONET-POLSKA składa się z obszarów węzłowych i łączących je korytarzy ekologicznych wyznaczonych na podstawie następujących kryteriów:

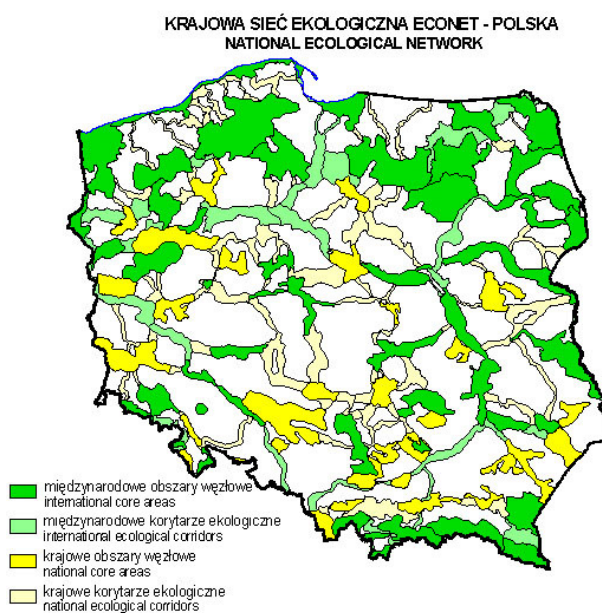
- naturalność,
- różnorodność,
- reprezentatywność,
- rzadkość,
- wielkość.

Teren gminy Boguty – Pianki położony jest poza krajową siecią ekologiczną Econet – Polska, jednak w jego sąsiedztwie (dolina rzeki Nurzec, zaliczona do krajowego korytarza ekologicznego).

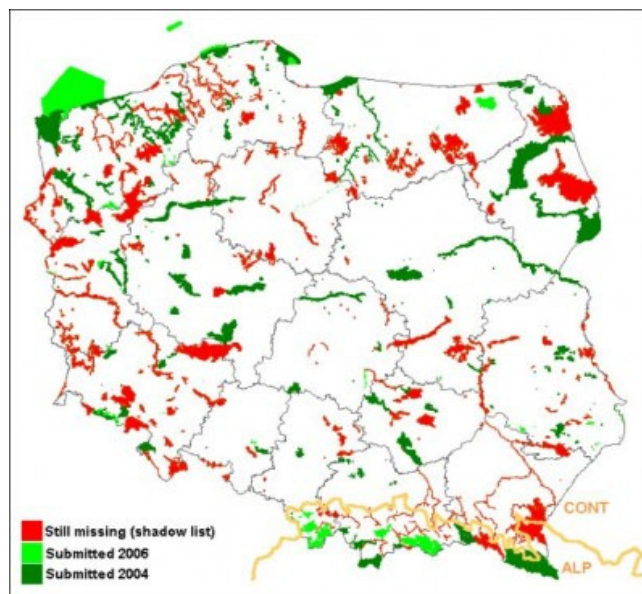
W chwili obecnej priorytetowym zadaniem polityki ekologicznej kraju jest jednak Europejska Sieć Ekologiczna NATURA 2000 zgodnie z przyjętymi Dyrektywami:

- **Ptasią** w sprawie **ochrony dzikich ptaków** (79/409/EWG) nakazującą ochronę wszystkich gatunków ptaków naturalnie występujących w stanie dzikim na terytorium europejskich państw członkowskich, która ustala zasady ochrony, gospodarowania i regulowania liczebności tych gatunków, podając jednocześnie zasady

Ryc. Nr 11. Krajowa sieć ekologiczna ECONET - POLSKA

Ryc. Nr 12. Obszary NATURA 2000 istniejące i projektowane

dopuszczalnego ich wykorzystania. Dyrektywa nakłada obowiązek ochrony siedlisk gatunków poprzez wyznaczenie obszarów specjalnej ochrony (OSO),

- **Siedliskową** w sprawie **ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory** (92/43/EWG). Dyrektywa ta zobowiązuje do wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (SOO) dla poszczególnych typów siedlisk oraz gatunków zwierząt i roślin, ponadto zobowiązuje do objęcia ochroną ściśle niektóre gatunki zwierząt i roślin, oraz wskazuje gatunki, które mogą podlegać gospodarczemu wykorzystaniu.

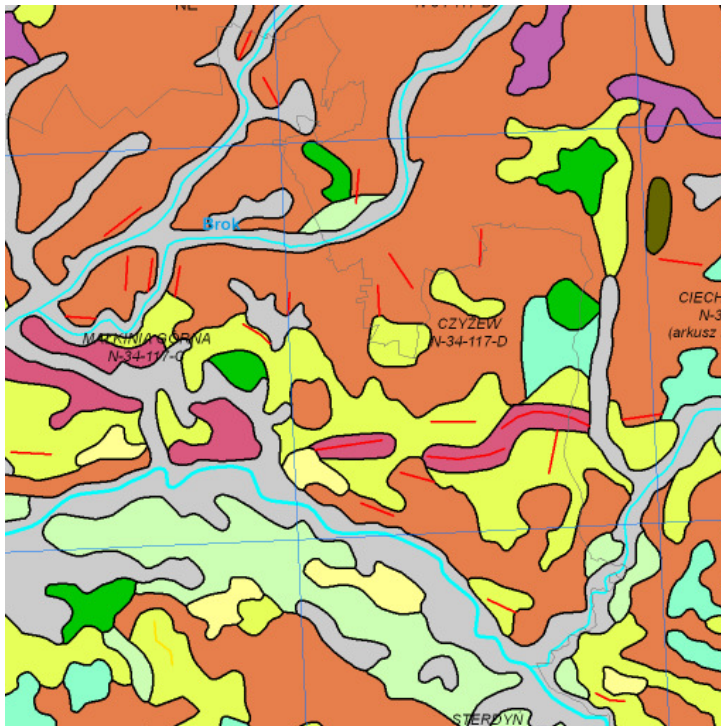
Na terenie Gminy Boguty – Pianki brak obszarów objętych programem NATURA 2000. Brak również terenów znajdujących się na tzw. *shadow list*. Najbliżej położony obszar: Dolina Dolnego Bugu PLB140001 obejmujący obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia), m.in. na terenie sąsiedniej gminy Nur.

4.2. Stan środowiska

4.2.1. Geologia

Obszar powiatu ostrowskiego położony jest na prekambryjskiej platformie wschodnioeuropejskiej, w ramach dwóch głównych struktur: **Wyniesienia Mazursko - Suwałskiego** (w tym północna i centralna część Gminy Boguty – Pianki) oraz częściowo **Obniżenia Podlaskiego** (południowa część Gminy Boguty – Pianki, tj. na południe od wsi gminnej).

Ryc. Nr 13. Gmina Boguty – Pianki. Mapa geologiczna.
Źródło PIG

- 23 Iły, mułki i piaski zastoiskowe
- 28 Gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe
- 27 Żwiry, piaski, głązy i gliny moren czołowych
- 19 Torfy, gytie, kreda jeziorna, ily, mułki oraz piaski, żwiry i mułki rzeczno-jeziorne
- 14 Piaski i żwiry sandrowe
- Moreny czołowe

(Narwi). Na nich leżą osady rzeczne interglacjału podlaskiego. Kolejne osady zlodowaceń południowopolskich (pakiet trzech poziomów glin zwałowych zlodowaceń Nidy, Sanu i Wilgi oraz osadów wodnolodowcowych i zastoiskowych) w części zachodniej i południowo-zachodniej osiągają miąższości 50-90 m. W interglacjale wielkim, w wyniku akumulacji

Utwory mezozoiczne zalegają zgodnie na utworach starszych, zaś pokrywające je utwory trzeciorzędowe, miejscami w wyniku intensywnej erozji zostały całkowicie zniszczone. Powierzchnie strukturalne zapadają w kierunku południowo-zachodnim. Do najstarszych udokumentowanych wierceniach utworów należą margle wapienne kredy górnej. Leżące nad nimi osady morskie oligocenu (piaski z glaukonitem o miąższości do 40 m) i śródlądowe miocenu (piaski drobnoziarniste węgliste i pyły z przewarstwieniami węgla brunatnego – ogółem do 30 m miąższości) reprezentują trzeciorzęd. Fragmentarycznie występują trzeciorzędowe ily pstre (pliocen) w postaci kier w spągu najstarszych zlodowacenia. Osady czwartorzędowe mają zróżnicowaną miąższość: w części południowo-zachodniej powiatu ostrowskiego, rzędu 190-220 m, w części północno-wschodniej rzędu 120-140 m. W wierceniach (np. w Grabownicy) stwierdzono gliny zwałowe zlodowaceń najstarszych

rzecznej, na znacznych obszarach osadziły się piaski różnoziarniste i mułki ilaste (miąższości rzędu 10 - 20 m). Utwory zlodowacenia środkowopolskiego to 4 poziomy glin zwałowych o łącznej miąższości do 40 m. Pomiedzy nimi występują wodnolodowcowe utwory piaszczysto-żwirowe i mułki. Proces ustępowania lodowca (stadiał mazowiecko-podlaski) miał istotny wpływ na ukształtowanie dzisiejszej powierzchni terenu. Gliny zwałowe zostały częściowo rozmyte i zredukowane przez wody roztopowe, w zagłębieniach osadziły się mułki i ropy zastoiskowe.

We wschodniej i środkowej części powiatu osadzają się serie piaszczysto-żwirowe tworząc tzw. sandry (sandr prosienicki i sandr Puszczy Białej) o miąższości do 20 m. Na północnym wschodzie, w zbiorniku utworzonym przed czołem lodolodu, osadziły się mułki zastoiskowe, które w wyniku transgresji lodolodu uległy spiętrzeniu. Wraz z piaskami i żwirami wodnolodowcowymi tworzą asymetryczny próg morfologiczny wysokości ok. 20-30 m (tzw. „krawędź ostrowska”). Z kolei w szczelinie lodowca osadziły się piaski drobnoziarniste i pylaste o miąższości do 30 m, które tworzą obecnie ciąg wzniesień morenowych Czerwonego Boru. Wówczas uformowały się też główne doliny rzeczne.

W okresie zlodowacenia północnopolskiego w dolinie Bugu powstały piaski rzeczne tarasów nadzalewowych, a na powierzchni tarasów i sandrów ukształtowały się wydmy. Obecnie, tj. w holocenie, w dolinie Bugu wykształciły się dwa tarasy zalewowe. W dolinach mniejszych rzek, w miejscach słabego przepływu, powstały namuły i torfy. W rejonie Kaczkowa występuje rozległe torfowisko o maksymalnej miąższości do 2 m.

Podsumowując. Według podziału geologicznego Polski gmina Boguty - Pianki znajduje się na Platformie Wschodnioeuropejskiej, w przeważającej części w jednostce: Wyniesienie Mazursko – Suwalskie (WMS). Na jej obszarze na sfałdowanych skałach krystalicznych prekambriu zalegają osadowe skały kenozoiczne: piaskowce wapniste, margle, wapienie i ropy jury oraz piaski, wapienie piaszczyste i kreda z okresu kredy. Utwory trzeciorzędowe: piaski i ropy, stanowią podłoże utworów czwartorzędowych.

Miąższość utworów czwartorzędowych jest różna, waha się od 100 do 200 m. Najstarszymi osadami czwartorzędu są piaski i mułki rzeczne peryglacjału. Na nich leżą kilkunastometrowej wysokości osady zlodowacenia środkowopolskiego. Pokrycie terenu gliną zwałową po przejściu lodowca spowodowało wyrównanie zupełnie wcześniejszej deniwelaty. W wielu profilach glina została zanieczyszczona przez działalność wód fluwioglacjalnych, które osadziły wyżej leżące piaski i żwiry.

Utwory lodowcowe i wodno-lodowcowe występują na całej powierzchni gminy, poza terenami dolin rzecznych. Na północy dominują utwory trudno-przepuszczalne: gliny zwałowe oraz piaski i gliny deluwialne, pozostała część gminy pokryta jest takimi utworami jak: piaski, żwiry, lokalnie z wkładkami gliny zwałowej, zarówno w gruncie jak i na powierzchni występuje wiele głazów.

Najmłodszymi osadami są holocenijskie utwory akumulacji rzecznej Bugu, Broku, Małego Broku, Węgrody, Pukawki i innych mniejszych cieków. Mają one charakter żwirowo-piaszczysto - mułowy. Towarzyszą im utwory pochodzenia organicznego, głównie namuły torfiaste i torfy.

Część południowa Gminy Boguty – Pianki położona jest w jednostce Obniżenie Podlaskie (OP). Szczegółowa analiza mapy geologicznej Polski (arkusz N-34-117-D Czyżew) w skali 1:50000 wskazuje, że na terenie Gminy Boguty – Pianki:

- gliny zwałowe, w tym także ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe, dominują w części północnej (wsie Godlewo - Baćki, Murawskie - Miazgi, Zawisty - Dworaki, Zabiele - Pikuły), centralnej (Godlewo – Łuby, Drewnowo, Drewnowo – Lipskie) oraz południowej (Tymianki-Okunie);
- torfy, gytie, kreda jeziorna, ropy, mułki oraz piaski, żwiry i mułki rzeczno - jeziorne, występują w części północno – wschodniej, tj. w okolicach wsi Przeczki oraz Kutylowo – Perysie;
- ropy, mułki i piaski zastoiskowe, występują w części wschodniej w okolicach wsi Boguty – Milczki, Kutylowo, Złotki, Złotki – Przeczki, Złotki Stara Wieś;

- żwirry, piaski, głazy i gliny moren czołowych, dominują przy granicy z wsią Gnaty – Soczewka, oraz we wsiach Trynisze – Kuniewo, Boguty – Pianki (część północna wsi), Boguty – Rubiesz, Kamieńczyk – Borowy;
  - piaski i żwirry sandrowe, wieś Białe – Szczepanowice, Kutyłowo – Bródki, Cietrzewki – Warzyno, Tymianki – Okunie, Tymianki – Bucie, Tymianki – Adamy;
  - moreny czołowe, występują w części północnej: Kraszewo – Czarne (częściowo na terenie Gminy Czyżew), w części centralnej od wsi Gnaty – Soczewka, przez Trynisze – Kuniewo, Boguty – Pianki, Boguty – Rubiesz, Kamieńczyk – Borowy.
- Szczegółowa analiza geologiczna została przedstawiona na Rysunku

4.2.2. Geomorfologia

Według regionalizacji fizycznogeograficznej (Kondracki, 1998) teren powiatu ostrowskiego znajduje się na pograniczu dwóch obszarów: Europy Zachodniej i Europy Wschodniej kontynentu europejskiego. Wschodnia część powiatu ostrowskiego (zlewnia rzeki Brok), w tym także Gmina Boguty – Pianki, należy do obszaru Europy Wschodniej (prowincja Niżu Wschodniobałtycko -Białoruskiego – Równiny Podlasko - Białoruskie). Pozostała część należy do obszaru Europy Zachodniej (Niziny Środkowopolskie). Rozgraniczenie to ma znaczący wpływ na warunki klimatyczne (hydrologiczno -meteorologiczne).

Założenia morfologiczne opisywanego terenu powstały w okresie zlodowacenia środkowopolskiego (plejstocen), po którym pozostała zdenudowana wysoczyzna o lokalnych deniwelacjach do 10 metrów. Na linii NW-SE przez Podborze i okolice Ostrowi przebiega dział wodny III rzędu Narwi i Bugu. Okolice Ostrowi Mazowieckiej znajdują się średnio na wysokości 150 m n.p.m.

Gmina Boguty Pianki według podziału na jednostki fizyczno – geograficzne Jerzego Kondrackiego należy do:

- Obszaru fizyczno-geograficznego: Europa Wschodnia (8);
- Podobszaru i prowincji: Niż Wschodniobałtycko - Białoruski (84);
- Podprowincji: Wysoczyzny Podlasko-Białoruskie (843);
- Makroregionu: Nizina Północnopolaska (843.3);
- Mezoregionu: Wysoczyzna Wysokomazowiecka (843.35).

Mezoregion Wysoczyzna Wysokomazowiecka znajduje się pomiędzy Kotliną Biebrzańską na północy, Doliną Górnej Narwi na wschodzie, Doliną Dolnego Bugu na południu i Międzyrzeczem Łomżyńskim z wałem Czerwonego Boru na zachodzie. Zajmuje łączną powierzchnię ok. 2430 km², urozmaiconą przez denudowane pagórki żwirowe, dochodzące pod Rutkami do wysokości 172 m.

Średnia wysokość gminy wynosi 120-130 m n.p.m. Najwyższy punkt terenu znajduje się na terenie wysoczyzny, w części północnej, na granicy wsi Godlewo - Baćki (granica administracyjna gminy Boguty – Pianki, woj. mazowieckie z wsią Siennica – Gیزی, gmina Czyżew, powiat wysokomazowiecki, woj. podlaskie) na wysokości 146,6 m n.p.m.

Najniższy położony punkt terenu zlokalizowany jest w południowo – zachodniej części Gminy Boguty – Pianki, w dolinie rzeki Kuninianki, na granicy wsi Kunin – Zamek (granica administracyjna gminy Boguty – Pianki, woj. mazowieckie z wsią Godlewo – Milewek, powiat ostrowski) na wysokości 110,5 m n.p.m.

Zróżnicowanie wysokości terenu w obrębie Gminy jest średnie, wynosząc 36,1 m, przy czym z uwagi na występowanie moren czołowych oraz dolin rzecznych występują lokalnie spadki terenu powyżej 2%. Rzeźbę terenu, jak na warunki województwa mazowieckiego, uznać należy za zróżnicowaną.

Form pochodzenia antropogenicznego jest niewiele. Są to głównie nasypy i wykopy wzdłuż dróg oraz wykopy związane z wydobyciem kruszywa naturalnego na potrzeby lokalne.

4.2.3. Wody powierzchniowe

Cały teren powiatu ostrowskiego, w tym także gmina Boguty – Pianki znajduje się w dorzeczu Wisły. Przez teren powiatu ostrowskiego w kierunku NE - SW przebiega dział wodny III rzędu pomiędzy Narwią i Bugiem. Z północnej i północno – zachodniej części powiatu wody powierzchniowe odprowadzane są do Narwi poprzez jej lewe dopływy: Ruż, Orz, Wymakracz i Kabat.

Pozostałą część odwadniają prawobrzeżne dopływy Bugu: Brok i Pukawka.

Gmina Boguty - Pianki leży w dorzeczu rzeki Bug. Głównym ciekim jest rzeka Pukawka stanowiąca prawy dopływ Bugu o długości 13,52 km z dopływami rowów melioracyjnych. Cała powierzchnia gminy leży w zlewni rzeki Pukawka, której obszar źródłkowy znajduje się w rejonie wsi Zawisty - Dworaki i Kutyłowo - Perysie. Północną część gruntów odwadnia rzeka Pukawka z dopływami rowów melioracyjnych natomiast południową część rzeka Pukawka, Kuninianka i rów melioracyjny Tymianki.

Zgodnie z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Boguty – Pianki, na jej terenie:

- 7% powierzchni gleb użytków rolnych jest okresowo zbyt wilgotne,
- 64% powierzchni gleb użytków rolnych ma właściwe stosunki wodne,
- 21% powierzchni gleb użytków rolnych jest okresowo za suche,
- 8% powierzchni gleb użytków rolnych jest trwale za suche.

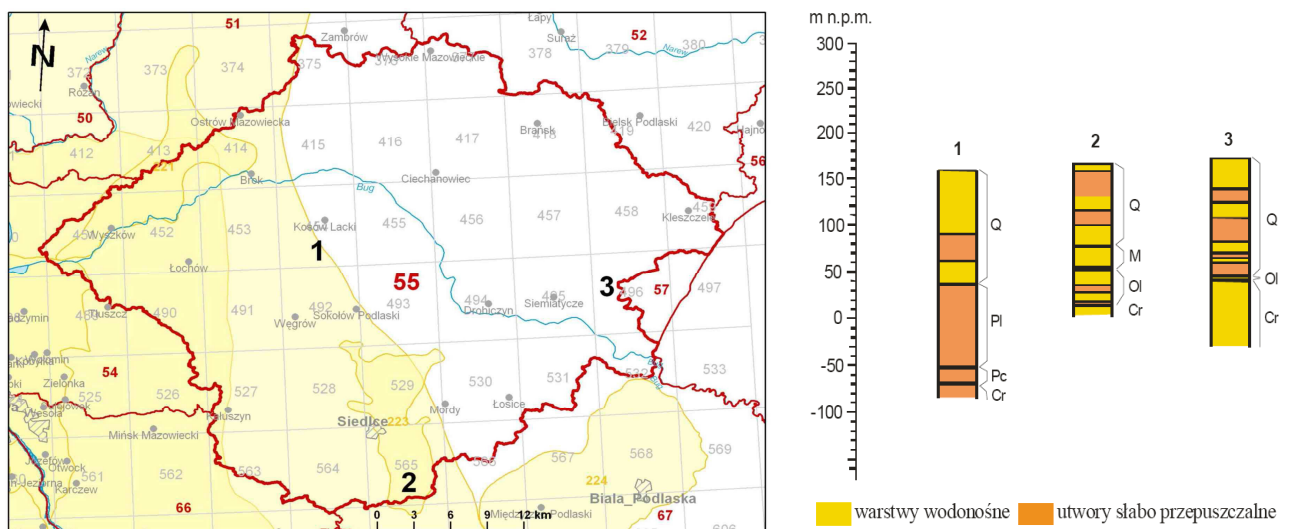
Najbardziej niekorzystne układy warunków wodnych w gminie charakteryzują się obszary zlokalizowane w południowej części gminy. Na terenie gminy nie ma jezior ani sztucznych zbiorników wodnych. Jest 3462 ha gruntów zmeliorowanych, zmeliorowania wymaga jeszcze 772 ha.

4.2.4. Wody podziemne

Według klasyfikacji zwykłych wód podziemnych Polski teren gminy Boguty – Pianki, należy do regionu mazowieckiego (fragment makroregionu północno-wschodniego). Występują tu dwa piętra wodonośne: trzeciorzędowe i czwartorzędowe. Nie stwierdzono wód zwykłych w utworach kredy.

Teren Gminy znajduje się poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych. Najbliższe GZWP stanowią:

- „Dolina Kopalna Wyszaków” - GZWP nr 221, wiek utworów: utwory czwartorzędu w dolinach kopalnych, szacunkowe zasoby dyspozycyjne 80 tys. m³/dobę, średnia głębokość ujęć 100 m);
- „Subniecka Warszawska” - GZWP nr 215, wiek utworów: trzeciorzęd, szacunkowe zasoby dyspozycyjne 250 tys. m³/dobę, średnia głębokość ujęć 160 m.

Ryc. Nr 14 i 15. Gmina Boguty – Pianki. Mapa jednolitych części wód podziemnych JZWPd 55 oraz profile przedstawiające warstwę wodonośną. Źródło PIH Państwowa Służba Hydrologiczna (PIH).

Użytkowy poziom wodonośny w powiecie ostrowskim występuje średnio na głębokości 15-50 m, a w rejonie gminy Boguty - Pianki na głębokości 30 - 85 m. Potencjalna wydajność studni to 30-120 m³/h. W piętrze czwartorzędowym wyróżniono trzy użytkowe poziomy wodonośne. Zgodnie z „Atlasem hydrogeologicznym Polski”:

- piętro trzeciorzędowe występuje poniżej 150 m;
- wydajność potencjalna studni wynosi poniżej 30 m³/h;
- wodonośność kredy: brak informacji.

Przez analogię do innych rejonów, można założyć, że w spękanych marglach może występować poziom wodonośny o bardzo ograniczonej wydajności.

Z kolei na podstawie mapy jednolitych części wód podziemnych na terytorium Polski wydzielonych zostało 172 części oraz 3 subczęści. Zgodnie z ww. podziałem teren gminy Boguty – Pianki zaliczony został do **55 JCWPd**. Na obszarze całej jednostki występuje jeden, bądź dwa a lokalnie nawet trzy poziomy czwartorzędowe. Ponadto wykształcone są poziomy wodonośne: mioceński, oligoceński oraz lokalnie kredowy. Generalnie wszystkie wymienione poziomy nie są ze sobą w bezpośredniej więzi hydraulicznej. Jedynie lokalnie poziom mioceński i oligoceński występują ze sobą w łączności hydraulicznej.

Q, - wody porowe w utworach piaszczystych

M, - wody porowe w utworach piaszczystych

Ol, - wody porowe w utworach piaszczystych

Cr, - wody szczelinowe w utworach węglanowych.

Cecha szczególna JCWPd (ilościowa, chemiczna): brak.

4.2.5. Klimat

Według podziału na regiony klimatyczne Polski jest to podregion nr 41, skrajna, północna część regionu mazowiecko-podlaskiego. Powszechnie znaną granicę klimatyczną stanowi dolina rzeki Bug (południowa granica powiatu ostrowskiego). W podregionie tym czas trwania zimy to około 105 dni, lata 90 dni, liczba dni pogodnych – 55, pochmurnych – 132. Średnia roczna suma opadów w tym regionie wynosi 560 mm (przy średniej krajowej wynoszącej 600 mm). Najwyższe miesięczne sumy opadów przypadają w miesiącach letnich (lipiec – liczne, połączone z silnymi burzami i gradobiciami), choć maksimum dni z opadem notuje się tu w miesiącach listopad - grudzień. Najniższe sumy opadu występują w styczniu i lutym, zaś najmniejsza liczba dni z opadem przypada na wiosnę. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez około 85 dni w roku.

Kierunki wiatrów kształtowane są głównie przez ruch mas powietrza znad Atlantyku i Europy Zachodniej oraz znad Europy Wschodniej i Azji. Stąd wynika główna frekwencja kierunku zachodniego wiatrów (W) – ok. 19%. Dominują one latem i jesienią. Najmniej wiatrów wieje z północy (N) i północno-wschodu (NE) oraz z południa (S). Wiosną dominują wiatry z sektora północnego (N, NW), zimą zaś częste są wiatry południowo - wschodnie i wschodnie.

Średnie roczne zachmurzenie wynosi 6,6-6,8 w skali pokrycia nieba od 0 do 10. Znaczna liczba dni pogodnych (40-50 w roku) występuje na terenach położonych blisko Buga, mimo że jest to rejon o największym średnim zachmurzeniu. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7-7,5°C i w kierunku północno-wschodnim spada. Najbardziej reprezentatywny dla rozkładu średnich temperatur roku jest rozkład średnich temperatur lipca. Okres wegetacyjny (średnia temperatura powietrza 5°C) trwa tu ok. 210 dni. Średnia roczna liczba dni ze średnią temperaturą dobową poniżej 0°C wynosi ok. 85 dni.

Pod względem fenologicznym (obserwacje tempa wegetacji roślin) notuje się, że zaranie wiosny (budzenie się wegetacji ze spoczynku zimowego) zaczyna się średnio około 10 kwietnia, podczas, gdy w sąsiednich regionach, np. w dolinie Narwi, ma to miejsce ok. 31 marca. Wczesna wiosna (rozwój liści) zaczyna się tu pomiędzy 10 i 15 maja. Dla porównania w rejonie Warszawy etap ten następuje do 30 kwietnia. W okresie tzw. pełni wiosny i wczesnego lata różnice regionalne maleją do ok. 5 dni w różnicy tempa wegetacji. Lato ma

najmniejsze różnicowania, a wczesna jesień pomiędzy dolinami Bugu i Narwi zaczyna się średnio w okresie 1-5 września.

Podsumowując. Klimat obszaru objętego planem charakteryzuje się następującymi parametrami:

- średnia roczna temperatura powietrza: **7,5°C**
- średnia temperatura stycznia: **-3,1°C**
- średnia temperatura lipca: **17,7°C**
- średnia roczna suma opadów: **560 mm**
- średnia roczna ilość dni z szatą śnieżną: **85 dni**
- okres wegetacyjny: **210 dni**
- przeważają wiatry z: **sektora zachodniego**
- średnia roczna prędkość wiatru **3 m/s.**

4.2.6. Gleby

- W przeważającej mierze na terenie gminy występują gleby brunatne wylugowane, wytworzone z piasków gliniastych, glin lekkich i pyłów, a także gleby bielcowe rozwinięte na podłożu piasków.

WNIOSKI:

Grunty rolne występujące na terenie gminy (klasy III) chronione są w myśl ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W praktyce oznacza to ograniczenie przeznaczenia gruntów tych na cele nierolnicze.

Ponadto za pożądane działania należy uznać:

- zapobieganie procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych,
- rekultywację zdegradowanych i zdewastowanych gruntów i przywrócenie rolniczego ich wykorzystania, dla drobnych eksploatacji indywidualnych, dopuszczonych przez Prawo geologiczne i górnicze;
- konieczność ochrony przed erozją obszarów gleb położonych na stokach o nachyleniu powyżej 5%, z zaleceniem wprowadzenia użytków trwałych (sądów, plantacji krzewów itp.).

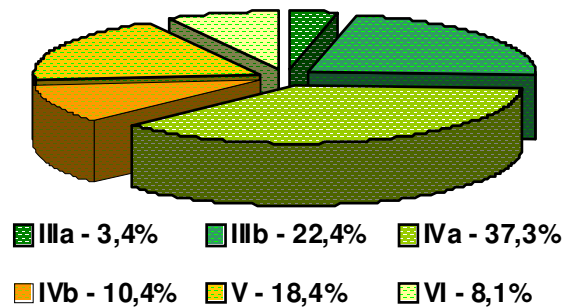
4.2.7. Szata roślinna

Pokrywa roślinna będąca wynikiem określonego sposobu zagospodarowania jest wyznacznikiem wewnętrznej struktury krajobrazu. Wskaźniki roślinne są powszechnie wykorzystywane do oceny kompleksów geograficznych lub ich poszczególnych komponentów. Indykacyjne właściwości roślin polegają na ścisłym powiązaniu z lokalnymi warunkami glebowymi, geomorfologicznymi, mikroklimatycznymi, hydrologicznymi i geologicznymi, zaś sama zmiana któregoś z tych czynników powoduje charakterystyczne zmiany zachodzące w roślinności.

Potencjalną roślinność tego obszaru stanowiły lasy, które w wyniku działalności człowieka, w szczególności takich form, jak rolnictwo i osadnictwo całkowicie zostały wyparte.

Roślinność potencjalna jest to określony na podstawie badań fitosocjologicznych optymalny, będący wyrazem zdolności produkcyjnej danego siedliska, obraz szaty roślinnej jaka występowałaby na danym terenie po zaprzestaniu wszelkiej działalności człowieka – w warunkach klimatycznych Polski są to różnego typu zbiorowiska leśne. Pod warunkiem, że

Ryc. Nr 16. Bonitacja gleb na terenie gminy Boguty-Pianki

nie zaszły w tym siedlisku zbyt daleko idące zmiany. Zespół roślinny jest podstawową a zarazem najważniejszą jednostką w systemie klasyfikacji zbiorowisk roślinnych.

W ogólnej powierzchni Gminy Boguty - Pianki, przeważającym typem roślinności potencjalnej jest obszar odpowiadający roślinności potencjalnej³:

- typu grądu środkowoeuropejskiego (subkontynentalnego) *Tilio - Carpinetum*, głównie w części północnej Gminy;
- bory sosnowe i mieszane *Quercus - Pinetum* i *Leucobryo - Pinetum*, w części centralnej;
- lasy łęgowe *Fraxino - Alnetum*, w części południowej.

Mianem grądów, *Tilio – Carpinetum*, określa się najogólniej wielogatunkowe lasy liściaste zajmujące siedliska średniożyzne i żyzne. Są to bardzo cenne lasy dębowo - grabowe z udziałem lipy i klonu o dwóch wyraźnych warstwach z bardzo bujnym podszytem i runem. W praktyce zbiorowiska grądowe zostały zniszczone, zarówno poprzez wylesianie siedlisk przez nie zajmowanych na potrzeby rolnictwa, jak i poprzez sztuczną przebudowę drzewostanów nasadzeniami drzew szpilkowych (przede wszystkim sosny). Cechą diagnostyczną jest występowanie grupy gatunków kontynentalnych, tzw. **sarmackich**, do których zalicza się: przytulię Schultesa (*Galium schultesii*), zdrojówkę rutewkową (*Isopyrum thalictroides*), trzmielinę brodawkowatą (*Euonymus verrucosus*), jaskier kaszubski (*Ranunculus cassubicus*), turzycę orzęsioną (*Carex pilosa*), przytulię wiosenną (*Galium vernum = Cruciatula glabra*).

Charakterystyka **boru mieszanego wilgotnego *Quercus - Pinetum***. W drzewostanie współpanują sosna i obydwie dęby, z przewagą dębu szypułkowego. W domieszce występują: brzoza brodawkowata, osika, rzadziej świerk i modrzew.

Warstwa krzewów obficie rozwinięta, złożona głównie z leszczyny (*Corylus avellana*), kruszyny (*Frangula alnus*), jarzębiny (*Sorbus aucuparia*), jałowca (*Juniperus communis*) i z podrostów gatunków drzewiastych.

Orlica pospolita (*Pteridium aquilinum*) często tworzy górną warstwę runa, w którym przeważają elementy borowe, jak: borówka czarna (*Vaccinium myrtillus*) i brusznica (*V. vitis-idaea*), nawłóć pospolita (*Solidago virga aurea*), siódmaczek leśny (*Trientalis europaea*), wrzos pospolity (*Calluna vulgaris*), pszeniec zwyczajny (*Melampyrum pratense*) i trawy — kostrzewa owcza (*Festuca ovina*), trzcinnik leśny (*Calamagrostis arundinacea*), śmiełek pogięty (*Deschampsia flexuosa*). Z mchów występują takie gatunki, jak: rokićnik pospolity (*Entodon schreberi*), widłoząb miotłowy (*Dicranum scoparium*), widłoząb falisty (*D. rugosum = D. undulatum*), gajnik Isniący (*Hylocomium splendens*) i płonnik strojny (*Polytrichum attenuatum*).

Do *Quercus-Pinetum* przechodzi grupa gatunków z klasy *Quercus-Fagetum*, o szerszej amplitudzie ekologicznej, jak: fiołek leśny (*Viola reichenbachiana*), prosownica rozpierzchna (*Milium effusum*), turzyca palczasta (*Carex digitata*), perlówka zwisła (*Melica nutans*), zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*). Często spotyka się konwalię majową (*Convallaria majalis*), majownik dwulistny (*Majanthemum bifolium*), szczawik zajęczy (*Oxalis acetosella*) malinę kamionkę (*Rubus saxatilis*), poziomkę pospolitą (*Fragaria vesca*), przetacznik leśny (*Veronica officinalis*), jastrzębiec Lachenala (*Hieracium lachenalii*).

Zespół ten, chociaż nie ma własnych gatunków charakterystycznych, wyróżnia się od innych swoim składem florystycznym. Występuje na niżu w środkowej i wschodniej Polsce na słabo zbielicowanych, mezotroficznych glebach gliniasto-piaszczystych.

Charakterystyka **Suboceanicznego boru sosnowego świeży, subatlantyckiego bór sosnowy świeży *Leucobryo - Pinetum***. Zespół leśny składający się z drzewostanu sosny

³ na podstawie Jan Marek Matuszkiewicz *Potential natural vegetation of Poland (Potencjalna roślinność naturalna Polski)* IGiPZ PAN, Warszawa, 2008 _ mapa w skali 1:300000;

zwyczajnej z domieszką brzozy brodawkowatej, dębu bezszypułkowego i świerka. W podszyciu dominują jałowce, kruszyna i jarzębina, w runie zaś borówka czarna, borówka brusznica, wrzos oraz śmiałek pogięty. Bujna jest także warstwa mszysta utworzona między innymi przez rokitę, płonnik i bieliskę w miejscach bardziej wilgotnych. Miejsca suchsze i prześwietlone opanowują porosty.

Z kolei łąg jesionowo – olszowy *Fraxino – Alnetum*,⁴ występuje w całej nizinnej i wyżynnej części Polski na siedliskach wilgotnych, na terenach płaskich w dolinach wolno płynących cieków, a także na obszarach źródliskowych. Decydującym czynnikiem siedliskowym jest powolny ruch wód gruntowych, przy braku zarówno znacznie większych zalewów powierzchniowych, jak i dłuższych okresów stagnacji wody. Drzewostan buduje olsza czarna i jesion, w niektórych regionach także świerk. Warstwa krzewów jest często obficie wykształcona i tworzą ją: jesion, czeremcha, leszczyna, trzmielina pospolita, jarzębina, kruszyna, porzecznica dzika. W bujnej warstwie zielonej występują: podagrycznik pospolity, pokrzywa zwyczajna, bodziszek cuchnący, niecierpek pospolity, kuklik zwisły, kuklik pospolity, jasnota plamista, zawilec gajowy, wietlica samicza, knieć błotna, rzeżucha gorzka, turzyca długokłosa, turzyca odległokłosa, śledziennica skrętolistna, czartawa drobna (gatunek charakterystyczny), czartawa pospolita, ostrożeń warzywny, pępawa błotna, śmiałek darniowy, nerecznica krótkoostna, skrzyp leśny, kostrzewa olbrzymia, wiązówka błotna, gajowiec żółty, przytulia czepna, przytulia błotna, kosaciec żółty, karbieniec pospolity, tojeść pospolita, konwalijka dwulistna, szczyr trwały, prosownica rozpięzchła, niezapominajka błotna, szczawik zajęczy, czworolist pospolity, wiechlina zwyczajna, jaskier rozłogowy, tarczyca pospolita, psianka słodkogórz, czyściec leśny i gwiazdnica gajowa. Warstwa przyziemna na ogół dość słabo wykształcona z takimi gatunkami jak: merzyk fałdowany, dzióbek Swartza, krótkosz szorstki.

4.2.8. Wnioski

Specyfika położenia gminy Boguty – Pianki oraz stan i jakość poszczególnych elementów środowiska determinuje sposób a wraz z nim warunki prawidłowego gospodarowania przestrzenią. Warunki te w przypadku gminy Boguty - Pianki winny, przede wszystkim, opierać się na zasadzie zrównoważonego rozwoju, przyjmującego za swą podstawę rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, gwarantujących możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb współczesnego oraz przyszłych pokoleń. Ekologizacja inwestycji, w tym promowanie inwestycji z zakresu energetyki odnawialnej (wiatrowej, pochodzącej z biomasy) oraz poszukiwanie innych alternatywnych źródeł energii to jeden z możliwych kierunków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

Zachowanie równowagi przyrodniczej winno odnosić się do określenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego szczegółowych zasad ochrony środowiska w tym m.in. poprzez ograniczenie powierzchni zabudowy, uwzględnienie wymagań ochrony zieleni, zadrzewień i zakrzaczeń, wprowadzenie ograniczeń w lokalizacji zabudowy kubaturowej poprzez określenie nieprzekraczalnych linii zabudowy (w szczególności na obszarach najcenniejszych przyrodniczo) oraz szczegółowych zapisów dotyczących ochrony systemu wodno – gruntowego. Korelacja tych elementów odnosząca się w sposób bezpośredni do poszczególnych geokomponentów zagwarantuje zachowanie równowagi przyrodniczej, a tym samym ochroni jeden z atutów gminy tj. jej cenne, niezniszczone środowisko przyrodnicze.

⁴

Na podstawie Matuszkiewicz J.M. 2007. *Zespoły leśne Polski*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

4.3. Przyrodnicze układy i obiekty chronione

4.3.1. Obiekty chronione

Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku ustanowiła następujące formy ochrony przyrody: parki narodowe; rezerваты przyrody; parki krajobrazowe; obszary chronionego krajobrazu; obszary Natura 2000; stanowiska dokumentacyjne; użytki ekologiczne; zespoły przyrodniczo-krajobrazowe; pomniki przyrody; ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie Gminy Boguty – Pianki jedyną formą ochrony przyrody są następujące pomniki przyrody prawnie chronione:

- **Nr rej. 132.1**, drzewo pojedyncze, **Wiąz polny we wsi Drewnowo – Daćbogi**, wiek: 205 lat, obwód 455 cm, wysokość 21 m, stan zły, rok powołania 1985;
- **Nr rej. 68.1**, aleja drzew, **Aleja wierzbowa we wsi Drewnowo**, wiek: 70 lat, stan zły, rok powołania 1982;
- **Nr rej. 87.1**, drzewo pojedyncze, **Dąb szypułkowy we wsi Murawskie - Miazgi**, wiek: 205 lat, obwód 350 cm, wysokość 22 m, stan dobry, rok powołania 1983.

Na badanym terenie oraz w najbliższym jego sąsiedztwie nie planuje się ustanowienia nowych form ochrony przyrody.

WNIOSEK

Na terenie gminy nie występują obszary objęte systemami przyrodniczymi chronionymi prawem. Nie występują więc tereny o ograniczonym prawie do użytkowania, tak jak ma to miejsce w przypadku terenów w obrębie parków narodowych i krajobrazowych, rezerwatów, czy obszarów chronionego krajobrazu. Podkreślić należy, że wartości przyrodniczo-krajobrazowe obszaru gminy, traktowane łącznie jako spójny system przyrodniczy, determinują potencjalne możliwości rozwoju i uwzględnione zostały przy określaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

4.3.2. Przyrodnicze układy

Na podstawowy system przyrodniczy składają się z 3 podsystemy:

- hydrograficzny, który decyduje o obiegu wody na określonym obszarze i zapewnia zasoby tego podstawowego czynnika przyrodniczego wyznaczając drogi przemieszczania się: materii, energii i puli genowej dla określonych gatunków lub osobników,
- atmosferyczny, w skali lokalnej zapewniającego wymianę tj. cyrkulację powietrza, decydując o możliwościach funkcjonowania i regeneracji obszarów,
- przyrodniczy, w którym decydują się podstawowe dla konkretnego obszaru walory ekologiczne: zasoby, naturalność, odporność na przekształcenia antropogeniczne.

Struktura przestrzenna krajobrazu gminy będąc jednym z dominujących czynników wpływających na wartość przyrodniczą determinuje możliwości delimitacji i ochrony elementów ekologicznego systemu przestrzennego. Rodzaj ekosystemów budujących krajobraz, ich wielkość, sposób rozmieszczenia, zróżnicowanie geomorfologiczne, geologiczne, glebowe i hydrologiczne podłoża, sąsiedztwo oraz charakter granic decydują w znacznym stopniu o trwałości całego układu przyrodniczego, jego funkcjonowaniu w zakresie migracji osobników i populacji, przepływów energii, informacji i obiegów materii. Wyróżniamy 2 rodzaje struktury przestrzennej krajobrazu:

- pionowa tj. wertykalna – w którym dominującym czynnikiem jest zróżnicowanie form geomorfologicznych oraz ich wysokość,

- pozioma tj. horyzontalna – w której dominującym czynnikiem jest rozmieszczenie przestrzenne różnych form pokrycia terenu.

Pionowa struktura przestrzenna krajobrazu może zostać przedstawiona za pomocą modelu troficznego zróżnicowania krajobrazu, gdzie podstawowym elementem struktury są zlewnie, z których wyróżnia się jednostki z uwzględnieniem rodzaju zasilania oraz funkcji w troficznym funkcjonowaniu krajobrazu. Wyróżnia się 3 rodzaje jednostek:

- autonomiczne - obejmujące tereny zasilane przez energię słoneczną i opady atmosferyczne, zlokalizowane najczęściej na obszarach wododziałowych,
- tranzytowe - obejmujące tereny zasilane przez energię słoneczną i opady atmosferyczne oraz z terenów jednostek autonomicznych, stanowiąc trasy spływu wód wraz rozpuszczonymi w nich substancjami, zlokalizowane zazwyczaj na stokach,
- akumulacyjne - obejmujące tereny zasilane głównie z jednostek autonomicznych i tranzytowych, zlokalizowane najczęściej w dolinach rzek.

Znaczenie każdego typu jednostki krajobrazowej polega na odmiennych przebiegach procesów depozycji i przemieszczania się materii, w tym także zanieczyszczeń, oraz na różnym potencjale produkcji pierwotnej uwarunkowanej koncentracją składników pokarmowych.

Krajobrazy eluwalne, autonomiczne związane są z powierzchniami lokalnych wododziałów z głębokim, tj. poniżej 2 m, zaleganiem zwierciadła wód gruntowych. Mobilizacja oraz transport substancji chemicznych w obrębie strefy wietrzeniowo – glebowej dokonuje się przy udziale opadów atmosferycznych, z kolei przemowny typ ustroju wodnego powoduje ciągłe usuwanie poza strefę wietrzeniową składników łatwo-przepuszczalnych.

W przypadku krajobrazów superakwalnych o cechach fizyko-chemicznych decydują wody gruntowe pochodzące z opadu oraz z dopływu bocznego, które utrzymują się w profilu glebowym. Zarówno krajobrazy superakwalne tj. nadwodne, jak i krajobrazy subakwalne tj. podwodne, związane z wodami stojącymi, pełnią rolę *jednostek akumulacyjnych*.

W *jednostkach tranzytowych* dokonuje się przeprowadzanie substancji w wodnym strumieniu migracyjnym od krajobrazów eluwalnych w kierunku superakwalnych i akwalnych.

Dla potrzeb Studium wykonano wstępne badania struktury przestrzennej krajobrazu w oparciu o zidentyfikowane przyrodnicze jednostki przestrzenne, tj. fragmenty terenu o wyraźnie wyodrębniającej się strukturze przestrzennej i funkcjonalnej budujących ją ekosystemów, charakteryzujące się określoną, odrębną fizjonomią i odmiennymi zasadami zagospodarowania przestrzennego. Przyjęto następujące kryteria wyodrębnienia jednostek:

- kryterium główne - sposób użytkowania wyrażający się dominującym typem występującej roślinności,
- kryterium uzupełniające - uwarunkowania geologiczno-geomorfologiczne.

Dominujący sposób użytkowania jest czynnikiem najsilniej wpływającym na występowanie rzeczywistego typu roślinności, decydując o:

- zasadach funkcjonowania całego układu ekologicznego w zakresie przepływu energii, obiegu materii i przepływu informacji genetycznej (migracji gatunków),
- występowaniu gatunków chronionych lub rzadkich oraz unikatowych zbiorowisk roślinnych,
- występowaniu cennych gatunków fauny, poprzez tworzenie dla nich trzech najważniejszych elementów niszy - bazy pokarmowej, możliwości schronienia i możliwości rozrodu,
- stabilności układu ekologicznego,
- fizjonomii (wyglądzie) krajobrazu,
- sposobach gospodarowania.

Analiza przyrodniczych jednostek przestrzennych ograniczona została obszarowo do terenów gminy Boguty – Pianki, jednakże z uwzględnieniem ciągłości oraz zjawisk zachodzących również na terenach gmin sąsiednich.

Na obszarze gminy Boguty - Pianki można wskazać obszary, które ze względu na pełnione funkcje przyrodnicze (hydrologiczne, biologiczne, klimatyczne) decydują o względnie naturalnym funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego. Obszary te połączone w system przestrzenny stabilizują i zasilają przyrodę na terenach zurbanizowanych, przez to decydują o jej przetrwaniu i kondycji. Kierunki gospodarki przestrzennej w racjonalnym kształtowaniu struktury ekologicznej gminy powinny dążyć do uzupełniających się wzajemnie celów: zapewnienia warunków do prawidłowego, naturalnego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, ochrony biernej (prawnej) i czynnej najwartościowszych walorów środowiska przyrodniczego, unikania i przeciwdziałania zagrożeniom środowiska przyrodniczego ze strony podejmowanych działań gospodarczych.

Na podstawie analizy wyróżniono:

- obszary węzłowe - wyróżniające się z otoczenia skupiska osobników, gatunków, biomasy, pełniące rolę głównych centrów zasilania dla całego układu przestrzennego,
- obszary korytarzy ekologicznych - wydłużone struktury przestrzenne zapewniające warunki do migracji różnych gatunków, np. zadrzewienia, cieki wodne, krawędzie itp.

Do podstawowych układów przyrodniczych gminy Boguty – Pianki zaliczono:

- *ekosystemy leśne i zadrzewione:*
  - zwarty kompleks leśny położony na południe i wschód od wsi gminnej Boguty – Pianki (Chruściele, Mateuszówki, Łyse Góry, Biele, Strugi, Zagumienne, Podtymiance, Laskowiec, Doły, Lisie Jamy),
  - kompleks leśny Zapowiedka (na północ od rzeki Pukawki),
  - kompleks leśny Duży Bór,
  - kompleks leśny Okręgi (wieś Godlewo – Łuby) i Kozowina (częściowo w gminie Boguty – Pianki),
  - kompleks leśny Bagna (północno – wschodnia część gminy Boguty – Pianki i Klukowo, woj. podlaskie),
  - zadrzewienia Smugi i Stracholewo,
- *ekosystemy łąkowe:*
  - łąki położone w dolinie rzeki Pukawki,
  - łąki położone w dolinie rzeki Kuninianki,
  - lokalnie łąki i pastwiska związane z kanałami i rowami melioracyjnymi,
  - łąki i pastwiska w Tryniszach – Moszewie,
  - śródleśne łąki,
- *ekosystemy wodne i wodno – błotne:*
  - lokalne obniżenie *Golizna* położone na północ od wsi Tymianki – Moderki w postaci naturalnych rozlewisk porośniętych łągiem olszowym,
  - lokalne zagłębienia bezodpływowe,
  - lokalne zagłębienia bezodpływowe po wyrobiskach (głównie żwirowych),
  - cieki oraz rowy melioracyjne,

Pomiędzy poszczególnymi izolowanymi węzłami ekologicznymi istnieją lokalne korytarze stabilizujące układ przyrodniczy Gminy Boguty - Pianki, które charakteryzują się bogactwem siedlisk i nisz ekologicznych przydatnym do migracji różnych organizmów do których zaliczyć można:

- Dolinę rzeki Pukawki, niewielkiej rzeki, prawego dopływu Bugu, o długości ok. 24 km; Pukawka wypływa w miejscowości Zawisty i płynie w kierunku południowym, przepływając obok miejscowości: Kutyłowo-Perysie, Złotki-Przeczeki, Złotki-Pułapki, Złotki-Starowieś, Boguty-Milczki, Boguty-Augustyny, Boguty-Rubieszce, Boguty-Pianki, Boguty-Żurawie; Po minięciu wsi Szpice-Chojnowo zmienia kierunek na zachodni i przepływa obok miejscowości Żebry-Laskowiec a we wsi Strękowo przecina drogę krajową nr 63; Do Bugu wpada w okolicach wsi Zuzela;

- Dolinę rzeki Kuninianki, niewielkiej rzeki, prawego dopływu rzeki Pukawki; Kuninianka wypływa z terenu położonego pomiędzy wsią Drwnowo – Lipskie a Drewnowo – Daćbogi; Rzeka ta przepływa przez Drewnowo – Ziemaki, Kamieńczyk – Borowy, Kamieńczyk – Jankowięta, Kamieńczyk – Wielki, Kunin – Zamek;
- Kanały i rowy melioracyjne, w tym m.in.:
  - Kanał stanowiący lewy dopływ Kuninanki przepływający przez Kunuin – Zamek;
  - Kanał stanowiący prawy dopływ Pukawki, ze źródłiskiem we wsi Drewnowo – Dmoszki;
  - Kanał stanowiący lewy dopływ Pukawki, ze źródłiskiem we wsi Trynisze – Moszewo i dopływem w Bogutach – Piankach (w okolicy ul. Łąkowej);
  - Kanał stanowiący prawy dopływ Pukawki, ze źródłiskiem we wsi Dąbrówki i dopływem w okolicach Szpic – Chojnowa;
  - Kanał ze źródłiskiem w Tymiankach – Adamy do lokalnego obniżenia Golizna.

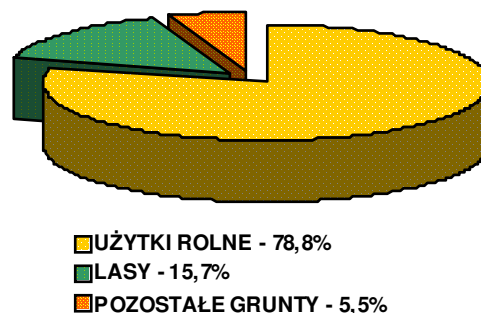
4.4. Użytkowanie gruntów

Gmina Boguty-Pianki jest gminą o charakterze rolniczym.

Powierzchnia badanej jednostki terytorialnej wynosi 8913 ha. Dominują użytki rolne, stanowiące 78,8% powierzchni gminy, w przeważającej mierze wykorzystywane jako grunty orne (56,7% obszaru gminy).

Znaczącą pozycję w strukturze użytkowania gruntów na terenie gminy zajmują lasy, stanowiące 15,7% jej obszaru. Wskaźnik ten lokuje jednak gminę poniżej średniej powiatowej, wynoszącej 27,9%, wojewódzkiej (22,7%) oraz krajowej (lesistość na poziomie 29,2%). Ponadto grunty leśne na obszarze badanej jednostki terytorialnej w zdecydowanej większości stanowią własność prywatną - co odgrywać może istotną rolę w sposobie prowadzenia gospodarki leśnej (w wypadku gruntów prywatnych mało efektywnej).

Ryc. Nr 17. Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy Boguty-Pianki

Tab. Nr 3. Użytkowanie gruntów na terenie gminy Boguty-Pianki (faktyczne gospodarowanie gruntem)

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia w ha
Użytki rolne:	7019
- grunty orne	- 5050
- sady	- 100
- łąki	- 1073
- pastwiska	- 796
Lasy	1403
Pozostałe grunty	491
Powierzchnia ogólna	8913

WNIOSEK:

Uważa się za celowe:

- zachowanie zwartych kompleksów rolnych, zwłaszcza na glebach wyższych klas,
- zachowanie zwartych kompleksów leśnych, stanowiących istotny element lokalnego ekosystemu, posiadających duże walory przyrodniczo-krajobrazowe, podnoszących tym samym atrakcyjność turystyczną gminy,
- wprowadzenie zintegrowanego programu zalesień dla obszarów cechujących się glebami niższych klas, bądź alternatywnymi sposobami zagospodarowania.

4.5. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Rolnicza przestrzeń produkcyjna, nie posiada swojej „legalnej definicji”, z reguły dla potrzeb planowania przestrzennego jest ona definiowana jako część terenów rolnych bezpośrednio związana z procesami produkcji rolniczej. Tereny rolne to obszary, na których rolnictwo stanowi podstawową sferę działalności produkcyjnej człowieka.

W chwili obecnej wdrażanie nowoczesnych systemów informacji w rolnictwie rozwija się w kierunku skutecznego zarządzania obszarami wiejskimi i terenami rolniczymi.

Podstawową funkcją tych systemów jest dostarczanie narzędzi niezbędnych do opracowania strategii rozwoju dla terenów rolniczych na krajowym i regionalnym poziomie, również z uwzględnieniem aspektów planowania przestrzennego.

Głównymi funkcjami tego systemu jest wyznaczanie obszarów priorytetowych dla realizacji programów rolnośrodowiskowych⁵, wykorzystujących kryteria przyrodnicze i socjoekonomiczne, prowadzenie monitoringu zjawisk przyrodniczych, prognozowanie erozji itp.

Tab. Nr 4. Grunty orne wg klasyfikacji bonitacyjnej na terenie gminy Boguty - Pianki

Klasa bonitacji	Powierzchnia w ha
kl. I	-
kl. II	-
kl. IIIa	238,0
kl. IIIb	1577,4
kl. IVa	2624,1
kl. IVb	733,0
kl. V	1294
kl. VI	524,6
kl. VIz	41,8
Suma powierzchni	7032,9

Po wejściu Polskie do UE na obszarach wiejskich realizowane są programy dopłat bezpośrednich oraz programy rolno-środowiskowe, w ramach których gospodarstwo rolne uzyskuje dopłaty do powierzchni upraw lub z tytułu wdrażania zasad dobrej praktyki rolniczej, jako działania na rzecz ochrony środowiska.

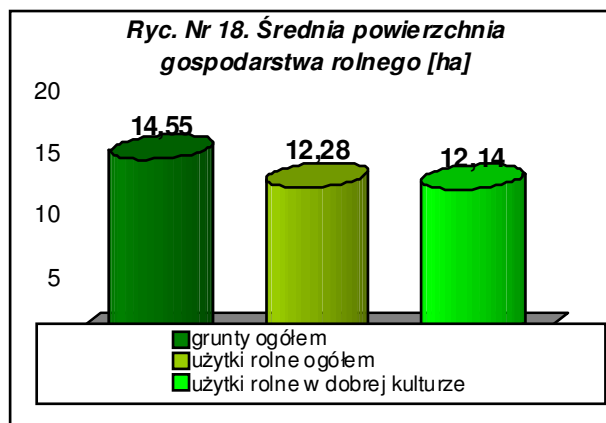
Zarządzanie przestrzenią rolniczą jest pojęciem szerokim, obejmującym zarówno sam proces podejmowania decyzji, jak i analizę złożonych

uwarunkowań i przesłanek będących ich uzasadnieniem.

Pojęcie rolniczej przestrzeni produkcyjnej podlega w ostatnich latach znaczącej ewolucji.⁶ Działania gospodarcze w znacznej mierze wynikają z warunków przyrodniczych, przy czym największy wpływ na zróżnicowanie krajobrazu mają warunki siedliskowe, w tym żyzność gleby, warunki wodno-klimatyczne i ukształtowanie rzeźby terenu. Oprócz podstawowych działań związanych z produkcją rolniczą, w przestrzeni uwidaczniają się również działania związane funkcją socjalną i ogólnogospodarczą tych terenów. Dotyczą one tworzenia i rozbudowy terenów budowlanych, przemysłowych i związanych z prowadzeniem różnego typu działalności gospodarczej, tworzenia infrastruktury technicznej, w tym rozbudowy i modernizacji sieci drogowej. W procesie transformacji rolnictwa coraz większego znaczenia

⁵ Programy rolno-środowiskowe są obowiązkowe dla wszystkich krajów członkowskich i pełnią kluczową rolę w realizacji planów ochrony przyrody. Mają one za zadanie pomóc we wdrażaniu europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000, której wprowadzenie wymuszają na państwach Wspólnoty Dyrektywa Siedliskowa (92/43/WE) i Dyrektywa Ptasia (79/409/WE) Unii Europejskiej;

⁶ Stuczyński T., Jadczyński J., Gawrysiak L., Budzyńska K., Kukla H. Charakterystyka dostępnych baz danych przydatnych w analizie krajobrazu rolniczego”, w: Człowiek i Środowisko 27 (1-2) 2003 s. 131-144.

nabiera działalność alternatywna, ukierunkowana na funkcje turystyczne i wypoczynkowe obszarów wiejskich.

Tab. Nr 5. Przydatność rolnicza gleb na podstawie kompleksów uprawowych

Nazwa kompleksu	Udział %	Powierzchnia w ha
pszenny dobry	41,4	2407,8
żytni b. dobry	21,5	1250,4
żytni dobry	10,5	610,7
żytni słaby	12,6	732,8
żytni b. słaby	5,5	319,9
zbożowo pastewny mocny	6,0	349,0
zbożowo pastewny słaby	2,5	145,4
użytki zielone średnie	70,7	793,3
użytki zielone słabe	29,3	329,0
Suma powierzchni	100	6938,3

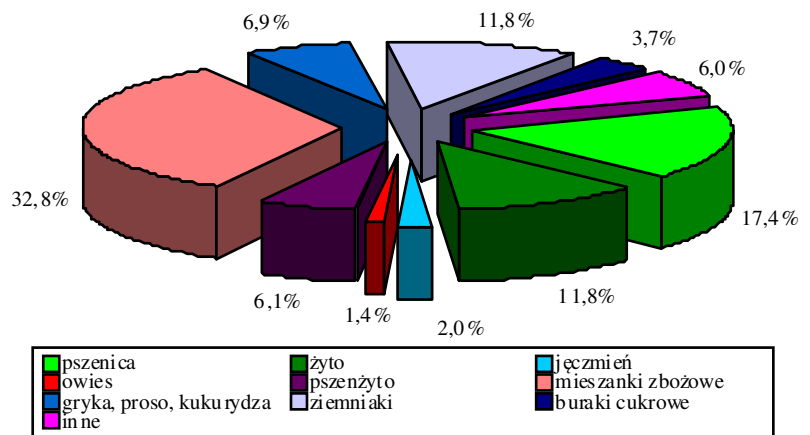
Działania na rzecz rolniczej przestrzeni produkcyjnej i kształtowania krajobrazu realizowane są również poprzez planowanie przestrzenne i dlatego proces podejmowania decyzji o funkcji danego obszaru powinien być oparty o aktualne dane przestrzenne charakteryzujące jakość siedliska, sposób użytkowania, procesy zanieczyszczenia i degradacji środowiska oraz dane o charakterze socjoekonomicznym.

będzie w regionalnych (poziom województwa) i lokalnych (poziom gminy i powiatu) systemach informacji o rolniczej przestrzeni produkcyjnej w postaci:

- map obrazowych (ortofotomapa);
- map pokrycia i użytkowania ziemi;
- map glebowo-rolniczych;
- map ewidencji gruntów;
- rzeźby terenu z uwidocznieniem form mikrorzeźby;
- erozji wodnej, wąwozowej i wietrznej;
- przestrzenne informacje o innych formach degradacji gleby.

Te warstwy tematyczne stanowią trzon systemu informacyjnego na poziomie regionalnym i lokalnym są również przydatne w ocenie krajobrazu rolniczego, w analizach ekofizjograficznych oraz planowaniu przestrzennym.

Ryc. Nr 19. Struktura zasiewów

Przydatność rolnicza gleb:

Gmina posiada korzystne warunki przyrodnicze do produkcji rolnej. Pod względem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wg oceny JUNG, gmina uzyskuje wysoką punktację (78,2 pkt dla gruntów ornych oraz 74,78 dla użytków zielonych). Udział poszczególnych kompleksów uprawowych przedstawia tabela nr 5.

Podstawową uprawę stanowią zboża, którymi obsiewa się ponad 2/3 arealu przeznaczonego pod zasiewy (70,8%). Ponadto z dominujących grup upraw wymienić należy ziemniaki (11,8%) oraz rośliny pastewne (7,0%).

Produkcja zwierzęca w gminie obejmuje głównie chów trzody chlewnej (103 sztuki na 100 ha użytków rolnych), bydła (95 sztuki na 100 ha użytków rolnych) i drobiu (114 sztuk na 100 ha użytków rolnych). Na terenie gminy prowadzi się także hodowlę koni i kóz.

Przeciętna wielkość gospodarstwa wynosi 14,55 ha i jest zdecydowanie wyższa od średniej powiatowej wynoszącej 9,35 ha, wojewódzkiej – 8,38 ha oraz krajowej 7,93 ha.

Tab. Nr 6. Struktura agrarna gospodarstw rolnych na terenie gminy Boguty - Pianki. Spis rolny 2002 i 2010

Wielkość gospodarstwa rolnego w ha	Liczba gospodarstw w latach	
	2002	2010
do 1 (włącznie)	30	18
pow. 1	566	559
1 – 5	101	110
1 – 10	237	256
1 – 15	413	397
5 – 10	136	146
5 – 15	312	287
10 – 15	176	141
5 i więcej	464	449
10 i więcej	328	303
15 i więcej	152	162
Ilość gospodarstw rolnych	596	577

Tab. Nr 7. Gospodarstwa rolne i ich powierzchnia według rodzajów użytkowania gruntów. Spis rolny 2010

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia	
	%	Ha
Użytki rolne ogółem	100	7086,04
Użytki rolne w dobrej kulturze	98,8	7003,52
Pod zasiewami	70,2	4976,60
Grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	0,2	13,17
Uprawy trwałe - Sady ogółem	0,07	5,41
Ogrody przydomowe	0,03	1,76
Łąki trwałe	25,4	1799,25
Pastwiska trwałe	2,9	207,33
Pozostałe użytki rolne	1,2	82,52
Lasy i grunty leśne		1099,47
Pozostałe grunty		212,28
Grunty ogółem	100	8397,79

Analiza map glebowo – rolniczych w skali 1:5000 wykazuje, iż teren gminy Boguty – Pianki to obszar występowania głównie gleb bielcowych i pseudobielcowych, brunatnych właściwych i brunatnych wylugowanych i kwaśnych, które wykształciły się na glinach, piaskach gliniastych mocnych i słabych oraz piaskach słabogliniastych (głównie pod lasami). W lokalnych obniżeniach np. w dolinie rzek Pukawki i Kunininaki występują: gleby mułowo – torfowe czarne ziemie właściwe (w podłożu pyły ilaste).

Krótką charakterystyką warunków glebowych gminy Boguty – Pianki przedstawia się następująco:

- **część południowa gminy (pas terenu poniżej wsi Tymianki)** – to obszar występowania kompleksów żytnych b. dobrych i dobrych, głównie na glebach bielcowych i pseudobielcowych, bądź rzadziej na glebach brunatnych wylugowanych i kwaśnych, które wytworzyły się na piaskach gliniastych lekkich i mocnych;
- **tereny leśne (poniżej wsi Boguty – Pianki i Boguty – Żurawie)** to tereny leśne z glebami bielcowymi i pseudobielcowymi powstałymi na piaskach słabo gliniastych;
- **część północna i centralna gminy**, to obszar występowania głównie kompleksów pszennych dobrych, z występującymi glebami bielcowymi i pseudobielcowymi, które wytworzyły się na glinach i piaskach gliniastych mocnych;

Dobre gleby są jedną z przesłanek dla dalszych wskazań do rozwoju rolnictwa na terenie gminy.

4.6. Leśna przestrzeń produkcyjna

W celu określenia przyrodniczych i ekonomicznych warunków gospodarki leśnej oraz celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu i urządzanego obiektu wraz z uwzględnieniem lasów ochronnych sporządza się:

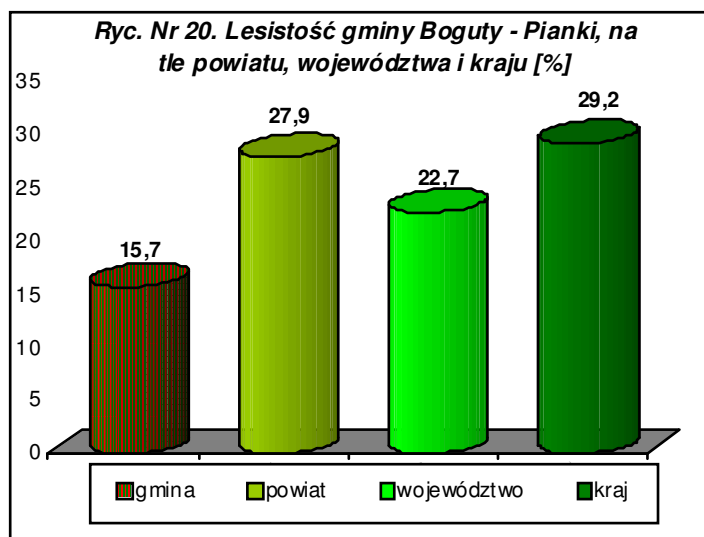
- **plan urządzenia lasu** – dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa - na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy o lasach,
- **uproszczony plan urządzenia lasów** – dla lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa – na podstawie art. 19 ust. 2 z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 ustawy o lasach.

Przestrzenne rozmieszczenie lasów zostało przedstawione na mapie przedstawiającej uwarunkowania rozwoju.

Wskazania do ochrony ekosystemów leśnych wskazano w kierunkach rozwoju.

W strukturze użytkowania gruntów gminy lasy zajmują 15,7% jej obszaru. W przeważającej części są to lasy prywatne (1380,5 ha), stanowiące własność osób fizycznych. Wskaźnik ten lokuje gminę poniżej średniej powiatowej. Lesistość gminy Boguty – Pianki przedstawia Ryc. Nr 18.

Administracyjnie lasy z terenu gminy Boguty – Pianki należą do Nadleśnictwa Rudka podlegającej Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

5.1 Historia ziem gminy Boguty - Pianki

Historia ziem, na których usytuowana jest gmina Boguty-Pianki to historia wschodnich terenów Mazowsza. To tu na przełomie XIV i XV wieku ukształtował się obszar ziemi Nurskiej, podzielony na powiaty: nurski, ostrowski i kamieniecki. Wraz z rozwojem osadnictwa w XV wieku powstały na terenie powiatu nurskiego nowe osady. Na ten okres datuje się powstanie miejscowości Boguty, Drewnowo, Kutyłowo, Zawisty, Kamieńczyk czy Tymianki.

Z biegiem lat wzrastała liczba mieszkańców, powstawały nowe zaścianki.

W XVIII wieku, w okresie zaborów przestała istnieć Ziemia Nurska, a jej powiaty włączono do powiększonego powiatu ostrołęckiego, wchodzącego w skład departamentu płockiego. W okresie tym na terenie obecnej gminy było około 60 wsi i zaścianków.

Układ administracyjny regionu, w skład którego wchodziła obecna gmina Boguty-Pianki, ulegał jeszcze kilkakrotnym zmianom w okresie: Księstwa Warszawskiego, Królestwa Polskiego (po postanowieniach Kongresu Wiedeńskiego z 1815 r.), okupacji niemieckiej 1915 – 1918, okresie międzywojennym, latach II wojny światowej.

Po zakończeniu II wojny światowej kilkakrotnie zmieniał się podział administracyjny. Do 1954 obowiązywał układ z lat 1918 – 1939 (gmina znajdowała się wówczas na terenie powiatu ostrowskiego, wchodzącego w skład województwa białostockiego).

W 1954 zlikwidowano gminy, tworząc gromady. W 1975 roku, po likwidacji powiatów gmina znalazła się w nowoutworzonym województwie łomżyńskim. Obecnie, po wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego i utworzeniu samorządów powiatowych i wojewódzkich, gmina Boguty-Pianki wchodzi w skład powiatu ostrowskiego, włączonego do województwa mazowieckiego.

5.2 Ochrona zabytków

Kwestie dotyczące ochrony zabytków regulują przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z nią (art. 7 ustawy) formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

5.2.1. Rejestr zabytków

Wpisem do rejestru zabytków (prowadzonym przez wojewódzkiego konserwatora zabytków), na terenie gminy Boguty – Pianki objęte są następujące zabytki:

- Boguty – Pianki, cmentarz rzymsko - katolicki (nieczynny), nr rej. A- 643 z dnia 7.09.1987 r.;
- Zawisty Kruki 44 – chata, nr rej. A- 644 z dnia 23.04.1981 r.;
- Kamieńczyk Ryciorki 18 – chata, nr rej. A- 645 z dnia 23.04.1981 r.;
- Drewnowo Ziemaki 11 – chata, nr rej. A- 646 z dnia 18.11.1983 r.;
- Drewnowo Konarze – założenie parkowe, nr rej. A- 647 z dnia 16.02.1982 r.

5.2.2. Zabytki archeologiczne

Zabytkiem archeologicznym jest zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.⁷

zabytki archeologiczne będące, w szczególności: pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarzyskami, kurhanami, relikami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej podlegają ochronie i opiece bez względu na stan zachowania.⁸

Na obszarze gminy Boguty – Pianki znajdują się 94 stanowiska archeologiczne. Wykaz wszystkich stanowisk archeologicznych przedstawia poniższa tabela.

⁷

Zgodnie z art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

⁸

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Tab. Nr 8. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie gminy Boguty – Pianki

SPIS STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH NA OBSZARZE 45-79					
Nr stan. na obszarze	Miejscowość	Nr stan. w miejscowości	Funkcja	Kultura	Chronologia
1	Drewnowo-Gołyń	1	śląd osadnictwa	staropolska	nowożytność
2	Zawisty-Dworaki	1	śląd osadnictwa	łużycka	-
			śląd osadnictwa	prapolska	wczesne średniowiecze
3	Zawisty-Dworaki	2	osada	staropolska	XVI w.
			osada	staropolska	II poł. XV w., I poł. XVI w.
4	Białe-Kwaczoły	1	osada	staropolska	późne średniowiecze/ nowożytność
5	Białe-Kwaczoły	2	osada	staropolska	XV w.
6	Białe-Papieże	1	śląd osadnictwa	-	epoka kamienia
			osada	staropolska	późne średniowiecze
7	Białe-Zieje	1	osada	staropolska	II poł. XV w. I poł. XVI w.

SPIS STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH NA OBSZARZE 45-80					
Nr stan. na obszarze	Miejscowość	Nr stan. w miejscowości	Funkcja	Kultura	Chronologia
1	Kutyłowo-Perysie	2	śląd osadnictwa	-	neolit, epoka brązu
2	Kutyłowo-Perysie	3	śląd osadnictwa	łużycka	-
3	Kutyłowo-Perysie	4	śląd osadnictwa	łużycka	-
4	Kutyłowo-Perysie	5	śląd osadnictwa	łużycka/pomorska	wczesna epoka żelaza
5	Kutyłowo-Perysie	6	osada	staropolska	XVI w.
6	Kutyłowo-Perysie	7	osada	staropolska	XV, XVIII w.
7	Kutyłowo-Perysie	8	osada	staropolska	późne średniowiecze

SPIS STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH NA OBSZARZE 46-79					
Nr stan. na obszarze	Miejscowość	Nr stan. w miejscowości	Funkcja	Kultura	Chronologia
1	Boguty-Milczki	1	śląd osadnictwa		epoka kamienia
2	Boguty-Milczki	2	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze
			śląd osadnictwa		nowożytny
3	Złotki-Przeczeki	1	śląd osadnictwa		epoka kamienia
4	Boguty-Milczki	3	śląd osadnictwa		okres nowożytny
5	Boguty-Milczki	4	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
			śląd osadnictwa		nowożytny
6	Boguty-Pianki	1	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
			śląd osadnictwa		nowożytny
7	Boguty-Pianki	2	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
8	Boguty-Augustyny	1	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
			śląd osadnictwa		nowożytny
9	Boguty-Augustyny	2	śląd osadnictwa		starożytny
			śląd osadnictwa		późne średniowiecze
			śląd osadnictwa		nowożytny
10	Boguty-Augustyny	3	śląd osadnictwa		nowożytny
11	Boguty-Pianki	3	osada		wczesne średniowiecze
12	Boguty-Pianki	4	osada		późne średniowiecze
13	Boguty-Pianki	5	śląd osadnictwa		okres nowożytny
14	Drewnowo-Konarze	1	śląd osadnictwa		okres nowożytny
15	Drewnowo-Konarze	2	osada		późne średniowiecze
16	Białe-Kwaczoły	1	śląd osadnictwa		okres nowożytny
17	Drewnowo-Konarze	3	osada		okres starożytny
			śląd osadnictwa		okres nowożytny
18	Drewnowo-Ziemaki	1	śląd osadnictwa		epoka kamienia

19	Drewnowo-Ziemaki	2	śląd osadnictwa		okres nowożytny
20	Drewnowo-Ziemaki	3	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
			śląd osadnictwa		okres nowożytny
21	Drewnowo-Ziemaki	4	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
22	Drewnowo-Ziemaki	5	śląd osadnictwa		okres nowożytny
23	Drewnowo-Ziemaki	6	śląd osadnictwa		okres nowożytny
24	Drewnowo-Ziemaki	7	śląd osadnictwa		okres starożytny
			śląd osadnictwa		okres nowożytny
25	Kamieńczyk-Ryciorki	1	śląd osadnictwa		epoka kamienia
			śląd osadnictwa		okres nowożytny
26	Kamieńczyk-Ryciorki	2	osada		późne średniowiecze
27	Drewnowo-Ziemaki	8	śląd osadnictwa		okres nowożytny
28	Drewnowo-Ziemaki	9	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
29	Kamieńczyk-Ryciorki	2	śląd osadnictwa		okres starożytny
30	Kamieńczyk-Ryciorki	3	śląd osadnictwa		epoka kamienia
31	Kamieńczyk-Ryciorki	4	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze
			osada		późne średniowiecze
32	Kamieńczyk-Ryciorki	5	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
33	Kamieńczyk-Ryciorki	6	śląd osadnictwa		okres nowożytny
34	Kamieńczyk-Ryciorki	7	śląd osadnictwa		okres starożytny
			śląd osadnictwa		późne średniowiecze
35	Michałowo-Wróżble	1	śląd osadnictwa		epoka kamienia
			osada		okres starożytny
36	Godlewo-Łuby	1	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
37	Godlewo-Łuby	2	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
38	Kamieńczyk Wielki	1	śląd osadnictwa		okres wpływów rzymskich
			osada		późne średniowiecze
39	Kamieńczyk Wielki	2	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
40	Kamieńczyk Wielki	3	osada		okres starożytny
41	Kamieńczyk Wielki	4	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
			śląd osadnictwa		okres nowożytny
42	Kamieńczyk Wielki	5	śląd osadnictwa		epoka kamienia
43	Kamieńczyk Wielki	6	śląd osadnictwa		okres starożytny
			śląd osadnictwa		okres nowożytny
44	Kamieńczyk Wielki	7	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
			śląd osadnictwa		okres nowożytny
45	Kamieńczyk Wielki	8	śląd osadnictwa		epoka kamienia
46	Boguty-Pianki	6	śląd osadnictwa		okres starożytny
			śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze
47	Boguty-Pianki	7	osada		późne średniowiecze
			śląd osadnictwa		okres nowożytny
48	Boguty-Pianki	8			
49	Boguty-Pianki	9	śląd osadnictwa	łużycka	epoka brązu
			śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze
			śląd osadnictwa		późne średniowiecze
50	Boguty-Pianki	10	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze
			osada		późne średniowiecze
51	Boguty-Pianki	11	śląd osadnictwa	trzcieniecka	epoka brązu
			osada	przeworska	okres lateński
52	Boguty-Pianki	12	cmentarzysko		okres wpływów rzymskich
			śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze
			śląd osadnictwa		późne średniowiecze
53	Boguty-Pianki	13	śląd osadnictwa		późne średniowiecze

SPIS STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH NA OBSZARZE 46-80					
Nr stan. na obszarze	Miejscowość	Nr stan. w miejscowości	Funkcja	Kultura	Chronologia
1	Złotki-Przeczeki	1	śląd osadnictwa	łużycka	-
			śląd osadnictwa	przeworska	-
			osada	prapolska	wczesne średniowiecze
			śląd osadnictwa	staropolska	średniowiecze
			śląd osadnictwa	nieokreślona	pradzieje
2	Złotki-Przeczeki	2	osada	staropolska	XV w.
3	Złotki-Przeczeki	3	śląd osadnictwa	staropolska	XVI w.
4	Trynisze-Moszewo	1	śląd osadnictwa	nieokreślona	nieokreślona
			osada	staropolska	XV w.
5	Trynisze-Kuniewo	1	śląd osadnictwa	staropolska	późne średniowiecze
			śląd osadnictwa	staropolska	II poł. XVI w.

SPIS STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH NA OBSZARZE 47-79					
Nr stan. na obszarze	Miejscowość	Nr stan. w miejscowości	Funkcja	Kultura	Chronologia
1	Tymianki-Okunie	1			
2	Tymianki-Okunie	2			
3	Tymianki-Okunie	3	śląd osadnictwa		nowożytny
8	Szpice-Chojnowo	1			
11	Tymianki-Skóry	1	śląd osadnictwa		nowożytny
12	Tymianki-Skóry	2	śląd osadnictwa		nowożytny
13	Tymianki-Bucie	1	śląd osadnictwa		nowożytny
14	Tymianki-Bucie	2			1940-1941
15	Tymianki-Bucie	3	śląd osadnictwa		nowożytny
16	Tymianki-Bucie	4	bunkier		1940-1941
17	Tymianki-Okunie	14	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
			śląd osadnictwa		nowożytny
18	Tymianki-Okunie	5	bunkier		1940-1941
19	Tymianki-Okunie	6	bunkier		1940-1941
20	Tymianki-Bucie	7	bunkier		1940-1941
21	Tymianki-Okunie	8	bunkier		1940-1941
23	Tymianki-Moderki	1	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
			śląd osadnictwa		nowożytny
24	Tymianki-Okunie	9	bunkier		1940-1941
25	Szpice-Chojnowo	2	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
					nowożytny
38	Szpice-Chojnowo	3	śląd osadnictwa		okres nowożytny
					XVI w.
39	Kunin-Zamek	1	śląd osadnictwa		nowożytność
40	Kunin-Zamek	2	śląd osadnictwa		nowożytność
41	Kunin-Zamek	3	śląd osadnictwa		nowożytność

5.2.3. Pomnik historii

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, może uznać za pomnik historii zabytek nieruchomy wpisany do rejestru lub park kulturowy o szczególnej wartości dla kultury, określając jego granice (art. 15 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). Z uwagi na istniejące uwarunkowania, na terenie gminy Boguty – Pianki dotychczas nie utworzono pomnika historii.

5.2.4. Park kulturowy

W celu ochrony krajobrazu kulturowego⁹ oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej, rada gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, w drodze uchwały, może utworzyć park kulturowy (art. 16 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Z uwagi na istniejące uwarunkowania, na terenie gminy Boguty – Pianki nie utworzono i nie zamierza tworzyć się parku kulturowego.

5.2.5. Inne formy ochrony

Ostatnią formą ochrony są ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się, w szczególności ochronę: zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia; innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków; parków kulturowych (art. 19 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Ewidencja zabytków prowadzona jest przez:

- Generalnego Konserwatora Zabytków - prowadzącego krajową ewidencję zabytków w formie zbioru kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się w wojewódzkich ewidencjach zabytków;
- Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków - prowadzącego wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa;
- Wójt gminy prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy.

Gminna ewidencja zabytków powinna obejmować:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

W studium i planie miejscowym, ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

9

Przez krajobraz kulturowy należy rozumieć przestrzeń historycznie ukształtowaną w wyniku działalności człowieka, zawierającą wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze (art. 3 pkt 14 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami);

Z uwagi na istniejące uwarunkowania, na terenie gminy Boguty – Pianki dotychczas nie utworzono strefy ochrony konserwatorskiej.

5.2.6. Gminna ewidencja zabytków i inne zabytki nieruchome wskazane przez wojewódzkiego konserwatora przyrody

Według stanu na dzień 1 maja 2013 r. gmina Boguty - Pianki dysponowała zarówno gminną ewidencją zabytków, jak i „Planem Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych”.

Tab. Nr 9. Gminna ewidencja zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt /zespół	adres	rejestr
1	Białe Chorosze	dom mieszkalny	Białe Chorosze 6, 18-325 Boguty Pianki	
2	Białe Kwaczoły	chałupa	Białe Kwaczoły 11, 18-325 Boguty Pianki	
3	Białe Kwaczoły	dom mieszkalny	Białe Kwaczoły 27, 18-325 Boguty Pianki	
4	Białe Papieże	dom mieszkalny	Białe Papieże 3, 18-325 Boguty Pianki	
5	Białe Zieje	spichlerz	Białe Zieje 4, 18-325 Boguty Pianki	
6	Boguty Augustyny	chałupa	Boguty Augustyny 9, 18-325 Boguty Pianki	
7	Boguty Augustyny	obora	Boguty Augustyny 9, 18-325 Boguty Pianki	
8	Boguty Augustyny	stodoła	Boguty Augustyny 9, 18-325 Boguty Pianki	
9	Boguty Augustyny	chałupa	Boguty Augustyny 9 a, 18-325 Boguty Pianki	
10	Boguty Augustyny	chlew	Boguty Augustyny 9 a, 18-325 Boguty Pianki	
11	Boguty Augustyny	stodoła	Boguty Augustyny 9 a, 18-325 Boguty Pianki	
12	Boguty Augustyny	obórka	Boguty Augustyny 9 a, 18-325 Boguty Pianki	
13	Boguty Pianki	c) ogrodzenie wraz z bramą	18-325 Boguty Pianki ul. Kościelna 6	A-642, 12.04.1962
14	Boguty Pianki	plebania	18-325 Boguty Pianki	
15	Boguty Pianki	dom parafialny	18-325 Boguty Pianki	
16	Boguty Pianki	dawny cmentarz parafialny	18-325 Boguty Pianki	A-643, 7.09.1987
17	Boguty Pianki	cmentarz parafialny rzymskokatolicki	18-325 Boguty Pianki	
18	Boguty Pianki	chata	ul. Żurawia 8, 18-325 Boguty Pianki	
19	Boguty Pianki	dom mieszkalny	Aleja Trzydziestolecia 58, 18-325 Boguty Pianki	
20	Boguty Pianki	dom mieszkalny	Boguty Pianki 26, 18-325 Boguty Pianki	
21	Boguty Pianki	dom mieszkalny	Aleja Trzydziestolecia 27, 18-325 Boguty Pianki	
22	Boguty Pianki	dom mieszkalny	ul. Żurawia 1, 18-325 Boguty Pianki	
23	Boguty Pianki	dom mieszkalny	ul. Żurawia 17, 18-325 Boguty Pianki	
24	Boguty Pianki	chałupa nr 17	ul. Żurawia 17, 18-325 Boguty Pianki	
25	Boguty Pianki	dom mieszkalny (chałupa)	ul. Żurawia 19 b, 18-325 Boguty Pianki	
26	Boguty Pianki	dom mieszkalny	ul. Żurawia 22, 18-325 Boguty Pianki	
27	Cietrzewki Warzyno	dom mieszkalny	Cietrzewki Warzyno 10, 18-325 Boguty Pianki	
28	Drewnowo Konarze	założenie parkowe	Drewnowo Konarze, 18-320 Andrzejewo	A-647, 16.02.1982

29	Drewnowo Ziemaki	dom mieszkalny	Drewnowo Ziemaki 15, 18-325 Boguty Pianki	
30	Drewnowo Ziemaki	dom mieszkalny (chałupa)	Drewnowo Ziemaki , 18-325 Boguty Pianki	
31	Drewnowo Ziemaki	wiatrak	Drewnowo Ziemaki, 18-325 Boguty Pianki	
32	Drewnowo Ziemaki	chata	Drewnowo Ziemaki 11, 18-325 Boguty Pianki	A-646, 18.11.1983
33	Godlewo Baćki	chałupa	Godlewo Baćki 20, 18-325 Boguty Pianki	
34	Godlewo Łuby	dom mieszkalny (chałupa)	Godlewo Łuby 38, 18-325 Boguty Pianki	
35	Kamieńczyk Ryciorki	chałupa	Kamieńczyk Ryciorki 18, 18-325 Boguty Pianki	A-645, 23.04.1981
36	Kamieńczyk Wielki	dom mieszkalny	Kamieńczyk Wielki 37, 18-325 Boguty Pianki	
37	Kutyłowo Perysie	stodoła	Kutyłowo Perysie 3, 18-325 Boguty Pianki	
38	Kutyłowo Perysie	chlewik	Kutyłowo Perysie 3, 18-325 Boguty Pianki	
39	Kutyłowo Perysie	dom mieszkalny	Kutyłowo Perysie 20, 18-325 Boguty Pianki	
40	Kutyłowo Perysie	obórka	Kutyłowo Perysie 35, 18-325 Boguty Pianki	
41	Kutyłowo Perysie	stodoła	Kutyłowo Perysie 35, 18-325 Boguty Pianki	
42	Kutyłowo Perysie	obora	Kutyłowo Perysie 40, 18-325 Boguty Pianki	
43	Kutyłowo Perysie	stodoła	Kutyłowo Perysie 40, 18-325 Boguty Pianki	
44	Szpice Chojnowo	dom mieszkalny	Szpice Chojnowo 3, 18-325 Boguty Pianki	
45	Szpice Chojnowo	dom mieszkalny	Szpice Chojnowo 4, 18-325 Boguty Pianki	
46	Szpice Chojnowo	dom mieszkalny	Szpice Chojnowo 9, 18-325 Boguty Pianki	
47	Szpice Chojnowo	dom mieszkalny	Szpice Chojnowo 23, 18-325 Boguty Pianki	
48	Tymianki Adamy	dom mieszkalny	Tymianki Adamy 4, 18-325 Boguty Pianki	
49	Tymianki Adamy	dom mieszkalny	Tymianki Adamy 5, 18-325 Boguty Pianki	
50	Tymianki Bucie	dom mieszkalny	Tymianki Bucie 4, 18-325 Boguty Pianki	
51	Tymianki Bucie	spichlerz	Tymianki Bucie 4, 18-325 Boguty Pianki	
52	Tymianki Bucie	dom mieszkalny	Tymianki Bucie 9, 18-325 Boguty Pianki	
53	Tymianki Bucie	dom mieszkalny	Tymianki Bucie 16, 18-325 Boguty Pianki	
54	Tymianki Bucie	dom mieszkalny	Tymianki Bucie 18, 18-325 Boguty Pianki	
55	Tymianki Bucie	dom mieszkalny	Tymianki Bucie 20, 18-325 Boguty Pianki	
56	Tymianki Dębosze	dom mieszkalny	Tymianki Dębosze 6, 18-325 Boguty Pianki	
57	Tymianki Dębosze	dom mieszkalny	Tymianki Dębosze 11, 18-325 Boguty Pianki	
58	Tymianki Moderki	dom mieszkalny	Tymianki Moderki 15, 18-325 Boguty Pianki	
59	Tymianki Okunie	dom mieszkalny	Tymianki Okunie 3, 18-325 Boguty Pianki	
60	Tymianki Pacholy	dom mieszkalny	Tymianki Pacholy 1, 18-325 Boguty Pianki	
61	Tymianki Skóry	dom mieszkalny	Tymianki Skóry 1, 18-325 Boguty Pianki	
62	Zawisty Kruki	chałupa	Zawisty Kruki 44, 18-325 Boguty Pianki	A-644, 23.04.1981
63	Zawisty Kruki	chałupa	Zawisty Kruki 46, 18-325 Boguty Pianki	
64	Złotki Przeczki	dom mieszkalny	Złotki Przeczki 21, 18-325 Boguty Pianki	

Tab. Nr 10. Wykaz kart adresowych obiektów z terenu gminy Boguty - Pianki

	Miejscowość	Obiekt /zespół	adres	czas
1	Białe Figle	stajnia murowana	Białe Figle 4	I. 20-XX w.
2	Białe Figle	dom drew.	Białe Figle 6	1981 r.
3	Białe Figle	stodoła drew.	Białe Figle 6	pocz. XX w.
4	Białe Figle	stodoła II	Białe Figle 6	pocz. XX w.
5	Białe Kwaczoły	dom drew.	Białe Kwaczoły 4	pocz. XX w.
6	Białe Kwaczoły	stajnia drewniana	Białe Kwaczoły 4	pocz. XX w.
7	Białe Kwaczoły	stodołą drewniana	Białe Kwaczoły 4	pocz. XX w.
8	Białe Kwaczoły	dom drew.	Białe Kwaczoły 10	pocz. XX w.
9	Białe Szczepanowce	brogi drewniane 10	Białe Szczepanowce 10	30-XX w.
10	Białe Szczepanowice	chałupa drewniana	Białe Szczepanowice 40	I ćw. XX w.
11	Białe Szczepanowice	kuźnia drewniana	Białe Szczepanowice	I ćw. XX w.
12	Białe Szczepanowice	stajnia drew.	Białe Szczepanowice 43	pocz. XX w.
13	Białe Szczepanowice	dawny czworak mur.	Białe Szczepanowice 46	4 ćw. XIXw.
14	Boguty Augustyny	dom drew.	Boguty Augustyny 9	ok. 1866 r.
15	Boguty Augustyny	obora	Boguty Augustyny 9	1926 r.
16	Boguty Augustyny	stodoła	Boguty Augustyny 9	1860 r.
17	Boguty Augustyny	dom drew.	Boguty Augustyny 9a	1892 r.
18	Boguty Augustyny	obora od domu	Boguty Augustyny 9a	1920 r.
19	Boguty Augustyny	chlew drew.	Boguty Augustyny 9a	1892 r.
20	Boguty Augustyny	stodołą drewniana	Boguty Augustyny 9a	1909 r.
21	Boguty Augustyny	dom drew.	Boguty Augustyny 1 /12	1921 r.
22	Boguty Pianki	kościół parafialny	Boguty Pianki	1860 r.
23	Boguty Pianki	dzwonnica	Boguty Pianki	III ćw. XIX w.
24	Boguty Pianki	ogrodzenie cmentarza przykościelnego	Boguty Pianki	1891 r.
25	Boguty Pianki	plebania	Boguty Pianki	III ćw. XIX w.
26	Boguty Pianki	dom parafialny	Boguty Pianki	IV ćw. XIX w.
27	Boguty Pianki	stodoła drewniana	Boguty Pianki ul. 30 l-ecia 6	I. 80 XIX w.
28	Boguty Pianki	spichlerz	Boguty Pianki ul. 30 l-ecia 6	pocz. XX w.
29	Boguty Pianki	stajnia	Boguty Pianki ul. 30 lecia 10	pocz. XX w.
30	Boguty Pianki	spichlerz	Boguty Pianki Al. XXX-lecia	pocz. XX w.
31	Boguty Pianki	dwór	Boguty Pianki	1840 r.
32	Boguty Pianki	chałupa drewniana	Boguty Pianki Al. XXX-lecia 26	IV ćw. XIX w.
33	Boguty Pianki	stodoła	Boguty Pianki ul. Kościelna 2	pocz. XX w.
34	Boguty Pianki	stajnia	Boguty Pianki Al. XXX -lecia 26	pocz. XX w.
35	Boguty Pianki	dom drew.	Boguty Pianki Aleja XXX-lecia 27	IV ćw. XIX w.
36	Boguty Pianki	dom drew.	Boguty Pianki Aleja XXX-lecia 30	pocz. XX w.
37	Boguty Pianki	chałupa drewniana	Boguty Pianki Aleja XXX-lecia 56	IV ćw. XIX w.
38	Boguty Pianki	dom drew.	Boguty Pianki Aleja XXX-lecia 58 /41/	ok. 1870 r.
39	Boguty Pianki	stajnia	Boguty Pianki Wiejska 1	pocz. XX w.
40	Boguty Pianki	spichlerz	Boguty Pianki ul. Wiejska 1	pocz. XX w.
41	Boguty Pianki	dom drew.	Boguty Pianki ul. Żurawia 1	ok. 1900 r.
42	Boguty Pianki	dom drew.	Boguty Pianki ul. Żurawia 8	IV ćw. XIX w.
43	Boguty Pianki	dom drew.	Boguty Pianki ul. Żurawia 17	IV ćw. XIX w.
44	Boguty Pianki	dom drew.	Boguty Pianki ul. Żurawia 19	IV ćw. XIX w.

45	Boguty Żurawia	dom drew.	Boguty Żurawie 1	XIX w.
46	Boguty Żurawia	dom drew.	Boguty Żurawie 2	XIX w.
47	Boguty Żurawia	dom drew.	Boguty Żurawie 3	XIX w.
48	Boguty Żurawia	dom drew.	Boguty Żurawie 4	XIX w.
49	Boguty Żurawia	dom drew.	Boguty Żurawie 5	XIX w.
50	Boguty Żurawia	dom drew.	Boguty Żurawie 6	XIX w.
51	Boguty Żurawia	dom drew.	Boguty Żurawie 8	XIX w.
52	Boguty Żurawia	dom drew.	Boguty Żurawie 20	XIX w.
53	Drewnowo	dom drew.	Drewnowo 1	XIX w.
54	Drewnowo	dom drew.	Drewnowo 11	1862 r
55	Drewnowo Gołyń	spichlerz drewniany	Drewnowo Gołyń 18	pocz. XX w.
56	Drewnowo Gołyń	spichlerz drewniany	Drewnowo Gołyń 18	pocz. XX w.
57	Drewnowo Gołyń	stajnia drewniany	Drewnowo Gołyń 16	k. XIX w.
58	Drewnowo Gołyń	dom drew.	Drewnowo Gołyń 24	pocz. XX w.
59	Drewnowo Gołyń	dom drew.	Drewnowo Gołyń 26	pocz. XX w.
60	Drewnowo Gołyń	dom drew.	Drewnowo Gołyń 32	pocz. XX w.
61	Drewnowo Gołyń	dom drew.	Drewnowo Gołyń 34	pocz. XX w.
62	Drewnowo Gołyń	stajnia	Drewnowo Gołyń 34	pocz. XX w.
63	Drewnowo Gołyń	stodoła	Drewnowo Gołyń 32	pocz. XX w.
64	Drewnowo Ziemaki	wiatrak koźlak	Drewnowo Ziemaki	1936-38, rem. 1977-8 r.
65	Drewnowo Ziemaki	dom drew.	Drewnowo Ziemaki 8	1860 r.
66	Drewnowo Ziemaki	dom drew.	Drewnowo Ziemaki 11	1862 r.
67	Drewnowo Ziemaki	dom drew.	Drewnowo Ziemaki 13	pocz. XX w.
68	Drewnowo Ziemaki	dom drew.	Drewnowo Ziemaki 14	IV ćw. XIX w.
69	Godlewo Baćki	dom drew.	Godlewo Baćki 2	ok. 1880 r.
70	Godlewo Baćki	dom drew.	Godlewo Baćki 20	ok. 1890 r.
71	Godlewo Łuby	dom drew.	Godlewo Łuby 15	pocz. XX w.
72	Godlewo Łuby	stajnia	Godlewo Łuby 15	pocz. XX w.
73	Godlewo Łuby	stajnia	Godlewo Łuby 15	pocz. XX w.
74	Godlewo Łuby	kurnik	Godlewo Łuby 15	pocz. XX w.
75	Godlewo Łuby	stodoła	Godlewo Łuby 15	pocz. XX w.
76	Godlewo Łuby	dom drew.	Godlewo Łuby 17	pocz. XX w.
77	Godlewo Łuby	stajnia	Godlewo Łuby 17	pocz. XX w.
78	Godlewo Łuby	stodoła	Godlewo Łuby 17	pocz. XX w.
79	Godlewo Łuby	spichlerz	Godlewo Łuby 17	pocz. XX w.
80	Godlewo Łuby	dom drew.	Godlewo Łuby 34	pocz. XX w.
81	Godlewo Łuby	dom drew.	Godlewo Łuby 38	k. XIX w.
82	Kamieńczyk Borowy	dom drew.	Kamieńczyk Borowy 15	pocz. XX w.
83	Kamieńczyk Ryciorki	kapliczka	Kamieńczyk Ryciorki	pocz. XX w.
84	Kamieńczyk Ryciorki	dom drew.	Kamieńczyk Ryciorki 18	1843 r.
85	Kamieńczyk Wlk.	dom drew.	Kamieńczyk Wielki 6	pocz. XX w.
86	Kamieńczyk Wlk.	obora	Kamieńczyk Wielki 6	pocz. XX w.
87	Kamieńczyk Wlk.	chlew drew.	Kamieńczyk Wielki 6	pocz. XX w.
88	Kamieńczyk Wlk.	dom drew.	Kamieńczyk Wielki 25	pocz. XX w.
89	Kamieńczyk Wlk.	chlew drew.	Kamieńczyk Wielki 27	pocz. XX w.
90	Kamieńczyk Wlk.	dom drew.	Kamieńczyk Wielki 37	pocz. XX w.
91	Kamieńczyk Wlk.	dom drew.	Kamieńczyk Wielki 39	pocz. XX w.
92	Karaszewo Czar.	stodoła drew.	Karaszewo Czar. 10	I. 80 XIX w.
93	Karaszewo	stajnia drew.	Karaszewo 12	I. 90-XIX w.
94	Karaszewo	chlew drew.	Karaszewo 12	pocz. XX w.

95	Karaszewo Czar.	dom drew.	Karaszewo Czar. 14	I. 80 -XIX w.
96	Karaszewo Czar.	chlew drew.	Karaszewo Czar.	pocz. XX w.
97	Karaszewo Czar.	stodoła drew.	Karaszewo Czar. 14	pocz. XX w.
98	Karaszewo Czar.	spichlerz drew.	Karaszewo Czar. 14	pocz. XX w.
99	Kutyłowo Peryskie	stajnia drew.	Kutyłowo Perysie 17	pocz. XX w.
100	Kutyłowo Peryskie	stodoła drew.	Kutyłowo Perysie 17	pocz. XX w.
101	Kutyłowo Peryskie	dom drew.	Kutyłowo Perysie 19	I. 80-XIX w.
102	Kutyłowo Peryskie	chlewik	Kutyłowo Perysie 3	XIX-IV ćw.
103	Kutyłowo Peryskie	stodoła drew.	Kutyłowo Perysie 19	XIX-IV ćw.
104	Kutyłowo Peryskie	stajnia drewniana	Kutyłowo Perysie 21	I. 20-XX w.
105	Kutyłowo Peryskie	spichlerz drew.	Kutyłowo Perysie 21	I. 20-XX w.
106	Kutyłowo Peryskie	stajnia drew.	Kutyłowo Perysie 23	pocz. XX w.
107	Kutyłowo Peryskie	stodoła drew.	Kutyłowo Perysie 23	pocz. XX w.
108	Kutyłowo Peryskie	stajnia drew.	Kutyłowo Perysie 40	I. 90-XIX w.
109	Kutyłowo Peryskie	stodoła drew.	Kutyłowo Perysie 40	I. 90-XIX w.
110	Kutyłowo Peryskie	spichlerz drew.	Kutyłowo Perysie 40	pocz. XX w.
111	Kutyłowo Peryskie	dwór drew.	Kutyłowo Perysie	pocz. XX w.
112	Białe-Papieże	dom drew.	Papieże 3	k. XIX w.
113	Białe-Papieże	stajnia drewn.	Papieże 3	k. XIX w.
114	Białe-Papieże	stodoła drewn.	Papieże 3	k. XIX w.
115	Szpice Chojnowo	dom drew.	Szpice Chojnowo 3	Ok 1890 r.
116	Szpice Chojnowo	dom drew.	Szpice Chojnowo 4 / 11/	III ćw. XIX w.
117	Szpice Chojnowo	dom drew.	Szpice Chojnowo 9	ok. 1830 r.
118	Szpice Chojnowo	dom drew.	Szpice Chojnowo 12	IV ćw. XIX w.
119	Szpice Chojnowo	dom drew.	Szpice Chojnowo 5	XIXw.
120	Szpice Chojnowo	dom drew.	Szpice Chojnowo 7	XIXw.
121	Szpice Chojnowo	dom drew.	Szpice Chojnowo 8	1773 r
122	Szpice Chojnowo	dom drew.	Szpice Chojnowo 14	IV ćw. XIX w.
123	Szpice Chojnowo	dom drew.	Szpice Chojnowo 18	XIXw.
124	Tymianki Bucie	dom drew.	Tymianki Bucie 1	XIXw.
125	Tymianki Bucie	dom drew.	Tymianki Bucie 3	XIXw.
126	Tymianki Bucie	chlew	Tymianki Bucie 3	XX w.
127	Tymianki Bucie	stodoła	Tymianki Bucie 3	XXw.
128	Tymianki Bucie	spichlerz	Tymianki Bucie 3	XIXw.
129	Tymianki Bucie	dom drew.	Tymianki Bucie 4	XXw.
130	Tymianki Bucie	spichlerz	Tymianki Bucie 4	pocz. XX w.
131	Tymianki Bucie	stodoła	Tymianki Bucie 5	I ćw. XX w.
132	Tymianki Bucie	spichlerz	Tymianki Bucie	XIXw.
133	Tymianki Bucie	dom drew.	Tymianki Bucie 7	1852 r
134	Tymianki Bucie	obora	Tymianki Bucie 7	XIXw.
135	Tymianki Bucie	dom drew.	Tymianki Bucie 10	1853 r.
136	Tymianki Bucie	dom drew.	Tymianki Bucie 11	XIXw.
137	Tymianki Bucie	dom drew.	Tymianki Bucie 12	XIXw.
138	Tymianki Bucie	dom drew.	Tymianki Bucie 13	XIXw.
139	Tymianki Bucie	obora	Tymianki Bucie 14	XIXw.
140	Tymianki Bucie	dom drew.	Tymianki Bucie 15	1840 r.
141	Tymianki Bucie	dom drew.	Tymianki Bucie 16	k. XIXw.
142	Tymianki Bucie	dom drew.	Tymianki Bucie 18	pocz. XX w.
143	Tymianki Bucie	dom drew.	Tymianki Bucie 20	ok. 1860 r.
144	Tymianki Bucie	spichlerz	Tymianki Bucie 22	pocz. XXw.

145	Tymianki Okunie	chałupa drewniana	Tymianki Okunie 11	1861 r.
146	Tymianki Skory	chałupa drewniana	Tymianki Skory 1 /2/	ok. 1880 r.
147	Tymianki Skory	dom drew.	Tymianki Skory 3	XIXw.
148	Tymianki Skory	dom drew.	Tymianki Skory 5	XIXw.
149	Tymianki Skory	stodoła	Tymianki Skory 5	XIXw.
150	Tymianki Skory	dom drew.	Tymianki Skory 6	XIXw.
151	Tymianki Skory	dom drew.	Tymianki Skory 9	XIXw.
152	Tymianki Szklarz	dom drew.	Tymianki Szklarz 6	1879 r.
153	Tymianki Dębosze	dom drew.	Tymianki Dębosze 6 / 2 /	IV ćw. XIX w.
154	Tymianki Dębosze	stodoła	Tymianki Dębosze 8	XIXw.
155	Tymianki Dębosze	stodoła	Tymianki Dębosze 2	XIXw.
156	Tymianki Dębosze	stodoła	Tymianki Dębosze 4	XIXw.
157	Tymianki Dębosze	dom drew.	Tymianki Dębosze 6	XIXw.
158	Tymianki Dębosze	dom drew.	Tymianki Dębosze 9	XIXw.
159	Tymianki Dębosze	dom drew.	Tymianki Dębosze 10	XIXw.
160	Tymianki Dębosze	d. ujeżdżalnia	Tymianki Dębosze	XIXw.
161	Zawisty Dworaki	chlew	Zawisty Dworaki 22	pocz. XX w.
162	Zawisty Dworaki	chlew	Zawisty Dworaki 25	k. XIXw.
163	Zawisty Dworaki	chlew	Zawisty Dworaki 25	1924 r.
164	Zawisty Dworaki	dom drew.	Zawisty Dworaki 34	pocz. XXw.
165	Zawisty Dworaki	stajnia drewn.	Zawisty Dworaki 34	k. XIXw.
166	Zawisty Dworaki	obora	Zawisty Dworaki 34	pocz. XX w.
167	Zawisty Dworaki	stodoła	Zawisty Dworaki 34	pocz. XX w.
168	Zawisty Dworaki	spichlerz	Zawisty Dworaki 34	pocz. XX w.
169	Zawisty Dworaki	stajnia	Zawisty Dworaki 40	k. XIXw.
170	Zawisty Dworaki	obora	Zawisty Dworaki 40	pocz. XX w.
171	Zawisty Dworaki	stodoła	Zawisty Dworaki 40	k. XIXw.
172	Zawisty Kruki	dom drew.	Zawisty Kruki 4	1870 r.
173	Zawisty Kruki	dom drew.	Zawisty Kruki 44	1883 r.
174	Zawisty Kruki	stajnia	Zawisty Kruki 44	pocz. XX w.
175	Zawisty Piotrowice	dom drew.	Zawisty Piotrowice 3	I. 60-te XIX w.
176	Zawisty Piotrowice	stodoła	Zawisty Piotrowice 3	I. 90-te XIXw.
177	Zawisty Piotrowice	obora	Zawisty Piotrowice 4	pocz. XX w.
178	Zawisty Piotrowice	dom drew.	Zawisty Piotrowice 24	pocz. XXw.
179	Zawisty Piotrowice	dom drew.	Zawisty Piotrowice 32	k. XIX w.

5.3 Dobra kultury współczesnej

Przez dobro kultury współczesnej należy rozumieć niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.

W wyniku przeprowadzonej analizy na terenie gminy Boguty – Pianki brak przesłanek do uznania za dobro kultury współczesnej.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

6.1 Sytuacja demograficzna gminy

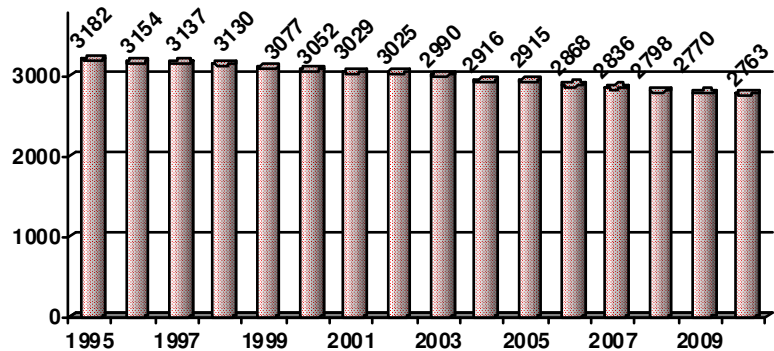
Na terenie gminy faktycznie mieszka 2763 osób (stan na 31.XII.2010 r.). Na przestrzeni ostatnich 15 lat, liczba ludności gminy zmniejszyła się o 419 osób. Biorąc pod uwagę szerszy zakres czasowy (od 1976 r.)

liczba ta zmniejszyła się o ponad 1000 mieszkańców (w 1976 r. liczba mieszkańców wynosiła 3791 osób). Sytuacja ta jest typowym następstwem migracji z obszarów wiejskich na tereny zindustrializowane.

Wyróżniają się szczególnie dwa okresy odpływu ludności, związane ze zmianami w polityce ekonomicznej kraju (II połowa lat 70-tych oraz przełom stulecia), przy czym

trendu tego nie udało się zahamować nawet po wejściu Polski w struktury europejskiej. Migracje spowodowane były i w dalszym ciągu są związane z: poszukiwaniem przez ludność nowych źródeł dochodu, wzrostem znaczenia wyższego wykształcenia, a także zmianami kulturowymi i społecznymi. W ciągu analizowanego okresu 25 lat (1976 – 2001) liczba mieszkańców gminy zmniejszyła się o 775 osób.

Ryc. Nr 21. Liczba ludności gminy Boguty - Pianki w latach 1995 - 2010

Tab. Nr 11. Ludność zamieszkała na terenie gminy Boguty-Pianki według grup wieku (w latach 1984 – 2010)

liczba ludności	lata				
	1984	1995	2000	2005	2010
Ogółem	3378	3182	3052	2915	2763
w wieku przedprodukcyjnym (0-17)	982	902	821	670	553
W wieku produkcyjnym	1736	1559	1561	1621	1654
W wieku poprodukcyjnym	660	721	670	616	556
Ludność w wieku przedprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	57	58	53	41	33
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	38	46	43	38	34

- Wskaźnik gęstości zaludnienia dla obszaru gminy, wynoszący 31 osób na km² jest jednym z najniższych w województwie, gdzie średnia wynosi 148 osób na km², a w powiecie 41 osób na km².
- Podstawowe parametry demograficzne wg stanu na rok 2010:
  - liczba kobiet na 100 mężczyzn: 93;
  - małżeństwa na 1000 osób: 6,1;
  - urodzenia żywe na 1000 osób: 9,6;

- zgony na 1000 osób: 10,7;
- przyrost naturalny na 1000 osób: -1,1.
- W ciągu najbliższych lat przewiduje się ustabilizowanie tempa odpływu ludności wiejskiej do ośrodków miejskich. Tempo i przebieg zmian uzależniony będzie w dużym stopniu od rozwoju gospodarczego kraju i zmian strukturalnych w rolnictwie.
- W obecnej sytuacji podstawowymi problemami demograficznymi, wpływającymi na sytuację gminy i w konsekwencji na jej rozwój przestrzenny, są:
  - odpływ do miast ludności w wieku produkcyjnym,
  - niekorzystna struktura płci,
  - podnoszenie się średniej wieku osób czynnie zajmujących się rolnictwem.

WNIOSKI:

Przyszłość gminy uzależniona jest w głównej mierze od ilości nowych miejsc pracy na jej terenie. Czynnikiem, który w istotny sposób wpłynie na ilość miejsc pracy, będzie charakter prowadzonej gospodarki rolnej. Zakładana na przyszłość specjalizacja rolnicza będzie z jednej strony powodować ograniczenie miejsc pracy w rolnictwie, z drugiej zaś powodować może wzrost zamożności rolników i hodowców, skłonnych w takiej sytuacji do inwestycji w ramach własnych gospodarstw. To z kolei może prowadzić do zwiększonego popytu na różnego rodzaju usługi i do aktywizacji lokalnej przedsiębiorczości. W efekcie powstaną pozarolnicze miejsca pracy oraz nastąpi ograniczenie i stopniowe wyrównywanie się poziomu salda migracji w gminie. Jednakże przedstawiony powyżej proces przemian następować będzie stopniowo przez okres kilku czy też kilkunastu lat.

Zatem w najbliższym czasie spodziewać się należy dalszego umiarkowanego odpływu ludności z terenu gminy.

6.2 Infrastruktura społeczna gminy

Warunki oraz jakość życia mieszkańców determinowana jest przez:

- podnoszenie poziomu infrastruktury społecznej,
- realizację lokalnego układu komunikacyjnego oraz lokalnego transportu publicznego,
- wysoka jakość oraz ochrona środowiska przyrodniczego,

Samorząd gminny zobligowany jest do zaspokajania podstawowych potrzeb, poprawy standardów i jakości życia społeczności lokalnej. O jakości zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców gminy Boguty - Pianki świadczy dostęp jak i poziom szeroko rozumianej infrastruktury społecznej. Najistotniejsze ze względu na prawidłowe funkcjonowanie gminy i jej mieszkańców to:

6.2.1. System oświaty

Szeroko pojęte pojęcie edukacji jest jedną z najważniejszych dziedzin realizowanych przez gminę. Wyraża się to poprzez wysokie zaangażowanie środków własnych, jak i różnorodnej działalności prowadzonej w zakresie profilaktyki społecznej, działalności kulturalnej i przeciwdziałaniu patologii społecznej.

W wyniku przeprowadzonej reformy system oświaty obejmuje obecnie:

- **przedszkola**
  - **szkoły podstawowe**
  - **gimnazja**
  - szkoły ponadgimnazjalne ogólnokształcące i zawodowe (zadania powiatu)
- } zadania własne gminy

- poradnie psychologiczno – pedagogiczne - zadania własne gminy
  - ośrodki szkoleniowo – wychowawcze,
  - zakłady kształcenia nauczycieli
  - biblioteki pedagogiczne
- } zadania własne samorządu województwa

Na terenie gminy Boguty – Pianki nie istnieją przedszkola publiczne. Zgodnie z danymi na rok 2010 na terenie gminy utworzone były 3 oddziały przedszkolne do których uczęszczało łącznie 27 dzieci. Ponadto istniało 5 punktów przedszkolnych, w których utworzono łącznie 71 miejsc, do których uczęszczało 54 dzieci.

Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wyniósł:

- dla dzieci w wieku 3 – 5 lat: 68,5 %;
- dla dzieci w wieku 3 – 6 lat: 69,8 %.

Przestrzenne rozmieszczenie obiektów realizujących program przedszkolny przedstawia mapa uwarunkowań rozwoju.

Tab. Nr 12. Wykaz placówek oświatowych w gminie Boguty – Pianki w roku 2010.

Nazwa szkoły	Organ prowadzący	Liczba			
		pomieszczeń	oddziałów	dzieci w oddziałach	absolwentów
Szkoła Podstawowa w Bogutach-Piankach	gmina	7	6	78	22
Szkoła Podstawowa w miejscowości Białe-Szczepanowice	organizacje społeczne i stowarzyszenia ¹⁰	28	13	95	15
Szkoła Podstawowa w miejscowości Kutyłowo-Perysie					
Szkoła Podstawowa w miejscowości Zawisty-Dworaki					
Szkoła Podstawowa w miejscowości Tymianki-Bucie					
Gimnazjum w Bogutach-Piankach	gmina	8	5	102	33
RAZEM	j.w.	43	24	275	70

Liczebność według stanu na rok 2011 przedstawia się następująco:

- Szkoła Podstawowa w Bogutach – Piankach: uczniów 93; uczniów wraz z klasą „0” - 114; klas 6, nauczycieli – 12;
- Szkoła Podstawowa w Białych - Szczepanowicach: uczniów 26; uczniów wraz z klasą „0” - 33; klas 6, nauczycieli – 6;
- Szkoła Podstawowa w Zawistach - Dworakach: uczniów 30; uczniów wraz z klasą „0” - 33; klas 6, nauczycieli – 7;
- Szkoła Podstawowa w Tymiankach - Buciach: uczniów 20; uczniów wraz z klasą „0” - 23; klas 6, nauczycieli – 9;
- Szkoła Podstawowa w Kutyłowie - Perysiach¹¹: uczniów 10; uczniów wraz z klasą „0” - 19; klas 3, nauczycieli – 4;
- Gimnazjum Publiczne w Bogutach – Piankach: uczniów 95; klas: 5; nauczycieli: 12.

W zakresie szkolnictwa ponad gimnazjalnego młodzież gminy Boguty – Pianki w zdecydowanej większości korzysta ze szkół zlokalizowanych w Ciechanowcu, Ostrowi Mazowieckiej oraz Zambrowie.

¹⁰ Szkoły prowadzone przez Społeczno – Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym EDUKATOR w Łomży;

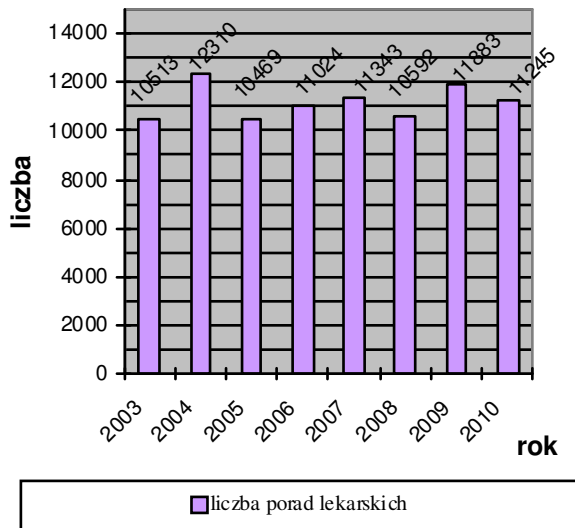
¹¹ Tylko klasy 0 – 3;

Kształcenie na poziomie szkół wyższych odbywa się głównie w oparciu o ośrodki akademickie Warszawy i Białegostoku.

6.2.2. System opieki zdrowotnej i socjalnej

Ryc. Nr 22. Liczba porad lekarskich w latach 2003 - 2010

Zdrowotnej w Bogutach – Piankach;

- w ramach indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej prowadzonej przez Sławomira Szewczyka (ul. Targowa 17, Boguty – Pianki).

W latach 2003 – 2010 średnioroczna liczba porad lekarskich wyniosła 11172.

Na terenie gminy znajduje się 1 punkt apteczny.

Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej w gminie zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Bogutach - Piankach (budynek urzędu gminy). Ośrodek ten realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej umożliwiając osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zgodnie z danymi GUS, w roku 2010:

- liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wyniosła 55, wobec 64 w roku 2008;
- liczba osób pozostających w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wyniosła: 196, wobec 237 w roku 2008;
- udział osób pozostających w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem wyniosła: 7,1%, wobec 8,5% w roku 2008.

Działania gminne wspierane są poprzez pomoc społeczną realizowaną przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Maz. z siedzibą przy ul. Warchalskiego 3, oraz pozostałe podległe starostwu tego typu ośrodki, jak i parafialne oddziały Caritas.

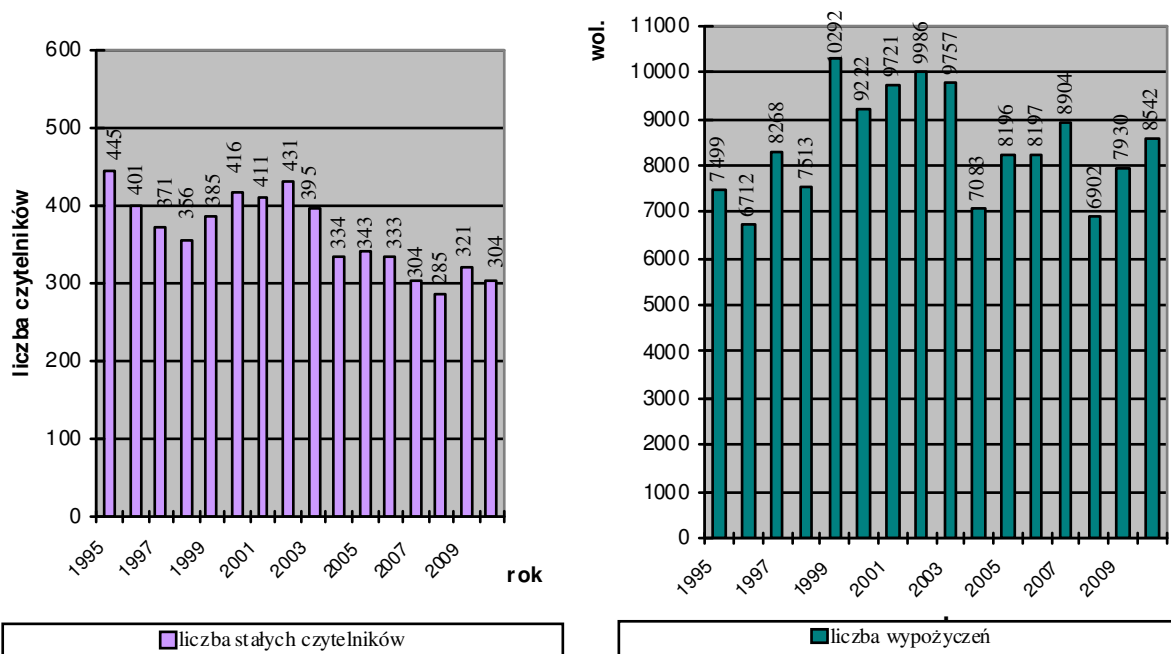
6.2.3. Działalność kulturalna i rekreacyjno-wypoczynkowa

Działalność Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu z siedzibą w Bogutach – Piankach polega na organizacji i promowaniu wśród mieszkańców gminy przedsięwzięć o charakterze kulturalno – rekreacyjnym oraz sportowym. Rok do roku przygotowywane są sezonowe programy imprez zarówno dla dzieci, młodzieży jak i dorosłych. W ramach ośrodka prowadzonych jest kilka stałych zadań oświatowych w formie zajęć tematycznych. Ośrodek powołany został w lutym 1975 r. przez Gminną Radę Narodową. W grudniu 1980 r. zakończono budowę obiektu ośrodka.

Cyklicznie organizowane imprezy to m.in.:

- „Święty Wieczór” Spotkania Kolędnicze – impreza organizowana przez GOKiS we współpracy z Muzeum Rolniczym im. Ks. K. Kluka w Ciechanowcu;
- Wystawa starej fotografii „Ludzkie twarze”;
- „Dni Kultury innych Narodów”;
- Uroczystości wręczenia Medali im. Wiktora Godlewskiego „Za działania na rzecz rozwoju Przyrody”;
- „Wykopki pod Wiatrakiem” w Drewnowie – Ziemakach.

Ryc. Nr 23 i 24. Gmina Boguty – Pianki. Liczba stałych czytelników oraz liczba wypożyczeń w bibliotekach. Źródło: GUS BDR.

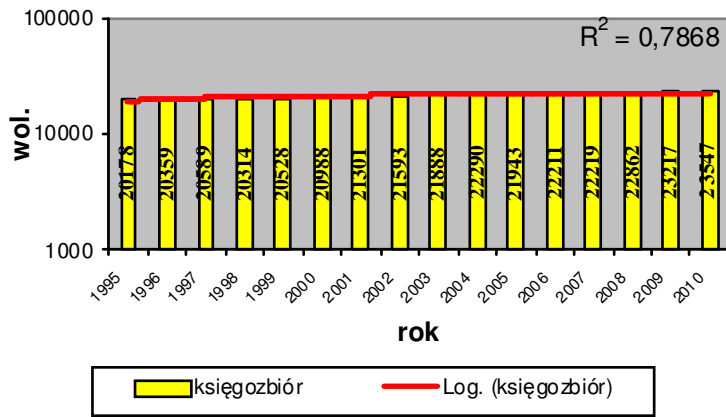
Zgodnie z danymi GUS, w roku 2009:

- zorganizowano 43 imprezy (wobec 25 w roku 2007), w których udział wzięło łącznie 3545 osób (wobec 2940 w roku 2007);
- największa liczba imprez związana była z występami zespołów amatorskich - 17 (6 w roku 2007), prelekcjami, spotkaniami i wykładami - 8 (4 w roku 2007), wystawami – 6 (5 w roku 2007), dyskotekami oraz imprezami turystycznymi i sportowo – rekreacyjnymi – po 4 (w roku 2007 odpowiednio 4 i 2) oraz seansami filmowymi i konkursami – po 2 imprezy (w roku 2007 odpowiednio 4 i 0);
- największą liczbę uczestników zgromadziły występy zespołów amatorskich – 1500 osób (wobec 860 w roku 2007), wystawy – 700 (wobec 400 w roku 2007), dyskoteki – 480 (w roku 2007 – 600), prelekcje, spotkania i wykłady - 360 osób (wobec 120 w roku 2007), seanse filmowe – 350 osób (w roku 2007 – 800) oraz imprezy turystyczne i sportowo – rekreacyjne 120 osób (wobec 160 w roku 2007).

Na terenie gminy Boguty – Pianki istnieją:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Bogutach – Piankach;
- Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Białych-Szczepanowicach (istnieje od 1968r.).

Ryc. Nr 25. Gmina Boguty – Pianki. Księgozbiór. Źródło: GUS BDR.

Od 1995 r. odnotowywany jest systematyczny spadek liczby stałych czytelników z niej korzystających. Na przestrzeni od 1995 do 2010 roku ich liczba zmalała z 445 do 304. Pomimo malejącej liczby czytelników, liczba wypożyczeń, choć nieznacznie to jednak wzrosła, co oznacza, iż stali czytelnicy wypożyczają znaczną większą liczbę woluminów. Dla porównania w roku 1995 na 1 czytelnika przypadało 17 wypożyczeń, zaś w roku 2010 było to już 28

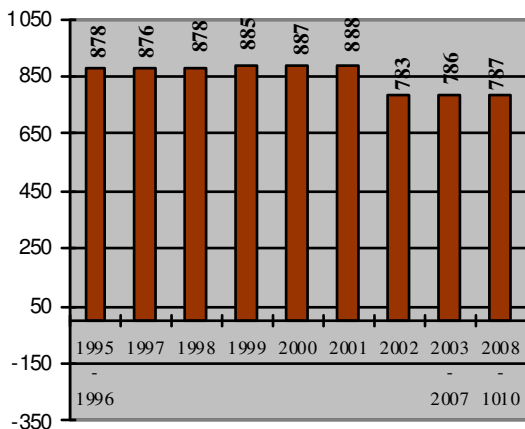
wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz na 1 czytelnika.

Stale wzrasta również księgozbiór – z 20178 woluminów w roku 1995, 20988 w 2000 do 23547 woluminów w roku 2010.

6.2.4. Mieszkalnictwo

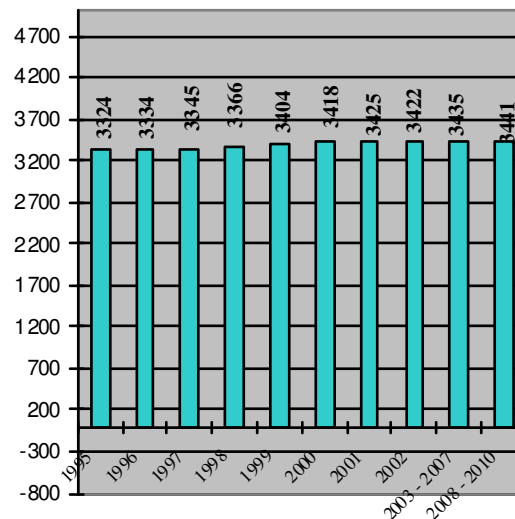
Zainwestowaną część gminy stanowią tereny o stosunkowo jednorodnym sposobie zagospodarowania. Większość wsi posiada zabudowę, koncentrującą się wzdłuż dróg. Dominuje funkcja mieszkaniowa w formie zabudowy zagrodowej, bądź jednorodzinnej wolnostojącej. Siedliska tworzą przeważnie zespoły dwóch, trzech lub czterech budynków

Ryc. Nr 26. Liczba mieszkań będących w zasobach mieszkaniowych

■ Zasoby mieszkaniowe - liczba mieszkań

Ryc. Nr 27. Liczba izb będących w zasobach mieszkaniowych

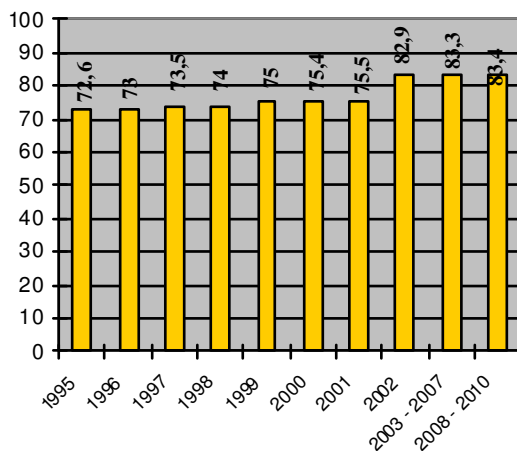

■ Zasoby mieszkaniowe - liczba izb

(budynek mieszkalny + zabudowa gospodarczo-inwentarska). Sporadycznie występują obiekty wielorodzinne (obiekty zbiorowego zamieszkania).

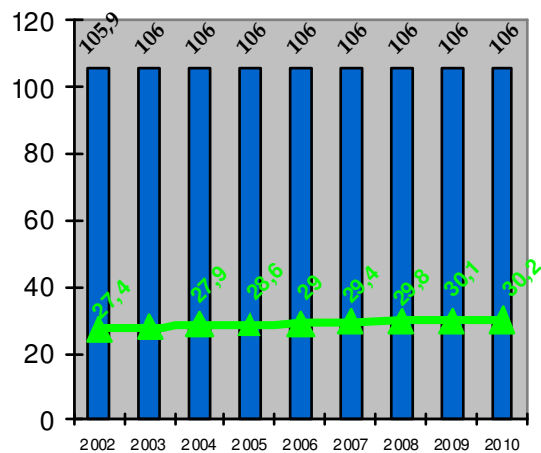
Wraz ze zmniejszeniem się liczby mieszkańców, na terenie gminy Boguty – Pianki notuje się również zmniejszenie zasobów mieszkaniowych, przy czym w ostatnich latach trend ten został zahamowany, a liczba obiektów mieszkalnych pozostająca w zasobach ustabilizowała się. Co więcej zjawisku temu towarzyszy zwiększenie się ogólnej liczby izb, jak również całkowitej powierzchni użytkowej mieszkań pozostających w zasobach, co świadczyć może o poprawie ich jakości zarówno w warstwie użytkowej, charakteryzującej się, jak na obszary wiejskie, stosunkowo wysokimi parametrami takim jak: powierzchnia użytkowa czy liczba izb przypadająca na jedno mieszkanie, oraz w warstwie estetycznej.

Ryc. Nr 28. Powierzchnia użytkowa mieszkań pozostająca w zasobach mieszkaniowych

■ Zasoby mieszkaniowe - powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²

Ryc. Nr 29. Zasoby mieszkaniowe - przeciętna pow. użytkowa: 1 mieszkania [m²] oraz mieszkania na 1 osobę [m²]

■ przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania
 —●— przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę

W wyniku nieznacznych, jednak zauważalnie zachodzących zmian średnia przeciętna liczba izb przypadających na 1 mieszkanie pozostające w zasobach mieszkaniowych, dla terenu gminy Boguty – Pianki w okresie od 1995 do 2010 roku, kształtowała się na poziomie 4,1, przy czym w ostatniej dekadzie daje się zauważyć naturalną, stałą tendencję do zwiększania się tego wskaźnika, który w ostatnich latach osiągnął wartość 4,4 izby na 1 mieszkanie pozostające w zasobach.

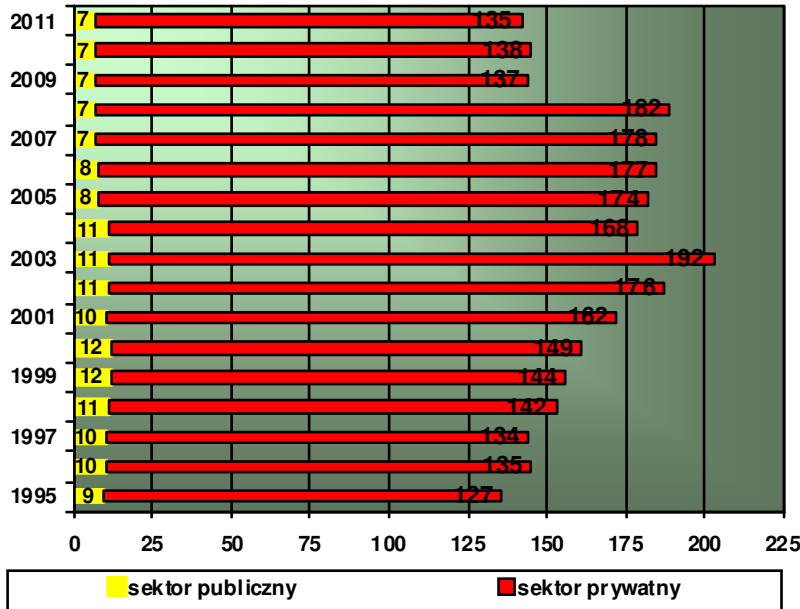
Zauważalne zmiany dotyczą również zwiększenia się średniej powierzchni 1 izby, która w okresie od 1995 – 2010 r. wyniosła średnio 23,3 m² / 1 izbę przy czym w roku 1995 średnia ta wynosiła zaledwie 21,8, zaś w roku 2010 już 24,3 m² / 1 izbę.

Jednak dla mieszkańców, będących de facto użytkownikami istniejących budynków mieszkalnych znajdujących się w zasobach, decydujący wpływ na jakość życia ma przede wszystkim, powierzchnia użytkowa mieszkań, w tym wskaźnik przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania przypadającą na 1 osobę. Wskaźnik ten w sposób znacząco zwiększył się z 27,4 m²/1 osobę w roku 2002 do poziomu 30,2 m²/1 osobę, co świadczy o poprawie warunków mieszkaniowych.

Znaczna część budynków mieszkalnych jak i gospodarczych to budynki stosunkowo młode (ok. 35 lat) cechujące się jednak średnim wskaźnikiem dekapitalizacji.

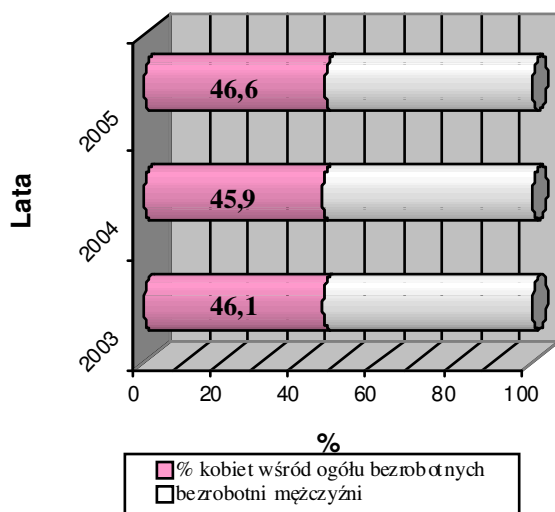
6.2.5. Pozarolnicza działalność usługowa i produkcyjna

Ryc. Nr 30. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych

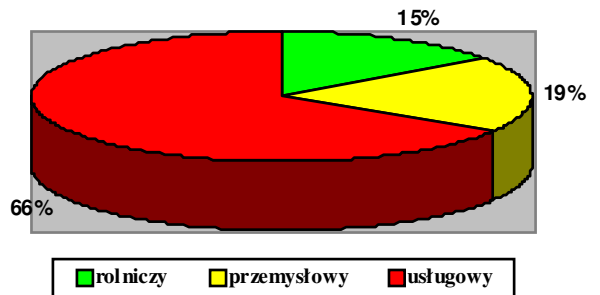

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wynosi 142 (2011r.). Biorąc pod uwagę wielkość podmiotów należy zauważyć, iż tylko 3 z nich zatrudniają od 10 do 49 osób. Pozostałe podmioty to podmioty małe zatrudniające do 9 osób. W strukturze dominują

Ryc. Nr 32. Udział kobiet wśród bezrobotnych ogółem

Ryc. Nr 31. Podmioty wg PKD i rodzajów działalności 2011r.

podmioty usługowe (94 podmioty), z kolei w przemyśle i budownictwie zarejestrowano 27 podmiotów, zaś w sektorze rolniczym (obejmującym również leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) 21 podmiotów.

W ostatnich latach liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych przewyższa liczbę nowozarejestrowanych podmiotów, i tak w roku:

- 2009: wyrejestrowano 42 podmioty gospodarcze (osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą), zarejestrowano zaś 14 podmiotów (osób fizycznych);

W czasach gospodarki wolnorynkowej miernikiem charakteryzującym dokonujące się przemiany społeczno – gospodarcze, które w efekcie prowadzą do dalszego rozwoju są wskaźniki określające poziom oraz strukturę zatrudnienia. Są to bowiem parametry określające z jednej strony poziom rozwoju gospodarczego obszaru z drugiej zaś wskazują na poziom zaradności oraz zamożności społeczeństwa lokalnego. Na terenie gminy zlokalizowane są warsztaty i obiekty drobnej wytwórczości. Stan ten nie powoduje większych problemów przestrzennych.

- 2010: wyrejestrowano 5 podmiotów gospodarczych, zarejestrowano zaś 7 podmiotów;
- 2011: wyrejestrowano 7 zaś zarejestrowano 4 podmioty gospodarcze.

Obok diagnozy stanu i tendencji zmian gospodarczych zachodzących na terenie gminy Boguty – Pianki, jednym z najistotniejszych elementów określających lokalną koniunkturę gospodarczą, a więc czynnikiem który determinuje rozwój gminy, jest poziom oraz struktura bezrobocia.

W analizowanym okresie stopa bezrobocia była zmienna i wyniosła w roku:

- 2003 – 7,0 % (M – 7,9%, K – 6,0%), tj. 113 osób (M – 70 os.; K – 43 os.);
- 2004 – 6,0 % (M – 6,5%, K – 5,3%), tj. 96 osób (M – 58 os.; K – 38 os.);
- 2005 – 6,3 % (M – 5,8%, K – 6,8%), tj. 102 osób (M – 53 os.; K – 49 os.);
- 2006 – 5,2 % (M – 5,6%, K – 4,7%), tj. 85 osób (M – 51 os.; K – 34 os.);
- 2007 – 4,2 % (M – 4,3%, K – 4,1%), tj. 68 osób (M – 38 os.; K – 30 os.);
- 2008 – 3,3 % (M – 3,4%, K – 3,1%), tj. 54 osób (M – 31 os.; K – 23 os.);
- 2009 – 3,9 % (M – 4,3%, K – 3,4%), tj. 65 osób (M – 40 os.; K – 25 os.);
- 2010 – 4,7 % (M – 4,9%, K – 4,4%), tj. 78 osób (M – 46 os.; K – 32 os.);
- 2011 – tj. 79 osób (M – 46 os.; K – 33 os.);

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Bezpieczeństwo życia i mienia mieszkańców z terenu gminy Boguty - Pianki zapewniają:

- **Komenda Powiatowa Policji w Ostrowi Mazowieckiej;**
- **Posterunek Policji w Nurze.**

Wprowadzona w życie z dniem 01.01.1999 r. reforma administracyjna kraju i utworzenie powiatu spowodowała konieczność dostosowania dotychczasowych struktur i kompetencji poszczególnych organów (w tym również Policji) do nowego podziału administracyjnego. W miejsce Komendy Rejonowej Policji w Ostrowi Mazowieckiej z dniem 1.01.1999 r. utworzona została Komenda Powiatowa Policji obejmująca swoim zasięgiem miasto Ostrów Mazowiecka, miasto i gminę Brok, gminę Andrzejewo, gminę Boguty Pianki, gminę Małkinia Górna, gminę Nur, gminę Ostrów Mazowiecka, gminę Stary Lubotyń, gminę Szulborze Wielkie, gminę Wąsewo i gminę Zręby Kościelne. Tak więc były rejon Komendy Rejonowej został powiększony o 5 nowych jednostek samorządu administracyjnego (gmin).

Stosownie do kompetencji Komenda Powiatowa Policji w Ostrowi Mazowieckiej wykonuje na obszarze powiatu ostrowskiego zadania w zakresie ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego określone w ustawach i przepisach wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw. Do zadań z zakresu działania KPP w Ostrowi Mazowieckiej należy m.in.: planowanie, organizacja i koordynacja działań policji w warunkach wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń ludzi lub środowiska oraz bieżące współdziałanie z innymi podmiotami realizującymi zadania w tym zakresie.

Rejon powiatu ostrowskiego nie jest szczególnie zagrożony przestępczością pospolitą. Niemniej jednak prowadzonych jest stosunkowo duża ilość postępowań karnych o przestępstwa kryminalne z niewielkim ciężarem gatunkowym, w tym także przestępstwa przeciwko rodzinie.

Analizując poszczególne zagrożenia wynikające z geografii przestępczości występujące na obsługiwanym terenie, Komenda Powiatowa Policji poprzez wyspecjalizowane formacje wypracowuje i doskonali te formy służby, które mają na względzie przede wszystkim ograniczenie przestępczości, ujawnienie zjawisk sprzyjających powstawaniu i ich eliminowanie. Stale też poprawia się skuteczność działań prowadzących do wykrycia sprawców oraz zebrania materiałów dowodowych do sporządzenia aktów oskarżenia. Obok rutynowych czynności ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń priorytetowo traktowana

jest sprawa prewencji ogólnej – profilaktyki szeroko rozumianej, której zrozumienie i akceptacja społeczna może przynieść jeszcze większe efekty w dziedzinie minimalizacji dokuczliwej sfery przestępczości. Bardzo ważnym problemem jest również poprawienie bezpieczeństwa na drogach. Wzrastająca ilość pojazdów, pogarszający się stan dróg, nie przestrzeganie przepisów prawa o ruchu drogowym doprowadza do wzrostu ilości wypadków drogowych lub kolizji.

Zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla obszaru gminy wypełnia Państwowa Powiatowa Straż Pożarna z siedzibą w Ostrowi Mazowieckiej.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Ostrowi Mazowieckiej realizuje zadania statutowe określone w ustawie o państwowej straży pożarnej i ustawie o ochronie przeciwpożarowej tj.:

- likwidacja pożarów i miejscowych zagrożeń na terenie powiatu,
- rozpoznawanie zagrożeń,
- kontrola przestrzegania przepisów ppoż. w obiektach, zakładach przemysłowych,
- szkolenie strażaków jednostek ochotniczych straży pożarnych,
- przeprowadzanie ćwiczeń, celem których jest doskonalenie umiejętności ratowników oraz osób pracujących w instytucjach współdziałających z Krajowym Systemem Ratowniczo Gaśniczym,
- wykonywanie innych zadań.

Ww. jednostka wspomagana jest przez Ochotniczą Straż Pożarną w Bogutach Piankach. Jednostka ta bierze czynny udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych na terenie gminy i powiatu jak również województwa mazowieckiego.

Wyposażenie OSP w Bogutach – Piankach stanowią:

- średni samochód ratowniczo – gaśniczy STAR 266 Typ: GBA 2,3/2, Rok produkcji 1984 karosowany w 2007 r.;
- ciężki samochód gaśniczy JELCZ 010 Typ: GCBA 5/24, Rok produkcji 1999;
- ciężki samochód gaśniczy JELCZ 004 Typ: GCBA 6/32, Rok produkcji 1986.

Podstawowe wymogi w zakresie bezpieczeństwa społeczności lokalnej gminy Nowa Sucha zostały zapewnione. Działające na terenie gminy formacje wymagają jednak stopniowej modernizacji i dokapitalizowania.

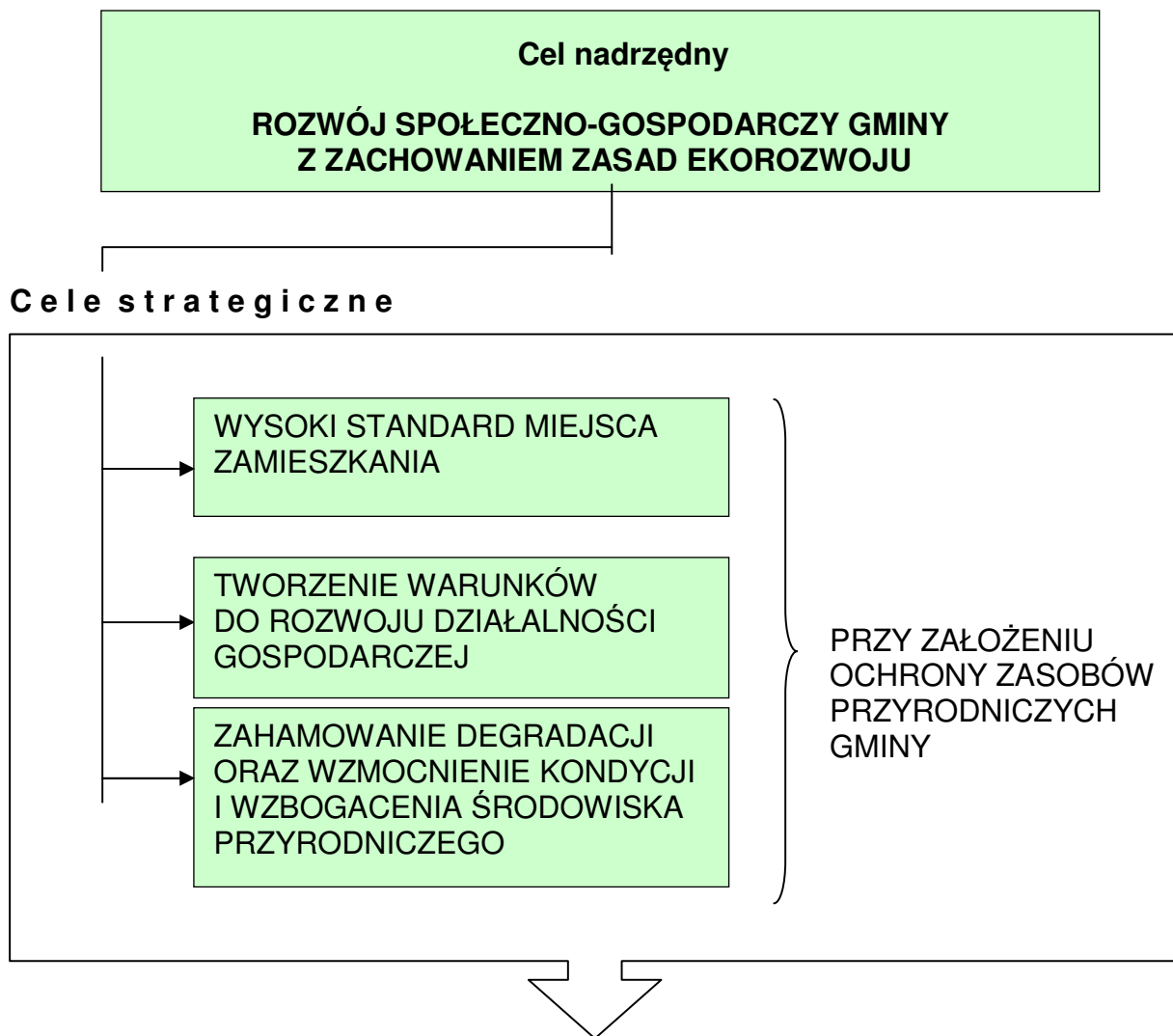
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Potrzeby oraz możliwości rozwoju gminy zostały sformułowane w „Strategii rozwoju gminy Boguty – Pianki”. Opracowanie to wskazuje bariery i możliwości rozwoju społeczno – gospodarczego gminy. Jest opracowaniem bazowym niezwykle istotnym dla skutecznej realizacji zadań własnych gminy. Stanowi istotny element informacyjno – postulatywny do opracowania „studium”.

Ustalenie przyszłych kierunków rozwoju gminy i określenie polityki przestrzennej wymaga sprecyzowania celu nadrzędnego i grupy celów strategicznych, które wynikają z podstawowych potrzeb jednostki gminnej oraz jej społeczności. Określenie celów będzie podstawowym wyznacznikiem dla działań zmierzających do rozwoju gminy, poprawy standardu życia mieszkańców oraz ochrony jej środowiska przyrodniczego i kulturowego. Działania te powinny być zgodne z polityką władz samorządowych i oczekiwaniami społeczności lokalnej.

W strategii rozwoju gminy jako cel nadrzędny wskazano Rozwój społeczno – gospodarczy gminy z zachowaniem zasad ekorozwoju. Rozwinięciem tego celu to: **BOGUTY-PIANKI JAKO ATRAKCYJNE I PRZYJAZNE MIEJSCA ZAMIESZKANIA I AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ.**

Poniżej zaprezentowano schematyczne ujęcie hierarchizacji celów rozwoju **gminy Boguty-Pianki**.

Tak zapisany cel nadrzędny zawiera w sobie dwa niezbędne czynniki wzajemnie się uzupełniające.

- a) konieczność ciągłego rozwoju społeczno-gospodarczego uwzględniającego realia gospodarcze i możliwości rozwoju na bazie zasobów własnych, jak i środków zewnętrznych o charakterze regionalnym i ponadregionalnym.
- b) zachowanie zasad ekorozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony istniejących walorów przyrodniczych gminy i podnoszenia jakości istniejących zasobów.

Z celu nadrzędnego, pełniącego funkcję misji gminy, wynikają szczegółowe cele strategiczne. Cele te, wzajemnie się uzupełniając, wyznaczają podstawowe kierunki przekształceń i zmian determinujących funkcjonowanie gminy Boguty-Pianki w bliskiej i dalekiej przyszłości. Do grupy celów strategicznych zaliczono:

- ZAPEWNIENIE WYSOKIEGO STANDARDU MIEJSCA ZAMIESZKANIA;
- TWORZENIE WARUNKÓW DO ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ;
- ZAHAMOWANIE DEGRADACJI ORAZ WZMOCNIENIE KONDYCJI I WZBOGACENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

Realizacja celów strategicznych poprzez c e l e z a d a n i o w e - tj.:

Usprawnienie pracy administracji, w tym:

- poprawa pracy administracji w dziedzinie informatyzacji;
- informatyzacja urzędu oraz świadczenie usług on-line;

Rozwój przedsiębiorczości lokalnej, w tym:

- stworzenie warunków dla powstania pozarolniczych miejsc pracy poprzez wspieranie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości;
- likwidowanie barier administracyjnych do niezbędnego minimum określonego przepisami prawa w zakresie zgłaszania i zmian działalności gospodarczej;
- wspieranie samorządu przedsiębiorców oraz innych instytucji otoczenia biznesu;
- budowa infrastruktury publicznej sprzyjającej rozwojowi przedsiębiorczości i wspierającej jej rozwój.

poprawę stanu czystości środowiska przyrodniczego, w tym:

- sukcesywne podłączanie wsi do sieci kanalizacyjnej (po wybudowaniu lokalnej oczyszczalni ścieków i przystąpieniu do realizacji sieci zbiorczej),
- sukcesywną wymianę urządzeń grzewczych opalanych węglem i koksem na urządzenia gazowe (po wybudowaniu magistrali gazowej ze stacją redukcyjno-pomiarową I st. i przystąpieniu do realizacji sieci rozdzielczej), ew. na urządzenia elektryczne,
- wdrażanie systemu selektywnej zbiórki odpadów i wywożenia ich w sposób zorganizowany na odpowiednio przystosowane (zmodernizowane) wysypisko,
- ochronę lasów, zadrzewień oraz terenów zieleni naturalnej,
- promowanie edukacji ekologicznej;

wspieranie rozwoju rolnictwa, w tym:

- ochronę gruntów rolnych,
- utrzymanie i rozwój produkcji roślinnej i zwierzęcej, z ukierunkowaniem na rozwój specjalistycznych gospodarstw wysokotowarowych,
- tworzenie warunków dla rozwoju lokalnego przetwórstwa rolno-spożywczego,
- promowanie rozwoju alternatywnych form rolnictwa;

wspieranie rozwoju rzemiosła i produkcji, w tym:

- tworzenie grup producenckich,
- tworzenie warunków dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, między innymi poprzez wyznaczenie nowych terenów na cele działalności produkcyjnej oraz dopuszczenie realizacji obiektów rzemieślniczych w ciągach zabudowy wsi;

wspieranie rozwoju usług, w tym:

- utrzymanie i tworzenie warunków dla dalszego rozwoju istniejących usług publicznych: administracji, oświaty, kultury, sportu,
- tworzenie warunków dla rozwoju usług komercyjnych: handlu, usług bytowych, usług związanych z obsługą rolnictwa, usług związanych z obsługą ruchu turystycznego;

rozwój funkcji rekreacyjnych, w tym:

- tworzenie warunków dla rozwoju różnorodnych form rekreacji i turystyki, między innymi poprzez wyznaczenie nowych terenów na cele rekreacji oraz dopuszczenie realizacji obiektów letniskowych w ciągach zabudowy wsi
- promowanie gminy w regionie,

modernizację i rozwój sieci komunikacyjnej, w tym:

- stopniową modernizację istniejących dróg wojewódzkich i powiatowych (poszerzenie jezdni, poprawę stanu nawierzchni),
- stopniową modernizację dróg gminnych (poprawę stanu nawierzchni)
- poprawę funkcjonowania systemu transportu zbiorowego (linii autobusowych),

rozwój infrastruktury technicznej, w tym:

- budowę kluczowych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej: lokalnej oczyszczalni ścieków z punktem zlewnym, oraz odcinka gazociągu wysokiego ciśnienia wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową I stopnia,
- budowę sieci kanalizacyjnej,
- budowę sieci gazowej,
- rozbudowę i modernizację lokalnego wysypiska śmieci (m.in. przystosowanie do selektywnego gromadzenia odpadów),
- utrzymanie i modernizację istniejących sieci wodociągów,
- utrzymanie i modernizację istniejącej sieci elektroenergetycznej.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Dominującą w gminie Boguty - Pianki formą własności jest własność prywatna. Sytuacja ta dotyczy zarówno terenów zainwestowanych, terenów rolnych, jaki i lasów.

Wynikająca z tego stanu posiadania sytuacja stwarza istotne bariery rozwojowe dla samorządu gminnego w wypełnianiu zadań własnych,¹² jak i ofercie inwestycyjnej gminy dla potencjalnych inwestorów.

Tab. Nr 13. Struktura własności na terenie gminy Boguty - Pianki.

Struktura gruntów	Powierzchnia	
	ha	%
Grunty osób fizycznych	8572	96,21
Grunty spółdzielni	1	0,01
Grunty kościołów	12	0,13
Wspólnoty gruntowe	3	0,03
Grunty gminy	204	2,29
Grunty Skarbu Państwa	32	0,36
Grunty województwa	26	0,29
Grunty powiatu	30	0,34
Pozostałe bez ustalenia	30	0,34
Łącznie	8910	100

¹²

Z analizy struktury własności wynika, że w gminie brakuje wolnych terenów własności gminnej np. na cele urządzeń komunalnych, usług, zieleni itp. jak również z przeznaczeniem na tereny zamienne;

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBYCH

W skali gminy uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych ma znaczenie marginalne. Są to przede wszystkim:

- w zakresie ochrony przyrody: pomniki przyrody o których mowa w rozdz. 4.3.1 pn. *Obiekty chronione*;
- w zakresie dóbr dziedzictwa kulturowego: prawną ochroną objęte są obiekty i tereny wymienione w rozdz. 5 pn. *Uwarunkowania wynikające z dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej*.
- w zakresie potrzeb bezpieczeństwa państwa: tereny zamknięte – które nie występują na terenie gminy Boguty – Pianki.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH, UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBYCH

Na terenie gminy Boguty – Pianki:

- naturalne zagrożenia geologiczne nie występują;
- udokumentowane złoża kopalin nie występują;
- udokumentowane zasoby wód podziemnych nie występują;
- tereny górnicze nie występują.

W południowej części gminy koncesję na poszukiwanie „*shale gas*” posiada firma „Eco Energy”. Ta część gminy zaliczona została do obszarów potencjalnego występowania złoża niekonwencjonalnego gazu łupkowego, i zdefiniowana jako obszar o nieokreślonym lub niższym potencjale występowania gazu ziemnego w łupkach dolnego paleozoiku.¹³

W przypadku stwierdzenia dokumentów kopalin – obowiązują przepisy odrębne w zakresie prawa geologicznego i górniczego.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

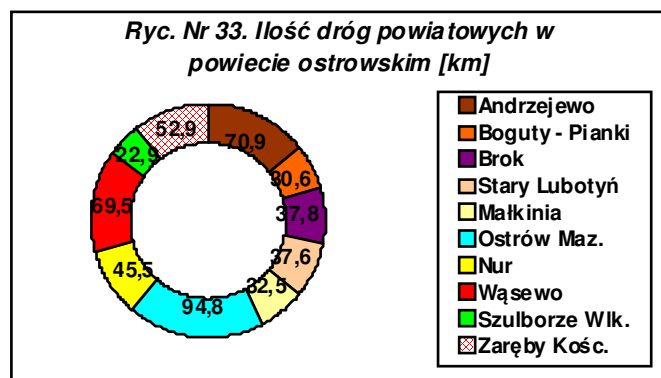
12.1 Komunikacja

12.1.1. Charakterystyka funkcjonalna komunikacji w obszarze gminy

Powiązania komunikacyjne gminy Boguty - Pianki odbywają się w stanie istniejącym w oparciu o układ dróg wojewódzkich i powiatowych, na który składają się następujące elementy sieci drogowej:

☐ dla powiązań zewnętrznych:

- droga kategorii wojewódzkiej: nr 690 Czyżew – Siemiatycze poprzez Boguty – Pianki; droga o długości 55 km łącząca drogę

¹³

Na podstawie pierwszego raportu w sprawie niekonwencjonalnego gazu łupkowego, pn. „Ocena zasobów wydobywanych gazu ziemnego i ropy naftowej w formacjach łupkowych dolnego paleozoiku w Polsce (Basen Bałtycko – Podlasko – Lubelski)”, Państwowego Instytutu Geologicznego Państwowego Instytutu Badawczego, Warszawa, marzec 2012 r.

krajową nr 19 (w Siemiatyczach, woj. podlaskie) z drogą krajową nr 63 (w Czyżewie); W ramach relacji stanowi połączenie z drogą wojewódzką nr 694 i 681 (w Ciechanowcu, woj. podlaskie);

- droga kategorii wojewódzkiej: **nr 694 Ciechanowiec – Nur – Zuzela – Zawisty Dzikie – Małkinia Górna przejazd kolejowy – Małkinia Górna – Brok – Poręba Kocęby**; droga o długości 55 km łącząca drogę wojewódzką nr 690 (w Ciechanowcu, woj. podlaskie) z drogą krajową nr 8 (w miejscowości Poręba – Kocęby); W ramach relacji stanowi również połączenie z drogą krajową nr 63 (w miejscowości Nur) oraz nr 50 (w miejscowości Brok), zaś z drogą wojewódzką nr 627 (w miejscowości Zawisty Dzikie i Małkini Górnej).

□ **dla powiązań zewnętrznych z gminami sąsiednimi i dla powiązań w skali gminy**

- droga kategorii powiatowej: **nr 2620W (dawny nr 23748) granica województwa – Godlewo Baćki – Boguty Pianki (klasy zbiorczej)**;
- droga kategorii powiatowej: **nr 2621W (dawny nr 23749) granica województwa – Godlewo Baćki – granica województwa (klasy lokalnej)**;
- droga kategorii powiatowej: **nr 2622W (dawny nr 23762) Żebry Laskowiec – Kamieńczyk (klasy lokalnej)**;
- droga kategorii powiatowej: **nr 2623W (dawny nr 23763) Boguty Pianki - Cietrzewie – Warzyno – Żebry (klasy lokalnej)**;
- droga kategorii powiatowej: **nr 2624W (dawny nr 23764) Kamieńczyk- Godlewo B. – Godlewo Ł. – Białe Szczepanowice (klasy lokalnej)**;
- droga kategorii powiatowej: **nr 2625W (dawny nr 23765) Godlewo – Warsze – Kuniun Zamek do drogi (Żebry Laskowiec – Kamieńczyk) nr 23762 (klasy lokalnej)**.

Doprowadzenie ruchu do dróg wojewódzkich i powiatowych odbywa się poprzez drogi kategorii gminnej.

Sieć układu drogowego na terenie gminy Boguty – Pianki składa się z :

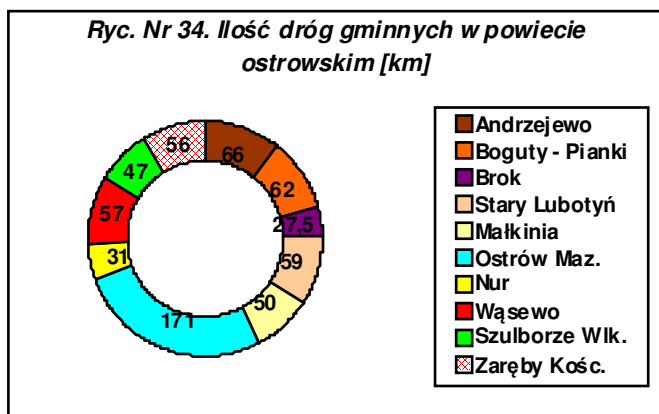
- dróg kategorii wojewódzkiej: 15 km;
- dróg kategorii powiatowej: 30,5 km;
- dróg kategorii gminnej: 62 km.

Drogi kategorii wojewódzkiej w 100% posiadają nawierzchnię bitumiczną (ulepszoną). Z kolei drogi powiatowe - w 89,2% posiadają nawierzchnię bitumiczną, 8,2% żwirową oraz 2,7% gruntową.

Standard nawierzchni dróg kategorii gminnej:

- nawierzchnia bitumiczna: 32,3%;
- nawierzchnia żwirowa: 54,8%
- nawierzchnia gruntowa: 12,9%.

W zakresie komunikacji zbiorowej obsługa gminy opiera się na komunikacji autobusowej. Zbyt mała ilość połączeń autobusowych nie zaspokaja potrzeb mieszkańców osiedli we wszystkich częściach gminy. Peryferyjne położenie gminy (w stosunku do Ostrowi Mazowieckiej) skutkuje tym, że gmina Boguty – Pianki posiada pojedyncze połączenia z miastem powiatowym. Co więcej gmina posiada więcej połączeń z Ciechanowcem (powiat wysokomazowiecki, woj. podlaskie) oraz Zambrowem (woj. podlaskie).¹⁴

14

Linie obsługuje PKS Zambrów;

12.1.2. Komunikacja kolejowa

Gminy Boguty – Pianki nie posiada bezpośredniego dostępu do linii kolejowej. Najbliższy przystanek PKP, leżący na trasie Warszawa – Białystok¹⁵, znajduje się w sąsiedniej gminie Czyżew. Niemniej jednak z terenu gminy Boguty – Pianki realizowane są połączenia autobusowe (główny przewoźnik PKS Zambrów) do stacji Czyżew Stacja (PKP).

12.1.3. Analiza istniejącego układu drogowego i ocena możliwości jego rozwoju

Stan techniczny dróg na terenie gminy jest wysoce zróżnicowany i na ogół nie spełnia parametrów określonych w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (dotyczy to zarówno dróg wyższych klas jak i dojazdowych).

Znaczna część ciągów komunikacyjnych wymaga modernizacji lub remontów i związanych z nimi niezbędnych poszerzeń linii rozgraniczających dróg.

Najbardziej obciążonym ruchem samochodowym fragmentem sieci drogowej gminy są drogi najwyższych kategorii.

Ruch drogowy o znaczeniu ponad lokalnym koncentruje się na dwóch drogach wojewódzkich, na których notuje się systematyczny wzrost natężenia ruchu drogowego.

Ruch drogowy o znaczeniu lokalnym wskazuje naciążenie gminy Nowa Sucha w kierunku Ciechanowca.

Analiza stanu istniejącego systemu transportowego gminy pozwala na identyfikację problemów, dotyczących jego funkcjonowania:

- w ujęciu ponad gminnym:
  - podstawowym problemem jest brak dogodnego połączenia komunikacyjnego ze stolicą powiatu – Ostrowią Mazowiecką;
  - niedostateczne dostosowanie dróg o znaczeniu ponad regionalnym do faktycznego natężenia ruchu oraz wymaganych parametrów technicznych.
- w ujęciu gminnym:
  - niewystarczająca ilość lokalnych powiązań komunikacyjnych zaliczonych do dróg gminnych oraz niewielki odsetek dróg o nawierzchniach ulepszonych;
  - zły stan dróg wynikający zarówno z nieodpowiedniej jakości nawierzchni, jak i szerokości i konfliktowego przebiegu pasa drogowego;
  - występująca lokalnie koncentracja zabudowy przy drogach, uniemożliwiająca ich poszerzenie;
  - wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych wymagać będzie wyznaczenia nowych przebiegów dróg, bądź dostosowania istniejących (nie spełniających parametrów technicznych).

WNIOSKI:

Na podstawie ww. uwarunkowań stwierdza się, że układ drogowy w gminie powinien być sukcesywnie rozwijany, gdyż jest to podstawą jej dalszego rozwoju. Szczególnie ważne jest usprawnienie połączenia gminy z siedzibą powiatu. W tym celu wymagana byłaby przebudowa lub ewentualna modernizacja istniejących dróg biegnących w kierunku Ostrowi Mazowieckiej.

Zakłada się również dalsze prowadzenie stopniowej modernizacji istniejących dróg gminnych, łączących poszczególne miejscowości gminy. Ich przebudowy lub modernizacje nie powinny powodować istotnych problemów przestrzennych. Działania te uzależnione są od możliwości finansowych, bowiem jedną z istotnych barier rozwojowych

¹⁵

Fragment linii kolejowej nr 6 – linia kolejowa o długości 224,320 km łącząca Zielonkę z Kuźnicą Białostocką (Granica państwa z Białorusią). Fragment międzynarodowej linii E75 (I Paneuropejski Korytarz Transportowy) łączącej Warszawę z Helsinkami.

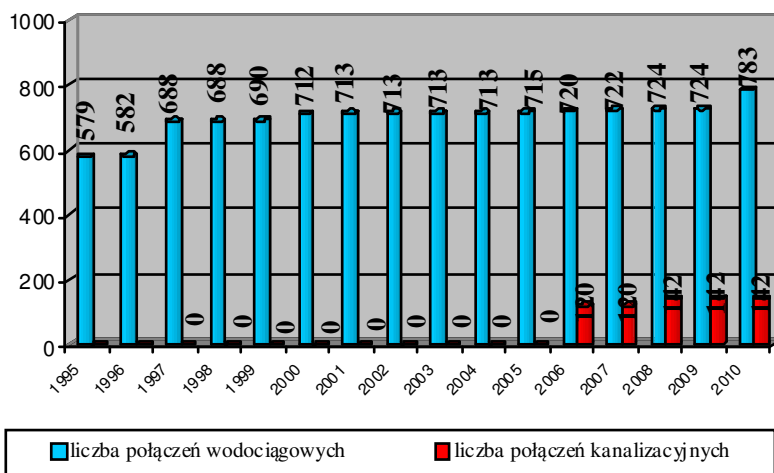
gminy jest brak dostatecznych środków budżetowych do wprowadzenia programu modernizacji i rozbudowy sieci drogowej.

12.2 Infrastruktura techniczna

12.2.1 Sieć wodociągowa

Gmina Boguty-Pianki zaopatrywana jest w wodę z własnych lokalnych ujęć wody za pośrednictwem sieci wodociągów. Istniejące stacje wodociągowe znajdują się w miejscowościach: Boguty-Żurawie, Drewnowo-Gołyń, Zawisty-Dworaki oraz Tymianki-Skóry. Woda czerpana jest z 9 studni głębinowych. Średnia wydajność systemu to 713,4 m³/godz. Gmina zwodociągowana jest w 100%. Dla studni wierconych obowiązuje teren ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych. Teren ten obejmuje grunty, na których jest usytuowane ujęcie wody oraz otaczający je pas szerokości, licząc od zarysu budowli i urządzeń służących do poboru wody od 8 do 10m.

Ryc. Nr 35. Liczba połączeń wodociągowych i kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w latach 1995 – 2010

Biorąc pod uwagę stopień zwodociągowania gminy oraz liczbę mieszkańców z niej korzystających dalsze działania gminy dotyczące gospodarki wodnej skoncentrować powinny się na stałym monitoringu jakości przesyłanej wody oraz przyłączaniu nowych obiektów budowlanych.

WNIOSEK

Prowadzenie działań w zakresie modernizacji istniejącego systemu

zaopatrzenia w wodę nie wymaga istotnych przekształceń przestrzennych.

Patrz Ryc. Nr 38. Infrastruktura inżynierska – sieć wodociągowa

UJĘCIA WODOCIĄGOWE WYSTĘPUJĄCE NA TERENIE GMINY:

Ujęcie wód podziemnych w Bogutach Żurawiach

- rok oddania do użytku: 1983,
- wydajność rzeczywista istniejących urządzeń do ujmowania i uzdatniania wody - 450 m³/d,
- wydajność potencjalna istniejących urządzeń do ujmowania i uzdatniania wody – 480 m³/d ,
- liczba mieszkańców podłączonych do danego wodociągu zbiorczego: 275 gospodarstw,
- obiekt spełnia warunki pozwolenia wodnoprawnego *RLO 6223-8/03 z dnia 11.07.2003r., ważnego do dnia 30.05.2023r. – spełnia,*
- woda dla celów socjalno-bytowych jest uzdatniana poprzez napowietrzanie i filtry (odżelazienie i odmanganianie) i spełnia wymogi wody przeznaczonej do spożycia;
- długość sieci – 20 500 mb,
- stan techniczny sieci: dobry.

Ujęcie wód podziemnych w Drewnowo-Gołyń

- rok oddania do użytku: 1968,

- Wydajność rzeczywista istniejących urządzeń do ujmowania i uzdatniania wody – 545,4 m³/d,
- wydajność potencjalna istniejących urządzeń do ujmowania i uzdatniania wody – 748,5 m³/d,
- liczba mieszkańców podłączonych do danego wodociągu zbiorczego: 160 gospodarstw, 1033 osoby, w tym 360 osób z innych gmin,
- obiekt spełnia warunki pozwolenia wodnoprawnego *RLO 6223/5-1/0 z dnia 11.06.2001, ważnego do dnia 31.05.2009 – spełnia warunkowo*,
- woda dla celów socjalno-bytowych jest uzdatniana poprzez napowietrzanie i filtry (odżelazienie i odmanganianie) i spełnia wymogi wody przeznaczonej do spożycia,
- długość sieci – 21 500 mb,
- stan techniczny sieci: średni.

Ujęcie wód podziemnych w Tymianki Skóry

- rok oddania do użytku: 1997,
- wydajność rzeczywista istniejących urządzeń do ujmowania i uzdatniania wody – 300,8 m³/d,
- wydajność potencjalna istniejących urządzeń do ujmowania i uzdatniania wody – 407,6 m³/d,
- liczba mieszkańców podłączonych do danego wodociągu zbiorczego: 107 gospodarstw,
- obiekt spełnia warunki pozwolenia wodnoprawnego *OŚ. 6210 I 19/96 z dnia 07.09.1996, ważnego do dnia 31.08.2006 – spełnia*,
- woda dla celów socjalno-bytowych jest uzdatniana poprzez napowietrzanie i filtry (odżelazienie i odmanganianie) i spełnia wymogi wody przeznaczonej do spożycia,
- długość sieci – 7 671 mb,
- stan techniczny sieci: dobry.

Ujęcie wód podziemnych w Zawisty Dworaki

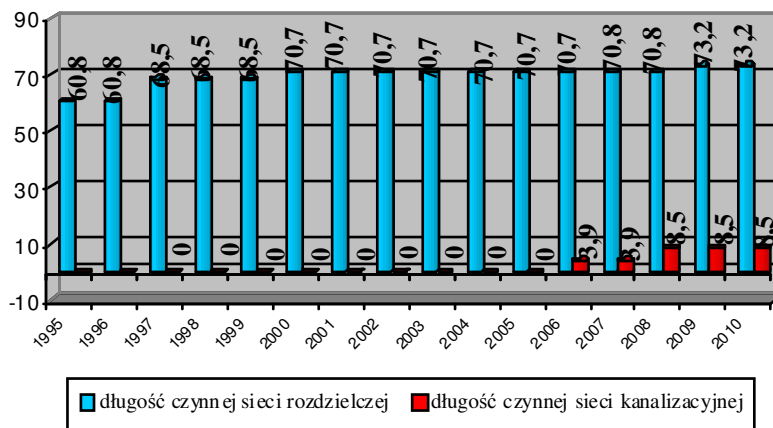
- rok oddania do użytku: 1991,
- wydajność rzeczywista istniejących urządzeń do ujmowania i uzdatniania wody – 1011,7 m³/d,
- wydajność potencjalna istniejących urządzeń do ujmowania i uzdatniania wody – 1335,4 m³/d,
- liczba mieszkańców podłączonych do danego wodociągu zbiorczego: 173 gospodarstwa, 1766 osób, w tym 941 z innych gmin,
- obiekt spełnia warunki pozwolenia wodnoprawnego *RLO 6223/5-1/01 z dnia 11.06.2001, ważnego do dnia 31.05.2009 – spełnia*,
- woda dla celów socjalno-bytowych jest uzdatniana poprzez napowietrzanie i filtry (odżelazienie i odmanganianie) i spełnia wymogi wody przeznaczonej do spożycia ,
- długość sieci – 21 033 mb,
- stan techniczny sieci: dobry.

Gmina Boguty - Pianki zaopatrywana jest w wodę z własnych lokalnych ujęć wody za pośrednictwem sieci wodociągów. Istniejące stacje wodociągowe znajdują się w miejscowościach: Boguty-Żurawie, Drewnowo-Gołyń, Zawisty-Dworaki oraz Tymianki-Skóry. Woda czerpana jest z 9 studni głębinowych. Średnia wydajność systemu to 713,4 m³/godz. Dla studni wierconych obowiązuje teren ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych. Teren ten obejmuje grunty, na których jest usytuowane ujęcie wody oraz otaczający je pas szerokości, licząc od zarysu budowli i urządzeń służących do poboru wody od 8 do 10m. Stan techniczny sieci w przypadku 3 wodociągów jest dobry, 1 – średni. Eksploatacją systemów wodociągowych zajmują się Wodociągi Wiejskie Sp. z o.o., ul. Poznańska 141B, 18-400 Łomża.

12.2.2 Sieć kanalizacyjna

Gmina Boguty-Pianki posiada system kanalizacji sanitarnej o długości 8,5 km. Część gminy nie jest skanalizowana i z konieczności obsługiwana jest przez wozy asenizacyjne. Ścieki z terenu gminy odprowadzane są do biologicznej oczyszczalni ścieków komunalnych w Bogutach-Piankach.

Ryc. Nr 36. Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej i sieci kanalizacyjnej w latach 1995 – 2010 [km]

Gminna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana jest w północnej części wsi Bogutach-Żurawie na działce o nr ewidencyjnym 213. Od strony północnej teren oczyszczalni graniczy z rzeką Pukawką. Eksploatacją oddanej w 2005 roku biologicznej oczyszczalni ścieków sanitarnych typu BIO-

PAK 2xKBA-70-400 o wydajności 175 m³/dobę zajmuje się Gmina Boguty-Pianki. Jej działalność opiera się na podstawie pozwolenia wodno-prawnego wydanego przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Ostrowi Mazowieckiej nr RLO 6223-1/1/04 z dnia 20.02.2004r., ważnego do 31.03.2014 r.

Tab. Nr 14. Projektowana przepustowość oczyszczalni wg. pozwolenia wodnoprawnego

Przepływ	Ilości
Q _{śr.d.}	175 m ³ /d
Q _{max.}	220 m ³ /d

Gminna oczyszczalnia ścieków składa się z następujących elementów:

- punktu zlewnego, do którego dowożone są ścieki wozami asenizacyjnymi z terenu gminy;
- kraty ręcznej;
- zbiornika rozprężnego ścieków dowożonych;
- komory biologicznego oczyszczania;
- komory defosfatacji – beztlenowej;
- komory denitryfikacyjno-nitryfikacyjnej;
- osadnika wtórnego pionowego do separacji osadu;
- mechanicznego odwadniania osadu;
- reaktorów osadu czynnego.

Tab. Nr 15. Ścieki dostarczone do oczyszczalni w 2008 i 2009 roku na podstawie Sprawozdanie OS-5 za 2008 i 2009 rok

Lata	dostarczone systemem kanalizacji		dowożone wozami asenizacyjnymi [dam ³]	Średnie wykorzystanie przepustowości oczyszczalni
	dam ³	średnio dam ³ /d		
2008	11 821	32,30	1054	18,48%
2009	11 812	32,36	965	18,49%

Tab. Nr 16. Ilość ścieków oczyszczonych w 2008 i 2009 roku na podstawie sprawozdanie OS-5 za 2008 i 2009 rok

Ilość ścieków oczyszczonych	Lata	
	2008	2009
m ³ /rok	12 875	12 777
m ³ /d	40	35

Ścieki oczyszczone odprowadzane są z oczyszczalni do wód rzeki Pukawki wylotem zlokalizowanym w 11 km biegu rzeki. Rzeczywiste ilości ścieków dostarczone do oczyszczalni w 2008 i 2009 roku zostały przedstawione w tabeli nr 15. W najbliższych latach planowane jest podłączenie do systemu kanalizacji nowych mieszkańców z terenu gminy. Według obecnych szacunków oczyszczalnia obsługuje 700 osób. Średniodobowa wydajność oczyszczalni wynosi ~32,4 m³/d, co przy obecnym stopniu jej wykorzystania wynoszącym ok. 19%, stwarza rezerwę umożliwiającą dalszą rozbudowę systemu kanalizacji. Umożliwi ona większe wykorzystanie możliwości oczyszczalni, co korzystnie wpłynie na jej eksploatację i koszty oczyszczania.

Do systemu kanalizacji podłączonych jest ogółem **24%** mieszkańców zamieszkujących te tereny.

W tabeli poniżej zostały przedstawione parametry ścieków surowych i oczyszczonych, które są doprowadzane do i odprowadzane z oczyszczalni.

Tab. Nr 17. Ładunki substancji oznaczanych w ściekach doprowadzanych i odprowadzanych w latach 2008 - 2010 r. na podstawie sprawozdania OS-5 za 2008 - 2010 rok

Parametry	Ścieki surowe	Ścieki oczyszczone	
	wartości rzeczywiste	wartości rzeczywiste	wartości dopuszczalne wg. pozwolenia wodnoprawnego
<i>2008 rok</i>			
BZT ₅	770 mg O ₂ /l	7 mg O ₂ /l	40 mg O ₂ /l
ChZT-Cr	1325 mg O ₂ /l	37 mg O ₂ /l	150 mg O ₂ /l
Zawiesiny	620 mg/l	<5 mg/l	50 mg/l
<i>2009 rok</i>			
BZT ₅	5928 kg	964 kg	40 mg O ₂ /l
ChZT-Cr	8220 kg	549 kg	150 mg O ₂ /l
Zawiesiny	3564 kg	5 kg	50 g/l
<i>2010 rok</i>			
BZT ₅		636 kg	40 mg O ₂ /l
ChZT-Cr		1053 kg	150 mg O ₂ /l
Zawiesiny		207 kg	50 g/l

Tab. Nr 18. Parametry ścieków oczyszczonych i nieoczyszczonych w 2008r. i 2009r. na podstawie raportu badań WIOŚ w Warszawie, Delegatura w Ciechanowie, 2008r. i 2009r.

Badanie kwiecień 2008r.			
Wskaźnik	Jm.	Numery próbek, wyniki	
		656 ¹⁶	657 ¹⁷
BZT ₅	mg O ₂ /l	640	16
ChZT-Cr	mg O ₂ /l	920,8	59,8
Zawiesiny	mg/l	420	12
Badanie czerwiec 2008r.			

¹⁶ punkt pobrania: ścieki nieoczyszczone – studzienka przepływowa;

¹⁷ punkt pobrania: ścieki oczyszczone – wylot kolektora do rzeki Pukawki;

Wskaźnik	Jm.	Numery próbek, wyniki			
		1007 ¹⁸	1008 ¹⁹	1009 ²⁰	1010 ²¹
BZT ₅	mg O ₂ /l	1450	13	5,6	2,5
ChZT-Cr	mg O ₂ /l	2706,5	48,4	39	21,8
Zawiesiny	mg/l	552	<5	<5	5
Badanie październik 2008r.					
Wskaźnik	Jm.	Numery próbek, wyniki			
		1566 ²²			1567 ²³
BZT ₅	mg O ₂ /l	770			7
ChZT-Cr	mg O ₂ /l	1325			37
Zawiesiny	mg/l	620			<5
Badanie listopad 2009r.					
Wskaźnik	Jm.	Numery próbek, wyniki			
		1348 ²⁴			1349 ²⁵
BZT ₅	mg O ₂ /l	500			9
ChZT-Cr	mg O ₂ /l	626,8			34
Zawiesiny	mg/l	252			<5
Badanie marzec 2009r.					
Wskaźnik	Jm.	Numery próbek, wyniki			
		243 ²⁶			244 ²⁷
BZT ₅	mg O ₂ /l	690			7
ChZT-Cr	mg O ₂ /l	771,8			40,8
Zawiesiny	mg/l	300			<5
Badanie lipiec 2009r.					
Wskaźnik	Jm.	Numery próbek, wyniki			
		676 ²⁸	677 ²⁹	678 ³⁰	679 ³¹
BZT ₅	mg O ₂ /l	610	6	3,7	2,6
ChZT-Cr	mg O ₂ /l	816	51,1	42,7	41,3
Zawiesiny	mg/l	520	6	<5	<5
Badanie sierpień 2009r.					
Wskaźnik	Jm.	Numery próbek, wyniki			
		777 ³²			778 ³³
BZT ₅	mg O ₂ /l	86			5
ChZT-Cr	mg O ₂ /l	210,8			51,3
Zawiesiny	mg/l	54			7
Badanie listopad 2009r.					
Wskaźnik	Jm.	Numery próbek, wyniki			
		1075 ³⁴			1076 ³⁵
BZT ₅	mg O ₂ /l	590			14
ChZT-Cr	mg O ₂ /l	941,5			40,2
Zawiesiny	mg/l	314			<5

Najwięcej odbiorców niepodłączonych do kanalizacji jest wśród mieszkańców zabudowy jednorodzinnej. Ścieki od tego typu odbiorców dowożone są do oczyszczalni wozami

- 18 punkt pobrania: ścieki nieoczyszczone – studnia dopływowa;
19 punkt pobrania: ścieki oczyszczone – wylot kolektora do rzeki Pukawki;
20 punkt pobrania: woda z rzeki Pukawki – poniżej wylotu;
21 punkt pobrania: woda z rzeki Pukawki – powyżej wylotu;
22 punkt pobrania: ścieki dopływające – przepompownia ścieków;
23 punkt pobrania: ścieki odpływające – wylot kolektora do rzeki Pukawki;
24 punkt pobrania: ścieki dopływające do oczyszczalni;
25 punkt pobrania: ścieki odpływające z oczyszczalni – kanał wylotowy do rzeki Pukawki;
26 punkt pobrania: ścieki dopływające – przepompownia ścieków;
27 Punkt pobrania: ścieki odpływające – wylot kolektora ściekowego do rzeki Pukawki;
28 Punkt pobrania: ścieki dopływające – przepompownia ścieków;
29 Punkt pobrania: ścieki odpływające – wylot kolektora ścieków oczyszczonych do rzeki Pukawki
30 Punkt pobrania: woda z rzeki Pukawki – poniżej zrzutu ścieków
31 Punkt pobrania: woda z rzeki Pukawki – powyżej zrzutu ścieków
32 Punkt pobrania: ścieki dopływające – przepompownia ścieków
33 Punkt pobrania: ścieki odpływające – wylot kolektora ścieków oczyszczonych do rzeki Pukawki
34 Punkt pobrania: ścieki dopływające – przepompownia ścieków;
35 Punkt pobrania: ścieki odpływające – wylot kolektora ścieków oczyszczonych do rzeki Pukawki.

asenizacyjnymi. W najbliższym czasie władze Gminy planują sukcesywną rozbudowę sieci kanalizacyjnej i podłączanie do niej nowych użytkowników.

Wymagania odnośnie ścieków oczyszczonych

Zgodnie z wymogami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego ścieki oczyszczone winny posiadać następujące parametry:

- ChZT 150 mg O₂/l,
- BZT₅ 40 mg O₂/l,
- zawiesina ogólna 50 mg/l.

Opis technologiczny oczyszczania ścieków

Ścieki dopływające do oczyszczalni lub dowożone wozem asenizacyjnym w pierwszej kolejności trafiają na kratę, na której następuje mechaniczne podczyszczanie (skratki). Następnie ścieki trafiają do zbiornika uśredniającego gdzie w celu wymieszania są napowietrzane. W celu eliminacji odorów zainstalowano moduł filtracyjny powietrza bazujący na węglu aktywnym. Następnie ścieki trafiają do piaskownika pionowego, gdzie ze ścieków surowych usuwany jest piasek. Po piaskowniku ścieki są pompowane do reaktora biologicznego z osadem czynnym. Reaktor pracuje w oparciu o technologię niskoobciążonego tlenowo stabilizowanego osadu czynnego z równoczesnym usuwaniem związków biogenych (azotu i fosforu) metodą biologiczną i chemiczną (symultaniczne strącanie zanieczyszczeń). Po przejściu przez reaktor oczyszczone ścieki trafiają do osadnika wtórnego. Osad z osadnika wtórnego jest recykulowany przy pomocy pompy do komory denitryfikacji. Oczyszczone ścieki są odprowadzane przez przepływomierz w budynku technicznym do studzienki a następnie do odbiornika.

Osady ściekowe

Powstające w procesie technologicznym skratki będą magazynowane w szczelnym i zamkniętym kontenerze 7t, przesypywane wapnem i wywożone poza teren oczyszczalni na gminne składowisko odpadów. Średnia ilość skratek – 0,04 m³/d, ciężar skratek – 0,025 Mg/d. Powstający w procesie osad nadmierny (po zagęszczeniu i dodatkowej stabilizacji tlenowej) w ilości ok. 4 m³/d i uwodnieniu 97,5% będzie poddawany odwodnieniu na prasie komorowej, magazynowany w kontenerze i 2 razy w miesiącu wywożony poza teren oczyszczalni. Ilość osadu odwodnionego – 0,3 m³/d = 110 m³/rok, uwodnienie osadu 70-75%, ilość osadu 25 Mg sm/rok.

Osady ściekowe mogą być również zastosowane w rolnictwie, do rekultywacji terenów, po uprzednim wykonaniu badań osadów oraz gruntów, na których będą stosowane.

Nieczystości ciekłe z terenu gminy

Do czasu rozbudowy sieci kanalizacyjnej odpady płynne będą gromadzone w przydomowych zbiornikach bezodpływowych (szambach), a następnie dowożone do gminnej oczyszczalni ścieków w Bogutach-Żurawiach. Na terenach najdalej oddalonych od miejscowości gminnej i zamieszkałych przez niewielką ilość mieszkańców proponowane jest wybudowanie oczyszczalni przydomowych.

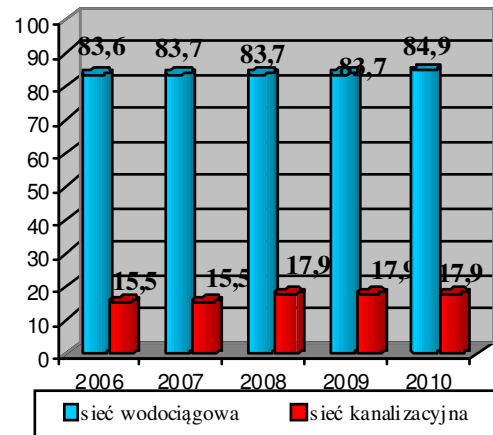
Eksploatacją systemów kanalizacyjnych zajmuje się gmina Boguty-Pianki.

Patrz Ryc. Nr 39. Infrastruktura inżynierska – sieć kanalizacyjna

WNIOSKI:

W związku z ww. uwarunkowaniami stwierdza się, że należy niezbędne są następujące działania, zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie odprowadzania ścieków bytowo-gospodarczych na terenie gminy, generujące przekształcenia przestrzenne:

Ryc. Nr 37. Wykres Korzystający z instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej w %

- realizacja podstawowego systemu kanalizacji zbiorczej dla obszarów zabudowy zwartej – nie będzie generować konfliktów przestrzennych,
- uzupełnienie zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej poprzez szamba oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków, przy założeniu możliwości wywozu nieczystości taborem asenizacyjnym do punktu zlewnego przy lokalnej oczyszczalni ścieków – nie powinno generować większych konfliktów przestrzennych.

12.2.3 Gospodarka energetyczna

Elektroenergetyka

- Dostawa energii elektrycznej w gminie Boguty-Pianki odbywa się za pośrednictwem napowietrznej sieci rozdzielczej 15 kV, zasilanej ze stacji transformatorowej 30/15 kV w Ciechanowcu.
- Stwierdza się, że w dziedzinie elektroenergetyki nie występuje bariera wydolności dostawcy usług. Utrzymuje się natomiast bariera kosztów przedsięwzięć związanych z rozwojem sieci i urządzeń elektroenergetycznych. Obsługująca gminę sieć elektroenergetyczna średniego i niskiego napięcia jest dostatecznie rozwinięta. Wymaga jednak stopniowej modernizacji, a na niektórych odcinkach rozbudowy w miarę występowania konieczności i potrzeb w tym zakresie.
- Przez obszar gminy przebiega tranzytem napowietrzna elektroenergetyczna linia wysokiego napięcia 400kV, stanowiąca sieć krajowego systemu energetycznego. Linia ta stwarza bariery i ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowywaniu terenów, przez które przebiega (w pasie o szerokości 86 m). Dla linii elektroenergetycznej 400kV obowiązuje strefa ochrony 43m.
- Położenie gminy oraz istniejąca sieć elektroenergetyczna, stwarza korzystne warunki dla rozwoju energetyki wiatrowej.

Patrz Ryc. Nr 40. Infrastruktura inżynierska – sieć energetyczna

WNIOSKI:

Przewiduje się, że rozbudowa sieci elektroenergetycznych powinna współgrać z zapotrzebowaniem na energię elektryczną. Rejony lokalizacji nowych stacji transformatorowych 15/0,4 kV, będą określone na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Z uwagi na korzystne warunki dla rozwoju energetyki wiatrowej, z powodu korzystnego położenia gminy (warunki wietrzne), istniejącej sieci elektroenergetycznej średniego i wysokiego napięcia, braku kolizji z istniejącą zabudową (niska gęstość zaludnienia) oraz z uwagi na brak obszarów prawnie chronionych (w tym brak gatunków ptaków objętych ochroną gatunkową) w kierunkach rozwoju winno wyznaczyć się tereny predysponowane do rozwoju energetyki wiatrowej.

Gazownictwo

Na terenie gminy brak jest sieci i urządzeń do przesyłu gazu. W chwili obecnej mieszkańcy gminy korzystają z dystrybucji gazu propan-butan.

WNIOSKI:

Uważa się za celowe sukcesywne zastępowanie pieców grzewczych i lokalnych kotłowni, opalanych węglem lub koksem, urządzeniami zasilanymi gazem, co przyczynić się może do:

- ochrony środowiska przyrodniczego na terenie gminy,
- podniesienia standardu życia mieszkańców.

Budowa sieci gazowej na terenie gminy nie będzie powodować większych problemów przestrzennych. Jednocześnie stwierdza się konieczność wskazania i rezerwowania terenu pod lokalizację stacji redukcyjno-pomiarowej I – go stopnia wraz ze strefą ochronną.

Patrz Ryc. Nr 41. Infrastruktura inżynierska – sieć gazowa

Ciepłownictwo

Na terenie gminy Boguty – Pianki nie występuje lokalny zbiorczy system ciepłowniczy. Źródła ciepła stanowią indywidualne piece grzewcze w budynkach lub nieduże kotłownie. W większości piece grzewcze opalane są drewnem lub węglem, zaś kotłownie węglem lub koksem. W niewielkim stopniu korzysta się z indywidualnych systemów grzewczych zasilanych energią elektryczną.

12.2.4 Telekomunikacja

Na terenie gminy występują nadajniki zlokalizowane na dwóch wieżach stacji bazowej telefonii komórkowej o wysokości 40 m: anteny firmy MNI Telekom S.A., PTK Centertel, ORANGE, Polkomtel S.A. Wpływ wytwarzanego przez te nadajniki pola na środowisko pod antenami jest całkowicie pomijalny, obszary o gęstości mocy $S = 0,1 \text{ W/m}^2$ nie występują.

WNIOSEK

Realizacja sieci telekomunikacyjnych nie powinna w istotny sposób ograniczać obecnego i planowanego użytkowania terenów. Brak barier przestrzennych dla realizacji nowych masztów telekomunikacyjnych.

Patrz Ryc. Nr 42. Infrastruktura inżynierska – sieć telekomunikacyjna

12.2.5 Gospodarka odpadami

Aktualny stan gospodarki odpadami na terenie gminy Boguty – Pianki przedstawia się w następujący sposób:

System zbiórki odpadów

- 80% mieszkańców gminy zostało objętych zbiórką odpadów otrzymali do podpisania umowy i zobowiązali się do ich przestrzegania

Selektywna zbiórka

- została wprowadzona w 2006 roku obejmuje zbiórkę makulatury, szkła, metali i tworzyw sztucznych

Odpadów ulegające biodegradacji

- ze względu na rolniczy charakter gminy większość tego typu odpadów zagospodarowywane są w przydomowych kompostowniach

Unieszkodliwianie odpadów

- odpady komunalne z terenu gminy trafiały na składowisko w Bogutach-Piankach, pozostałe rodzaje odpadów odbierane są przez wyznaczone firmy i przewożone do miejsc dalszego unieszkodliwiania - niestety na terenie miasta nie znajduje się żaden zakład odzysku surowców wtórnych

Składowisko odpadów w Bogutach-Piankach

- obecnie składowisko jest zamknięte, a od 2010 roku rozpoczęto prace rekultywacyjne

Zbiórka zużytego sprzętu AGD, RTV

- zgodnie z nowymi przepisami prawa dostawcy nowego sprzętu mają obowiązek odebrać od nabywców sprzęt zużyty, ZSEE odbierają firmy zajmujące się wywozem odpadów, a następnie przekazują je do dostawców sprzętu

Edukacja ekologiczna

- w szkołach oraz na terenie gminy prowadzone były akcje edukacyjne w zakresie gospodarki odpadami, upowszechniano informacje i działania edukacyjne na temat zasad gospodarki odpadami opakowaniowymi w małych firmach

W „Planie Gospodarki Odpadami w Województwie Mazowieckim na lata 2004-2011”, wyznaczono 17 obiektów, które miały przejąć funkcje Regionalnych Składowisk Odpadów na

terenie Województwa Mazowieckiego. Dla obsługi Regionu Ostrołęckiego (wg WPGO 2007-2015), który swoim zasięgiem obejmuje teren gminy Boguty – Pianki obsługiwany będzie przez Składowisko odpadów w m. Goworki k/Ostrołęki oraz Składowisko odpadów w m. Stare Lubiejewo.

WNIOSKI:

Analiza stanu istniejącego pozwala na identyfikację problemów oraz określenie założeń rozwoju gminnego systemu usuwania i unieszkodliwiania odpadów. W związku z ww. uwarunkowaniami uważa się za celowe:

- określenie na terenach zagęszczonej zabudowy zbiorowych miejsc pod selektywną zbiórkę odpadów;
- konieczność wykazania dbałości o prawidłową segregację i wstępne unieszkodliwianie odpadów poprzez wydzielenie miejsc na składowanie: surowców wtórnych, odpadów organicznych przeznaczonych do kompostowania, odpadów niebezpiecznych.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Zgodnie z definicją, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez, inwestycję celu publicznego - należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 i Nr 106, poz. 675). Tak więc celami publicznymi jest:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji;
- wydzielenie gruntów pod linie kolejowe oraz ich budowa i utrzymanie;
- wydzielanie gruntów pod lotniska, urządzenia i obiekty do obsługi ruchu lotniczego, w tym rejonów podejść, oraz budowa i eksploatacja tych lotnisk i urządzeń;
- budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń;
- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania;
- budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego;
- opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- ochrona Pomników Zagłady w rozumieniu przepisów o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady oraz miejsc i pomników upamiętniających ofiary terroru komunistycznego;
- budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, państwowych szkół wyższych, szkół publicznych, a także publicznych:

obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i obiektów sportowych;

- budowa i utrzymywanie obiektów oraz pomieszczeń niezbędnych do realizacji obowiązków w zakresie świadczenia przez operatora publicznego powszechnych usług pocztowych, a także innych obiektów i pomieszczeń związanych ze świadczeniem tych usług;
- budowa i utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa i ochrony granicy państwowej, a także do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich;
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem;
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy;
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej;
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody;
- inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obliguje studia gminne do zachowania zgodności z wyznaczonymi na szczeblu krajowym i regionalnym zadaniami służącymi realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Zgodnie z art. 11 pkt 6 oraz na podstawie art. 48 ust. 1 w/w ustawy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego winno zawierać ustalenia zawarte w:

- „Programach zadań rządowych” sporządzonych w oparciu o Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju,
- Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa.

Ustalenia zawarte w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju oraz w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego zostały omówione w rozdziale 2.3.

Do podstawowych elementów służących realizacji celów o charakterze ponadlokalnym, zaliczyć należy:

- utrzymanie istotnych dla prowadzenia polityki energetycznej kraju przebiegów linii elektroenergetycznych 400kV MIŁOSNA – NAREW, znajdującej się w Krajowym Systemie Przesyłowym (KSP) wraz z dopuszczeniem do jej modernizacji, rozbudowy i przebudowy na linie wielotorowe (wielonapięciowe);
- modernizacja i przebudowa linii elektroenergetycznych średniego napięcia (15kV), w celu zapewnienia sprawności i pewności zasilania;
- rozwój infrastruktury technicznej (linie średniego napięcia) w związku z rozwojem alternatywnych, odnawialnych źródeł energii ze szczególnym uwzględnieniem biomasy, wody, energii wiatru i słońca;
- usprawnienie sieci dróg wojewódzkich, w tym w szczególności drogi nr 694, ale również nr 690, polegające na likwidacji „wąskich gardeł” w ruchu poprzez budowę, przebudowę, remonty, utrzymanie istniejących dróg i obiektów mostowych obejmujące głównie dostosowanie parametrów technicznych do wymagań ruchu, zwiększenie nośności, odnowy nawierzchni, budowy chodników i ścieżek rowerowych, zwłaszcza na terenach zabudowanych;
- usprawnienie sieci dróg powiatowych, poprzez dostosowanie ich parametrów technicznych do wymagań ruchu, wymiana nawierzchni, realizacja chodników zwłaszcza na terenach zabudowanych;
- stworzenie warunków dla poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania złóż kopalin objętych własnością górnictwem;
- opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki wpisane do rejestru zabytków, wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Wskazane działania o charakterze ponadlokalnym wywierają istotne znaczenie na istniejące w gminie uwarunkowania. Właściwe ich wykorzystanie może w przyszłości skutkować poprawą czynników wpływających na rozwój społeczno-gospodarczy gminy.

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Kwestie dotyczące ochrony przed powodzią regulują przepisy ustawy Prawo wodne. Zgodnie z nią (art. 88a ustawy):

- ochrona przed powodzią jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej;
- użytkownicy wód współpracują z organami administracji rządowej i samorządowej w ochronie przed powodzią, w zakresie określonym w przepisach ustawy oraz w odrębnych przepisach;
- ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

Do czasu sporządzenia map zagrożenia powodziowego obowiązują studia ochrony przeciwpowodziowej sporządzone w trybie ustawy Prawo wodne przed nowelizacją (tj. sprzed 21 marca 2011 r.). Na podstawie obowiązujących studiów ochrony przeciwpowodziowej stwierdza się, iż gmina Boguty – Pianki znajduje się poza terenami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi.

Dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, dokonano również analizy „*Map obszarów zagrożonych podtopieniami*” w skali 1:50 000 wykonanymi przez Państwowy Instytut Geologiczny w ramach zadań PSH, które dotyczy ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami stanowiącymi zagrożenie dla stref zasilania i poboru wód podziemnych. Wyznaczone obszary nie są strefami zalewów wód powierzchniowych (powodzi), ale przedstawiają maksymalne możliwe zasięgi występowania podtopień (czyli położenia zwierciadła wody podziemnej blisko powierzchni terenu, co skutkuje podmokłościami) w rejonie i sąsiedztwie doliny rzecznej. Teren gminy Boguty – Pianki znajduje się poza terenami zagrożonymi podtopieniami.

KIERUNKI ROZWOJU

15. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ PRZEZNACZENIU TERENÓW

15.1. Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego

Specyfika uwarunkowań gminy Boguty - Pianki³⁶ determinuje sposób oraz możliwości określenia kierunków perspektywicznego rozwoju przestrzennego.

W kierunkach rozwoju gminy oraz przy szczegółowym określeniu zasad zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić następujące aspekty wynikające z uwarunkowań. Są to m.in.:

- racjonalne wykorzystanie potencjału wynikającego z wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, w tym w szczególności wysokiej jakości gleb, podlegających ochronie,
- zrównoważony rozwój, jako podstawa do określenia kierunków dalszego rozwoju gminy,
- położenie gminy – peryferyjne względem centrum powiatu, ale również względem centrum województwa, a tym samym występujące z tym problemy związane z odpływem ludności oraz dominującą funkcją rolniczą,
- określenie kierunków rozwoju oraz zasad zagospodarowania w oparciu o szczegółowe zapisy zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które stanowiąc będą bazę dla realizacji inwestycji na terenie gminy,
- stosowanie rozwiązań technicznych i technologicznych przyjaznych środowisku - poprzez wyposażenie poszczególnych jednostek strukturalnych w pełną sieć infrastruktury technicznej ze szczególnym uwzględnieniem kanalizacji,
- rozwój funkcji usługowych, w tym również usług komercyjnych w ramach obszaru sołectw Boguty – Pianki i Boguty – Żurawie,
- rozwój funkcji związanych z inwestycjami w zakresie energii odnawialnej, pochodzącej (głównie) z wiatru i biomasy oraz stworzenie warunków dla możliwości wydobycia gazu łupkowego,
- w zakresie życia mieszkańców: dalsza poprawa w wyposażenie infrastruktury technicznej, wpływającej bezpośrednio na poprawę nie tylko życia mieszkańców, ale również na ochronę przyrody w tym m.in. w zakresie wód, oraz centralne (dostępne) rozmieszczenie strefy usług publicznych, na którą składają się obiekty oświaty, kultury, służby zdrowia, administracji, łączności itp.,
- dostosowanie układu komunikacyjnego do potrzeb rozwoju gminy wraz z korelacją układu drogowego gmin sąsiednich, wraz z utwardzaniem istniejących dróg gruntowych.

15.2. Ogólne kierunki zmian

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy. Ustalenia zawarte w tej części niniejszego dokumentu wyrażają kierunki zagospodarowania przestrzennego, określają lokalne zasady zagospodarowania na terenie gminy, nie są jednak ścisłym przesądzeniem o granicach zainwestowania i użytkowania terenu co powinno być dokładniej określone na

³⁶ Uwarunkowania o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r., poz. 647),

etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Do kompetencji gminy należy stworzenie warunków dla realizacji budownictwa. W tym celu studium określa predyspozycje terenów pod zabudowę. W studium zostały wyznaczone kierunki zagospodarowania poszczególnych obszarów, zostały podane generalne zasady przeznaczenia terenów, które obowiązują gminę. Studium zawiera również elementy postulowane i zalecane, nieobowiązkowe, które warto wprowadzić, a których realizacja i przestrzeganie pomoże właściwie określać i realizować politykę przestrzenną gminy w zgodzie z ładem przestrzennym, poszanowaniem i zachowaniem wartości środowiska przyrodniczego. Ponadto zostały ustalone zasady przeznaczenia terenów pod zabudowę w powiązaniu z planowaną realizacją infrastruktury technicznej, w szczególności siecią wodno – kanalizacyjną.

Wytyczenie kierunków zmian w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów na obszarze gminy Boguty – Pianki oparte zostało o występujące, dające się wyraźnie zaobserwować tendencje rozwojowe poszczególnych jej rejonów.

Przyjęta w studium koncepcja perspektywicznej struktury przestrzennej gminy odnosi się do sposobu zagospodarowania terenów, dalszego rozwoju osadnictwa, rozmieszczenia usług oraz powiązań komunikacyjnych i inżynierskich, przy czym istotnym czynnikiem tworzenia nowej struktury jest ochrona wartości przyrodniczych (ciągów ekologicznych wzdłuż rzeki Pukawki oraz Kuninianki, istniejących lasów) a także ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej (przed wszystkim dużych, zwartych kompleksów gruntów rolnych wyższych klas bonitacyjnych).

Zmiany w strukturze przestrzennej polegać będą głównie na:

- koncentracji nowej zabudowy wielofunkcyjnej (w tym, mieszkaniowej i usługowej) na terenie sołectw Boguty – Pianki i Boguty – Żurawie;
- koncentracji usług publicznych, budynków użyteczności publicznej, o charakterze lokalnym w miejscowości gminnej Boguty – Pianki;
- uzupełnianiu istniejących ciągów zabudowy wsi nową zabudową, zarówno zagrodową jak i mieszkaniową jednorodziną (z dopuszczeniem nieuciążliwych usług),
- wytworzeniu docelowego układu drogowego,
- wyznaczeniu nowych terenów inwestycyjnych;
- wyznaczeniu obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu;
- wyznaczeniu terenów na których możliwe jest wydobycie gazu łupkowego;
- zalesieniu obszarów z gruntami rolnymi niższych klas bonitacyjnych.

15.3. Rozwój demograficzny

Tak jak zostało to opisane w części poświęconej uwarunkowaniom zagospodarowania przestrzennego, teren gminy zamieszkuje niecałe 3 tysięcy osób.

W ciągu analizowanego okresu liczba mieszkańców zameldowanych na stałe w gminie stale spadała. Sytuacja ta jest typowym następstwem migracji z obszarów wiejskich, w szczególności zaś obszarów wiejskich oddalonych od dużych aglomeracji miejskich. Z jednej strony ubywa rdzennej ludności, chętnie przenoszącej się do dużych miast, oferujących szeroki rynek pracy, z drugiej strony obserwowany jest ujemny przyrost naturalny oraz brak migracji z zewnątrz.

Tab. Nr 19. Prognoza zmian demograficznych na obszarze gminy Boguty-Pianki do roku 2020

Gmina Boguty-Pianki	2010 r.	2013 r.	2015 r.	2017 r.	2020 r.
	2 933	2 921	2 916	2 913	2 904

Źródło: Urzędu Gminy Boguty-Pianki oraz Prognozy GUS.

Zgodnie z prognozą demograficzną dla obszaru gminy Boguty – Pianki, liczba mieszkańców będzie spadać, przy czym spadek ten będzie niewielki. Szacuje się, że w roku 2020 liczba mieszkańców gminy wyniesie około 2900 osób.

Zakładany przebieg procesów migracyjnych i wynikający z nich spadek liczby ludności w istotny sposób zdeterminował przyjęte w studium kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy, a w szczególności w sieci osadniczej.

15.4. Priorytet dla ekorozwoju

Przyjęte w studium kierunki rozwoju przestrzennego gminy uwzględniają nadrzędność wymogów ochrony środowiska, zwłaszcza tych związanych z ochroną lokalnych ciągów ekologicznych, ciągnących się wzdłuż rzek Pukawka i Kuninianka.

Innym ważnym czynnikiem ekorozwoju gminy jest ochrona przestrzeni produkcji rolnej, a przede wszystkim dużych, zwartych kompleksów gruntów rolnych wyższych klas bonitacyjnych oraz gruntów leśnych (leśna przestrzeń produkcyjna).

Nadrzędność ochrony wymienionych wyżej obszarów polega na istotnym ograniczeniu możliwości wprowadzania na nie innych form użytkowania niż dotychczasowe.

15.5. Ogólna struktura funkcjonalno-przestrzenna

W ogólnym kierunku rozwoju poszczególnych obszarów gminy, wyodrębnionych i opisanych w części poświęconej uwarunkowaniom rozwoju, nie zajądą istotne zmiany.

Obszar centralny (obejmujący teren sołectw Boguty – Pianki i Boguty – Żurawie) – tak jak dotychczas stanowić będzie obszar o największej urbanizacji, głównie z zabudową mieszkaniową i usługową o charakterze zwartym, stosunkowo dobrze skomunikowany. Na terenach tych zabudowa zagrodowa stanowić będzie tylko niewielki procent. Obszar rozwoju wielofunkcyjnego w tym budynków użyteczności publicznej. Obszar ten pełnić będzie nadal funkcję gminnego ośrodka administracyjno-usługowego i obsługi rolnictwa.

Obszar południowy (obejmujący południową część sołectw Boguty – Pianki i Boguty – Żurawie oraz sołectwa Tymianki – Adamy, Tymianki – Bucie, Tymianki – Okunie) – to obszar znacząco zróżnicowany. Część terenu (na południe od zurbanizowanej części sołectw Boguty – Pianki i Boguty – Żurawie do drogi wojewódzkiej nr 694) to tereny leśne i potencjalnych zadrzewień. Na południe od drogi wojewódzkiej tak jak dotychczas tereny te zachowają swój charakter rolniczy, choć przestrzennie wyodrębniony będzie pas (w układzie równoleżnikowym), gdzie dominować będzie zabudowa zagrodowa (z rzadka mieszkaniowa jednorodzinna) lokalizowana w sposób identyczny, jak do tej pory, czyli wzdłuż istniejących dróg, uzupełniona usługami stopnia podstawowego i pojedynczymi obiektami związanymi z obsługą rolnictwa. Dalej na południe daje się wyróżnić tereny rolne predysponowane do lokalizacji inwestycji z zakresu energii odnawialnej, w tym potencjalne tereny występowania (potencjalne wydobywanie) gazu łupkowego.

Pozostałe tereny tak jak dotychczas zachowają swój charakter rolniczy. We wsiach (w rozproszeniu) dominować będzie zabudowa zagrodowa lokalizowana w sposób identyczny, jak do tej pory, czyli wzdłuż istniejących dróg. Zabudowę wsi uzupełnią usługi stopnia podstawowego i pojedyncze obiekty związane z obsługą rolnictwa. W ramach terenów rolnych występować będą również pojedyncze siedliska (zabudowa zagrodowa w rozproszeniu).

15.6. Sieć osadnicza

Sieć osadniczą gminy w dalszym ciągu stanowić będzie zabudowa skupiona w 62 wsiach, wchodzących w skład 28 sołectw.

We wsiach o charakterze rolniczym zabudowa skupiona będzie głównie w ciągach wzdłuż istniejących dróg. Jedynie w sołectwach Boguty – Pianki i Boguty – Żurawie zabudowa powstawać będzie w większych zespołach, mających charakter osiedli. Duże znaczenie dla rozwoju przestrzennego obu sołectw związana jest (i w dalszym ciągu będzie) z koncentracją usług publicznych, czy też szerzej budynków użyteczności publicznej.

15.7. Obsługa ludności

Jak to ma miejsce w stanie istniejącym, tak i w przyszłości miejscem koncentracji obiektów usługowych o znaczeniu ogólnogminnym, a szczególnie obiektów użyteczności publicznej z zakresu administracji, oświaty, kultury, służby zdrowia i sportu będzie wieś Boguty - Pianki. Na jej terenie działają obecnie między innymi takie obiekty jak: urząd gminy, gimnazjum, szkoła podstawowa, zakład opieki zdrowotnej, punkt apteczny, gminny ośrodek kultury. Powyższą grupę budynków użyteczności publicznej na terenie gminy uzupełniają obiekty oświaty zlokalizowane we wsiach: Białe – Szczepanowice, Zawisty – Dworaki, Tymianki – Bucie, Kutylowo – Perysie.

W związku z przyjętą w studium stabilizacją liczby ludności w gminie, na zbliżonym do obecnego poziomie, nie przewiduje się konieczności realizacji wielu nowych obiektów użyteczności publicznej. Dla realizacji tych niewielu wskazuje się głównie tereny położone w miejscowości gminnej – na obszarach UP i MUB.

Obecnie na terenie gminy zlokalizowanych jest szereg drobnych obiektów usługowych oraz obiektów rzemieślniczych, w tym także drobnej wytwórczości. Głównymi rodzajami prowadzonej w nich działalności gospodarczej są: handel detaliczny, handel hurtowy, usługi warsztatowe naprawcze, usługi budowlane, transport, gastronomia, gospodarka magazynowa i łączność. W zakresie usług stopnia podstawowego nie odnotowuje się istotnych braków w poszczególnych sołectwach.

16. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Przyjęta struktura funkcjonalno - przestrzenna gminy Boguty – Pianki jest wyrazem założonych kierunków rozwoju przestrzennego gminy oraz kontynuowania dotychczasowych przesądzeń przestrzennych, wynikających z dotychczasowego zagospodarowania i użytkowania. Struktura ta uwzględnia również potrzebę dalszego rozwoju gminy oraz wnioski mieszkańców oraz właścicieli nieruchomości. Wprowadzono również modyfikacje funkcjonalne związane z dopuszczeniem wielofunkcyjności.

Dla wyodrębnionych w strukturze gminy obszarów określono odrębne polityki ich zagospodarowania i rozwoju. Studium zakłada, iż ustalone na rysunku przedstawiającym kierunki rozwoju przestrzennego linie rozgraniczające poszczególne obszary mogą być korygowane na etapie planów miejscowych, jeżeli będzie to wynikać z potrzeb funkcjonalnych, bądź innych uwarunkowań (np. granic własności, ewidencji gruntów, koniecznych do uwzględnienia przepisów odrębnych, uwarunkowań fizjograficznych, prawnych itp.).

Przyjmuje się, że ewentualny podział funkcjonalny wyznaczonych w studium liniami rozgraniczającymi obszarów na tereny o różnym przeznaczeniu (funkcjach) i różnych zasadach zagospodarowania, nastąpi na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przy zachowaniu zasady rozdzielenia przestrzennego funkcji, które są w stosunku do siebie kolizyjne i uciążliwe, szczególnie pod kątem zachowania standardów środowiska w sąsiedztwie i warunków zamieszkania.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się możliwość pozostawienia istniejących terenów rolniczych, jako tereny rolne, dla których kierunkowo (na rysunku przedstawiającym kierunki rozwoju przestrzennego) przewiduje się inną funkcję.

W studium wskazano tereny zabudowy oraz tereny otwarte, wyłączone spod zabudowy.

W ramach terenów zabudowy wyodrębniono następujące tereny:

- zabudowy wielofunkcyjnej, oznaczone symbolem **MUB**,
- zabudowy usług publicznych oraz użyteczności publicznej, oznaczone symbolem **UP**,
- zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługowej, oznaczone symbolem **RMU**,
- ogrodów działkowych, oznaczone symbolem **ZD**,
- cmentarza, oznaczone symbolem **ZC**,
- obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, oznaczone symbolami **NO** (oczyszczalnia ścieków), **NU** (czasowego gromadzenia i selekcji odpadów stałych),
- dróg publicznych, podstawowego układu drogowego, oznaczone symbolami **KD-W** (wojewódzkie), **KD-P** (powiatowe) i **KD-G** (gminne), stanowiące ponadlokalne (wojewódzkie i powiatowe) oraz lokalne (gminne) cele publiczne.

W ramach terenów otwartych (wyłączonych spod zabudowy, bądź z ograniczoną zabudową) wyodrębniono następujące tereny:

- zieleni parkowej, oznaczone symbolem **ZP**,
- lasów, oznaczone symbolem **LS**,
- rolne pod zalesienie, oznaczone symbolem **RLS**,
- rolne z urządzeniami wytwarzającymi energię z odnawialnych źródeł energii, oznaczone symbolem **R1**,
- rolne bez prawa zabudowy, oznaczone symbolem **R**,
- rolne z zabudową zagrodową, oznaczone symbolem **R2**,
- wód, oznaczone symbolem **W**.

W studium przyjęto graniczne (maksymalne bądź minimalne) wskaźniki określające sposób zagospodarowania terenów.

Ze względu na skalę w jakiej sporządzane jest studium, nie możliwe było określenie wskaźników odzwierciedlających wszystkie uwarunkowania, które mogłyby wpłynąć na ich wielkość. Dlatego też zapisane w studium wskaźniki należy przyjąć jako graniczne, z możliwością ich korekty w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, po uwzględnieniu wszystkich lokalnych uwarunkowań występujących na danym terenie. W przypadku wskaźników maksymalnych dopuszcza się ustalanie wskaźników niższych, zaś w przypadku minimalnych wskaźników wyższych (nie więcej jednak niż 30% od ustalonych wskaźników).

Przy określaniu wskaźników w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy wziąć pod uwagę m.in.:

- uwarunkowania wynikające z istniejącego zagospodarowania, w tym struktury obecnych podziałów geodezyjnych,
- uwarunkowania przyrodnicze, w tym położenie względem lokalnych ciągów przyrodniczych,
- uwarunkowania prawne, w tym zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wydane decyzje o pozwoleniu na budowę, decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz stan własności gruntów,
- dla obiektów telekomunikacyjnych oraz odnawialnych źródeł energii typu wiatraki, solary, biogazownie itp. ze względów technologicznych nie określa się maksymalnych i minimalnych parametrów, które zostały określone dla poszczególnych obszarów w kierunkach rozwoju tj. dotyczących wysokości zabudowy, powierzchni nowo wydzielanych działek, czy powierzchni biologicznie czynnej,
- w przypadku wysokości równej lub większej niż 50,0m n.p.t obiekt budowlany należy zgłosić przed uzyskaniem pozwolenia na budowę do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- odległość usytuowania wiatraków, masztów od dróg oraz innych elementów zagospodarowania terenu zgodnie z przepisami odrębnymi.

W obrębie terenów, wymienionych na wstępie tego rozdziału, obowiązują następujące zasady zagospodarowania:

Na terenach MUB (tereny zabudowy wielofunkcyjnej):

Kierunek polityki przestrzennej: **zabudowa wielofunkcyjna w formie:** zabudowy mieszkaniowej (jedno i wielorodzinnej), usługowej, w tym usług publicznych i użyteczności publicznej, zabudowy produkcyjnej, składów, magazynów, rzemiosła;

Wytyczne do planu miejscowego: w terenach wyznaczonych pod produkcję, składy, magazyny i rzemiosło funkcja mieszkaniowa może być wprowadzona wyłącznie jako mieszkanie (dom) dla właściciela; dopuszcza się zachowanie z możliwością rozbudowy, remontu istniejących obiektów i inwestycji, które nie mieszczą się w określonej polityce odnośnie obszaru o symbolu MUB; w terenach wyznaczanych planem pod zabudowę produkcyjną i składy zakaz lokalizowania obiektów użyteczności publicznej z zakresu oświaty i wychowania, kultu religijnego oraz ochrony zdrowia; obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży do 2000 m²; dopuszczalna zabudowa zagrodowa;

Ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu: zakaz realizacji obiektów usługowych, produkcyjnych, składów, magazynów i rzemiosła mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji; wyznaczane tereny z udziałem funkcji chronionych akustycznie winny być pod względem dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zaliczane do rodzajów terenów zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi (z zakresu ochrony środowiska);

Parametry i wskaźniki urbanistyczne: na działkach nowo zabudowujących się, powierzchnia biologicznie czynna na poziomie: min. 10% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, min. 10% dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, min. 10% dla zabudowy usługowej, produkcyjnej, składów, magazynów i rzemiosła, 10% dla zabudowy usługowej z zakresu usług publicznych i użyteczności publicznej; w terenach zainwestowanych zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, winno być określane indywidualnie dla danego terenu na etapie sporządzania planu z uwzględnieniem istniejącego zagospodarowania; w przypadku realizacji nowej zabudowy usługowej (z wyłączeniem usług publicznych i użyteczności publicznej) oraz produkcyjnej, składów, magazynów, rzemiosła - należy zapewnić: minimum 1 miejsce parkingowe na każde 250,0 m² powierzchni użytkowej, minimum 1 miejsce parkingowe na 4 miejsca konsumpcyjne, minimum 1 miejsce parkingowe na każde 200,0 m² powierzchni sprzedaży; minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek dla zabudowy zagrodowej 600,0 m²; minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: wolnostojącej – 600,0m², bliźniaczej (1 segment) – 500,0m²; minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 900,0m², minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych dla zabudowy usługowej (z wyłączeniem usług publicznych i użyteczności publicznej) oraz produkcyjnej, składów, magazynów, rzemiosła – 900,0 m² (parametr nie dotyczy obiektów usługowych o powierzchni zabudowy do 50,0 m² typu kiosk); nie określa się powierzchni wydzielanych działek z zabudową istniejącą, gdyż ich wielkość winna być określana indywidualnie stosownie do potrzeb i funkcjonowania zabudowy; wysokość zabudowy niska (do 12 m i nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne);

Na terenach UP (tereny zabudowy usług publicznych oraz użyteczności publicznej):

Kierunek polityki przestrzennej: usługi publiczne oraz budynki użyteczności publicznej;

Wytyczne do planu miejscowego oraz ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu: tereny wyznaczone do realizacji usług publicznych oraz budynków użyteczności publicznej, a także innych celów publicznych; maksymalna wysokość nowej zabudowy (z

wyłączeniem kultu religijnego) 15 metrów i nie więcej niż 4 kondygnacje; minimalna powierzchnia biologicznie czynna 10%;

Na terenach RMU (tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługowej):

Kierunek polityki przestrzennej: zabudowa zagrodowa, zabudowa służąca obsłudze produkcji rolnej, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa usługowa.

Wytyczne do planu miejscowego: obszary częściowo zainwestowane; kontynuacja istniejącej struktury użytkowania; każda z funkcji wymienionych w kierunkach polityki przestrzennej może funkcjonować na samodzielnych działkach budowlanych; obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży do 600 m²; realizacja usług w ramach terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; zachowuje się, z możliwością rozbudowy, remontu istniejące obiekty i inwestycje, które nie mieszczą się w określonej polityce odnośnie obszaru o symbolu RMU; możliwość lokalizacji gospodarstw agroturystycznych;

Ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu: zakaz realizacji obiektów usługowych mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji; zakaz lokalizacji usług z zakresu baz transportowych, technicznego zaplecza motoryzacji w tym warsztatów samochodowych o więcej niż 2 stanowiskach, stacji paliw płynnych i do tankowania samochodów na gaz; wyznaczane tereny z udziałem funkcji chronionych akustycznie winny być pod względem dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zaliczane do rodzajów terenów zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi (z zakresu ochrony środowiska);

Parametry i wskaźniki urbanistyczne: na działkach nowo zabudowujących się, powierzchnia biologicznie czynna na poziomie min. 40%; w terenach zainwestowanych zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, winno być określane indywidualnie dla danego terenu na etapie sporządzania planu z uwzględnieniem istniejącego zagospodarowania; w przypadku realizacji zabudowy usługowej należy zapewnić: minimum 1 miejsce parkingowe na każde 200,0 m² powierzchni użytkowej, minimum 1 miejsce parkingowe na 4 miejsca konsumpcyjne, minimum 1 miejsce parkingowe na każde 100,0 m² powierzchni sprzedaży; minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek dla zabudowy zagrodowej 1600,0 m²; minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: wolnostojącej – 900,0m², bliźniaczej (1 segment) – 600,0m²; minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych dla zabudowy usługowej – 1200,0 m² (parametr nie dotyczy obiektów usługowych o powierzchni zabudowy do 50,0 m² typu kiosk); nie określa się powierzchni wydzielanych działek z zabudową istniejącą, gdyż ich wielkość winna być określana indywidualnie stosownie do potrzeb i funkcjonowania zabudowy; wysokość zabudowy niska (do 12 m i nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne);

Na terenach ZP (tereny zieleni parkowej):

Kierunek polityki przestrzennej: zieleń parkowa;

Wytyczne do planu miejscowego oraz ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu: obszary objęte ochroną konserwatorską; zabudowa oraz zagospodarowanie terenu na warunkach określonych przez właściwego konserwatora zabytków; dopuszczalne zachowanie z możliwością rozbudowy, przebudowy, remontu istniejących obiektów i inwestycji;

Parametry i wskaźniki urbanistyczne: określone w planie miejscowym zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;

Na terenach ZD (tereny ogrodów działkowych):

Kierunek polityki przestrzennej: ogrody działkowe;

Wytyczne do planu miejscowego oraz ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu: tereny ogrodów działkowych; zakaz zabudowy innej niż funkcjonalnie związana z ogrodami działkowymi, z wyłączeniem realizacji inwestycji celu publicznego;

dopuszczalne zachowanie z możliwością rozbudowy, przebudowy, remontu istniejących obiektów i inwestycji;

Parametry i wskaźniki urbanistyczne: na działkach nowo zabudowujących się powierzchnia biologicznie czynna na poziomie min. 60%; dla nowych realizacji wysokość zabudowy niska (do 8 m i nie więcej niż 2 kondygnacje nadziemne); wskazane wyżej parametry należy stosować z wyłączeniem realizacji inwestycji celu publicznego;

Na terenach ZC (tereny cmentarza):

Kierunek polityki przestrzennej: cmentarz;

Wytyczne do planu miejscowego: cmentarz, usługi z zakresu kultu religijnego;

Ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu: zakaz lokalizacji innych funkcji niż cmentarz i usługi z zakresu kultu religijnego; dopuszczalne zachowanie z możliwością rozbudowy, przebudowy, remontu istniejących obiektów i inwestycji;

Parametry i wskaźniki urbanistyczne: dla usług z zakresu kultu religijnego dla nowych realizacji: powierzchnia biologicznie czynna na poziomie min. 10%, minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych 300 m²; maksymalna wysokość zabudowy 10 m;

Na terenach LS (tereny lasów):

Kierunek polityki przestrzennej: lasy;

Wytyczne do planu miejscowego: lasy;

Ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu: możliwość zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi (o lasach); zakaz realizacji wszelkiej zabudowy z wyłączeniem przepisów odrębnych; dopuszczalna realizacja inwestycji celu publicznego z wyłączeniem obiektów kubaturowych; dopuszczalne zachowanie z możliwością rozbudowy, przebudowy, remontu istniejących obiektów i inwestycji;

Na terenach RLS (tereny rolne pod zalesienie):

Kierunek polityki przestrzennej: tereny rolne pod zalesienie;

Wytyczne do planu miejscowego: tereny rolne pod zalesienie;

Ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu: w przypadku zaniechania zalesień utrzymanie funkcji rolnej; zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi; zakaz realizacji wszelkiej zabudowy z wyłączeniem przepisów odrębnych; dopuszczalna realizacja inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury oraz inwestycji związanych ze złożami kopalin objętych własnością górnictwem; dopuszczalne zachowanie z możliwością rozbudowy, przebudowy, remontu istniejących obiektów i inwestycji;

Na terenach R (tereny rolne bez prawa zabudowy):

Kierunek polityki przestrzennej: tereny rolne bez prawa zabudowy;

Wytyczne do planu miejscowego oraz ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu: zakaz zabudowy z wyłączeniem: inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury oraz inwestycji związanych ze złożami kopalin objętych własnością górnictwem; dopuszczalne zachowanie z możliwością rozbudowy, przebudowy, remontu istniejących obiektów i inwestycji;

Na terenach R1 (tereny rolne z urządzeniami wytwarzającymi energię z odnawialnych źródeł energii wraz z ich strefami ochronnymi):

Kierunek polityki przestrzennej: tereny rolne z możliwością lokalizacji inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii, w tym m.in. pochodzącej z wiatru;

Wytyczne do planu miejscowego oraz ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu: tereny rolne z możliwą realizacją: inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury oraz inwestycji związanych ze złożami kopalin objętych własnością górnictwem a także lokalizacją inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii, w tym pochodzącej z wiatru; w przypadku przesądzenia o lokalizacji inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii pochodzącej z wiatru (przesądzenie w planie miejscowym) obowiązuje bezwzględny

zakaz realizacji budynków przeznaczonych na pobyt stały ludzi, w tym w szczególności budynków użyteczności publicznej w odległości minimum 500 m od masztu, bądź zgodnie ze strefą 40 dB wyznaczoną na rysunku stanowiącym Załącznik Nr 3 do Uchwały oraz zakaz zalesiania z wyłączeniem upraw szkółkarskich lub niskich drzew i krzewów o wysokości nie przekraczającej 5 m w odległości minimum 300 m od masztu; dopuszczalne zachowanie z możliwością rozbudowy, przebudowy, remontu istniejących obiektów i inwestycji z zachowaniem ograniczeń o których mowa wyżej; dopuszczalna lokalizacja obiektów związanych z produkcją rolną (typu chlewnie, obory, kurniki, przechowalnie owoców, szklarnie itp.);

Na terenach R2 (tereny rolne z zabudową zagrodową):

Kierunek polityki przestrzennej: tereny rolne z możliwością realizacji zabudowy zagrodowej;

Wytyczne do planu miejscowego oraz ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu: tereny rolne z możliwą realizacją inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury oraz inwestycji związanych ze złożami kopalin objętych własnością górnictwem; dopuszczalna lokalizacja zabudowy zagrodowej (także agroturystyka), pod warunkiem posiadania gospodarstwa rolnego o powierzchni pow. 1 ha (użytków rolnych); dopuszczalne zachowanie z możliwością rozbudowy, przebudowy, remontu istniejących obiektów i inwestycji; dopuszczalna lokalizacja obiektów związanych z produkcją rolną (typu chlewnie, obory, kurniki, przechowalnie owoców, szklarnie itp.) bez ograniczeń powierzchniowych; maksymalna wysokość zabudowy 12 m; minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej 10%;

Na terenach W (tereny wód):

Kierunek polityki przestrzennej: tereny wód śródlądowych;

Wytyczne do planu miejscowego oraz ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu: tereny wód oraz urządzeń wodnych;

Na terenach **NO** przeznaczeniem podstawowym są obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej – oczyszczalnia ścieków, z dopuszczeniem realizacji innej infrastruktury nie kolidującej z przeznaczeniem podstawowym;

Na terenach **NU** przeznaczeniem podstawowym są obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej – czasowego gromadzenia i selekcji odpadów stałych, z dopuszczeniem realizacji innej infrastruktury nie kolidującej z przeznaczeniem podstawowym;

Na terenach **KD-W, KD-P, KD-G** przeznaczeniem podstawowym są drogi publiczne, podstawowego układu drogowego, odpowiednio kategorii wojewódzkiej, powiatowej i gminnej, stanowiącej ponadlokalny (wojewódzka i powiatowa) oraz lokalny (gminna) cel publiczny; parametry zgodnie z klasami określonymi w przepisach odrębnych.³⁷

17. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

Każda działalność człowieka ingeruje w środowisko przyrodnicze i zakłóca jego funkcjonowanie. W celu ochrony środowiska przyrodniczego należy ograniczać w miarę możliwości czynniki wpływające niekorzystnie na środowisko, tj.:

- emisję do powietrza odkomunikacyjnych spalin i hałasu,

³⁷

rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430 z późn. zm.);

- emisję do powietrza gazów powstających w gospodarstwach domowych oraz rolnych powstających w trakcie ogrzewania pomieszczeń,
- wytwarzanie ścieków o charakterze bytowo-gospodarczym,
- likwidację wierzchniej, próchnicznej warstwy gleby na obszarach przeznaczonych pod zabudowę oraz związanych z eksploatacją kruszywa,
- wytwarzanie odpadów o charakterze komunalnym,
- obce w krajobrazie formy w postaci ogrodzeń i obiektów kubaturowych,
- emisję gazów, promieniowania, hałasu i wibracji związanych z usługami i produkcją,
- wytwarzanie ścieków o charakterze technologicznym.

Studium przyjmuje następujące ustalenia, które winny zostać wzięte pod uwagę w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:

- ustala się zachowanie pasa szerokości minimum od 3 do 5 metrów wzdłuż cieków wodnych, rowów i kanałów, które winny być wolne od zainwestowania oraz które winny zapewniać możliwość eksploatacji i konserwacji cieków, rowów i kanałów sprzętem zmechanizowanym. Postuluje się zwiększenie pasa wolnego od zabudowy w zależności od rangi cieków, uwarunkowań środowiskowych, w tym również warunków gruntowo - wodnych,
- ustala się zakaz naruszania naturalnego charakteru cieków i zbiorników wodnych z wyjątkiem koniecznych zmian ze względu na potrzeby wzrostu retencji wodnej, ochrony przeciwpożarowej lub przeciwpowodziowej oraz budowy układu drogowego,
- ustala się zakaz osuszania i zanieczyszczania zbiorników wodnych,
- ustala się obowiązek zachowania walorów środowiska przyrodniczego, w tym również wzięcie odpowiedzialności przez właścicieli działek za sprawowanie opieki nad tworami przyrody znajdującymi się na terenie działek, a przede wszystkim zachowanie istniejącej zieleni wysokiej: lasów, pojedynczych drzew, zadrzewień śródpolnych i przydrożnych oraz zieleni łąkowej,
- postuluje się ekspozycję drzew o dużych walorach przyrodniczych oraz krajobrazowych,
- postuluje się, w przypadku realizacji inwestycji liniowych (głównie drogowych), maksymalne zachowanie drzewostanu oraz zadrzewień i zakrzewień oraz dbałość o ich odpowiednią ekspozycję,
- w celu ochrony powietrza nakazuje się by eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację posiada tytuł prawny, bądź zamykającej się w ustanowionej strefie ochronnej. W przypadku przekroczenia standardów emisyjnych winien zostać stworzony obszar ograniczonego użytkowania. W takim przypadku eksploatacja nie może spowodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza tym obszarem,
- działalność akustyczna obiektów usługowych i produkcyjnych winna zamykać się w granicach terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny, bądź w granicach strefy ochronnej określonej na rysunku studium, lub zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w przypadku pomników przyrody należy zachować 15 metrową strefę wokół pomnika.

Ponad to studium postuluje:

- wprowadzenie nakazu ochrony istniejących zadrzewień oraz obowiązek wprowadzenia nowych wszędzie tam, gdzie nie będzie to kolidowało z istniejącymi użytkami rolnymi – zwłaszcza wzdłuż dróg i rowów melioracyjnych oraz w strefach izolacyjnych od obiektów uciążliwych,
- ochronę lokalnych ciągów ekologicznych poprzez pozostawienie w użytkowaniu maksymalnie zbliżonym do naturalnego z umożliwieniem migracji flory i fauny w tych strefach oraz zapewnienie swobodnego grawitacyjnego przepływu powietrza.

Utrzymanie standardów jakości poszczególnych elementów środowiska i krajobrazu kulturowego, zapewnione będzie poprzez:

- dalszy rozwój infrastruktury technicznej, w szczególności sieci kanalizacji sanitarnej;
- ograniczanie oraz likwidację emisji zanieczyszczeń;
- wprowadzenie selektywnej zbiorki odpadów na terenie gminy, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zakaz wprowadzania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w poszczególnych obszarach struktury funkcjonalno - przestrzennej z wyłączeniem realizacji inwestycji celu publicznego, w tym w szczelności obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji a także pozyskiwania i wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych;
- ograniczenie zabudowy na obszarze, gdzie funkcją wiodącą jest zieleń, lasy (leśna przestrzeń produkcyjna) oraz tereny rolne przeznaczone do zalesień;
- ograniczenie zabudowy na obszarze, gdzie funkcją wiodącą stanowią tereny rolnicze i zieleń (rolnicza przestrzeń produkcyjna);
- ograniczenie zabudowy kubaturowej na obszarach stanowiących układ przyrodniczy, tj. w ramach wyznaczonych na rysunku studium ekosystemów leśnych i zadrzewionych oraz ekosystemów łąkowych, wodnych i wodno – błotnych;
- wprowadzenie ograniczeń w zagospodarowaniu terenu zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, w pasie terenu o szerokości min. 50,0m od granic cmentarza;
- wprowadzenie ograniczeń w zagospodarowaniu terenu, w tym w szczególności poprzez m.in. wprowadzenie zakazu zabudowy mieszkaniowej, budynków użyteczności publicznej oraz innych określonych w rozdz. 16 (dla odpowiedniej funkcji) zgodnie ze strefami ochronnymi od lokalizacji inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii pochodzącej z wiatru, określonymi na rysunku studium; W przypadku lokalizacji inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii np. biogazowi, oraz z zakresu wydobywania gazu łupkowego zgodnie z wymogami określonymi w koncesji oraz wynikających z przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzonej zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dalsze propagowanie edukacji ekologicznej.

Teren gminy Boguty – Pianki nie jest predysponowany do utworzenia na jego terenie uzdrowiska.

18. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

18.1 Wytyczne konserwatorskie w zakresie ochrony zabytków

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków konieczne jest:

- zahamowanie procesów degradacji obiektów i obszarów zabytkowych, przeciwdziałanie negatywnym zmianom funkcjonalno-przestrzennym w obszarach posiadających wartości kulturowe;
- eksponowanie obiektów i obszarów o istotnych walorach zabytkowych i kulturowych;
- bieżąca aktualizacja i prowadzenie gminnej ewidencji zabytków;
- określenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony obiektów i obszarów zabytkowych: wpisanych do rejestru województwa mazowieckiego (ochrona na podstawie przepisów odrębnych, z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami), znajdujących się w ewidencji, których ochronę ustala się zapisami planu określając w zależności od potrzeb: gabaryty, formę, charakter detalu, wymogi dotyczące zagospodarowania bezpośredniego otoczenia oraz ograniczenia w zagospodarowaniu, które podlegają uzgodnieniu z właściwym konserwatorem zabytków na zasadach określonych w przepisach z zakresu planowania i zagospodarowania

przestrzennego, w związku z przepisami z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Wykaz obiektów zabytkowych, w trakcie realizacji ustaleń studium, będzie ulegał zmianie na skutek dokonywanych wpisów (opcjonalnie wykreśleń) do rejestru, czy ewidencji.

Na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszczalne jest więc korygowanie, bądź ustanawianie nowych granic stref ochrony konserwatorskiej. W obszarach, na których znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków, obiekty będące w ewidencji konserwatora, wszelkie działania w tym obszarze muszą być zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Na etapie sporządzania planów miejscowych dopuszcza się w zależności od potrzeb wyznaczanie stref ochrony ekspozycji obiektów zabytkowych oraz ekspozycji istniejących obiektów i układów zabytkowych oraz wartościowych układów przestrzennych nie będących zabytkami, m.in. poprzez wprowadzenie nieprzekraczalnej, bądź obligatoryjnej linii zabudowy.

18.2 Wytyczne konserwatorskie w zakresie ochrony archeologicznej

Na terenie gminy Boguty – Pianki, w dacie podejmowania uchwały dotyczącej studium stwierdzono występowanie stanowisk archeologicznych. Biorąc pod uwagę powyższe w tym zakresie obowiązują przepisy odrębne z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. W przypadku ustanowienia na obszarze gminy nowych stanowisk archeologicznych, należy uwzględnić je w sporządzanych planach miejscowych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

18.3 Dobra kultury współczesnej

Dobrem kultury współczesnej³⁸ są niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.

Na terenie gminy Boguty – Pianki nie wyznacza się dóbr kultury współczesnej.

19. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

19.1 Komunikacja

W zakresie sieci drogowej studium zakłada:

- utrzymanie dotychczasowych przebiegów wszystkich dróg (kategorii wojewódzkiej, powiatowych i gminnych), z możliwością ich modernizacji, rozbudowy i przebudowy;
- sukcesywny rozwój układu drogowego, w oparciu o stwierdzone potrzeby gminy, w szczególności zaś na nowych terenach inwestycyjnych;
- modernizację dróg (w tym poszerzenia dróg prowadzące do uzyskania wymaganych parametrów technicznych określonych przepisami szczególnymi). Działania modernizacyjne powinny zmierzać do poprawy jakości dróg, zapewnienia bezpieczeństwa użytkownikom, usprawnienia ruchu oraz wyeliminowania zbędnych kolizji i uciążliwości. Działania gminy powinny stymulować do podjęcia przez odpowiednie jednostki remontów i modernizacji dróg stanowiących połączenia gminy z ośrodkami zewnętrznymi;

³⁸

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

- realizacja nowego układu drogowego winna zostać dostosowana i wykorzystywać potencjał istniejących dróg (korelacja nowego z istniejącym systemem), przy założeniu ograniczeń we włączeniach do dróg wyższych klas;
- realizację celów strategicznych w dziedzinie komunikacji, która wymaga wykonania generalnych zadań w zakresie: przebudowy dróg gruntowych na drogi o nawierzchniach twardych, dostosowania dróg do istniejących potrzeb tj. prognozowanych natężeń ruchu, budowy chodników na terenach zurbanizowanych;
- iż, z uwagi na liniowy charakter urządzeń komunikacyjnych wszelkie zamierzenia inwestycyjne, w szczególności zaś na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego bądź w przypadku ich braku na etapie wydania decyzji lokalizacyjnej, winny zostać skoordynowane z proponowanymi rozwiązaniami oraz procesami realizacyjnymi na terenach sąsiednich;
- iż zachodzące procesy przekształceń przestrzennych winny uwzględniać docelowe potrzeby gminy w dziedzinie komunikacji.

W zakresie komunikacji zbiorowej studium zakłada:

- obsługę gminy opartą zarówno na transporcie autobusowym jak i pośrednio na transporcie kolejowym (w oparciu o stację Czyżew Osada na terenie gminy Czyżew). W obydwu przypadkach postuluje się w miarę możliwości podjęcie działań zmierzających do podwyższenia poziomu obsługi komunikacją publiczną, zwłaszcza poprzez urządzenie przystanków o odpowiednim standardzie.

W zakresie komunikacji rowerowej studium zakłada:

- realizację szlaków rowerowych (opcjonalnie w terenach zabudowanych ścieżek rowerowych) wzdłuż dróg kategorii wojewódzkiej, powiatowych i gminnych. Najważniejsze z nich wskazano na rysunku przedstawiającym kierunki rozwoju.

Patrz Ryc. Nr 43. Układ drogowy

Studium dopuszcza możliwość powstawania nowych dróg, nie przedstawionych na rysunku studium przedstawiającym kierunki rozwoju przestrzennego, w zależności od stwierdzonych potrzeb.

19.2 Infrastruktura techniczna

Dla gminy Boguty – Pianki przyjmuje się zasadę uzbrojenia i pełnego wyposażenia terenów w podstawowe media infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem do jej rozbudowy w zależności od stwierdzonych potrzeb, z uwzględnieniem kierunków rozwoju przestrzennego, wskazanych w niniejszym studium.

19.2.1 Sieć wodociągowa

Studium zakłada:

- utrzymanie i dalszą eksploatację sieci wodociągowych, istniejących ujęć oraz stacji uzdatniania wody (SUW);
- możliwość realizacji nowych ujęć wody z zachowaniem przepisów odrębnych z zakresu prawa wodnego;
- ustanawianie stref ochrony bezpośredniej oraz ewentualnie stref ochrony pośredniej od nowych, bądź istniejących ujęć wód, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa wodnego;

- możliwość realizacji oraz adaptację istniejących własnych ujęć wody z wyłączeniem lokalizacji (także adaptacji) ujęć wody (również indywidualnych) w odległości mniejszej niż 150 metrów od cmentarza³⁹;
- wprowadzenie zakazu wykorzystywania wody do celów gospodarczych w odległości mniejszej niż 500 metrów od cmentarza;
- prowadzenie dalszych działań w zakresie stałego monitoringu jakości przesyłanej wody;
- dalszą rozbudowę sieci w zakresie realizacji indywidualnych przyłączy;
- przy sporządzaniu planów miejscowych (przede wszystkim w ramach terenów zurbanizowanych, bądź urbanizujących się), należy uwzględnić wymagania dotyczące przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego;⁴⁰
- w przypadku realizacji nowych wodociągów grupowych oraz przy zagospodarowaniu kolejnych terenów należy uwzględnić podstawowe zasady sytuowania hydrantów przeciwpożarowych,⁴¹ postulując, na terenach zurbanizowanych, realizację hydrantów w odległości około 150 metrów od siebie, natomiast na obszarach niezurbanizowanych lub nie podlegających urbanizacji (np. tereny rolne i leśne) w zależności od stwierdzonych potrzeb;
- realizacja nowych wodociągów winna odbywać się w pasie drogi wyznaczonych liniami rozgraniczającymi, jednakże sam przewód wodociągowy nie powinien naruszać elementów technicznych drogi oraz nie może przyczyniać się do czasowego lub trwałego zagrożenia bezpieczeństwa ruchu albo zmniejszenia wartości użytkowej drogi; Usytuowanie infrastruktury w pasie drogowym winno uwzględniać planowaną docelową realizację ulicy zgodnie z przepisami odrębnymi,⁴² zaś w przypadku braku takiej możliwości wodociąg należy lokalizować na wyznaczonych terenach, postulując jego lokalizację wzdłuż planowanych, bądź istniejących dróg.
- koordynacji działań inwestycyjnych na szczeblu lokalnym w związku z częściowym zaopatrzeniem w wodę gmin sąsiednich (m.in. gminy Klukowo);

Patrz Ryc. Nr 38. Infrastruktura inżynierska – sieć wodociągowa

19.2.2 Sieć kanalizacyjna

Studium zakłada:

- utrzymanie i dalszą eksploatację sieci kanalizacyjnej oraz urządzeń z nim związanych;
- dalszą rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z opracowywanymi planami rozwoju;
- utrzymanie oraz możliwość rozbudowy istniejącej oczyszczalni ścieków we wsi Boguty – Żurawie, będącej głównym odbiornikiem ścieków z terenu gminy;
- możliwość alternatywnych rozwiązań w zakresie odprowadzenia ścieków, w tym m.in.: możliwość zaopatrzenia poszczególnych terenów w bezodpływowe zbiorniki na nieczystości lub przydomowe oczyszczalnie ścieków, jak również wspólne przedsięwzięcia w zakresie odprowadzenia ścieków z gminami sąsiednimi (wspólne przedsięwzięcia, po wcześniejszym porozumieniu);
- do czasu realizacji docelowego systemu, dopuszcza się realizację nowych oraz użytkowanie istniejących zbiorników bezodpływowych pod warunkiem zachowania ich szczelności;

³⁹ Stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z 25 sierpnia 1959 roku w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. Nr 52 poz. 315)

⁴⁰ Zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 80 poz. 563);

⁴¹ Zasady te określone zostały m.in. w Polskiej Normie PN-B-02863:1997 „Ochrona przeciwpożarowa budynków. Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne. Sieć wodociągowa przeciwpożarowa”;

⁴² w tym, określone w § 140 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43 poz. 430 z późn. zm.);

- wody opadowe (roztopowe) powinny zostać zagospodarowane w ramach własnych posesji;
- wody opadowe (roztopowe) z placów, ulic i miejsc publicznych mogą zostać odprowadzone do rowów chłonnych, odparowywalnych, melioracyjnych, studni chłonnych, bądź innych cieków wodnych (rzeka Pukawka, Kuninianka) itp., bądź za pomocą kanalizacji deszczowej do ww. odbiorników, przy czym przed miejscem wylotu wód opadowych do głównych zbiorników należy przewidzieć urządzenia zapewniające podczyszczanie częściowe tych ścieków zgodne z przepisami odrębnymi;
- koordynację działań inwestycyjnych w zakresie realizacji infrastruktury związanej z rozbudową kanalizacji sanitarnej w oparciu o obowiązujące przepisy, „Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych” oraz o istniejącą infrastrukturę (w tym również w oparciu o rozbudowywaną oczyszczalnię ścieków).

Patrz Ryc. Nr 39. Infrastruktura inżynieryjna – sieć kanalizacyjna

19.2.3 Gospodarka energetyczna

Elektroenergetyka

Istniejący system zasilania liniami 15 kV gminy Boguty - Pianki zaspokaja obecne i perspektywiczne potrzeby elektroenergetyczne, przy założeniu umiarkowanego tempa rozwoju i standardowych przerw w dostarczaniu energii.

Studium zakłada, że:

- energia elektryczna dostarczana będzie wszystkim odbiorcom, bez ograniczeń,
- w niewielkim stopniu energia wykorzystywana będzie do przygotowania posiłków,
- w niewielkim stopniu energia wykorzystywana będzie dla potrzeb podgrzewania wody użytkowej,
- w niewielkim stopniu energia wykorzystywana będzie dla potrzeb klimatyzacji, wentylacji i elektrycznego ogrzewania pomieszczeń,
- wraz z rozwojem alternatywnych źródeł energii (m.in. energetyka wiatrowa), na terenie gminy wytwarzana będzie energia oddawana do sieci (obowiązek zakupu energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii);
- konieczna jest koordynacja działań na szczeblu lokalnym (gminnym) w związku z zewnętrznym (Ciechanowiec) źródłem zasilania.

Dla napowietrznych linii wysokiego i średniego napięcia obowiązują następujące odległości bezpieczne, w obrębie których użytkowanie winno być ograniczone, w szczególności zaś ograniczona winna być lokalizacja obiektów przeznaczonych na pobyt stały ludzi z uwagi na negatywny wpływ promieniowania elektromagnetycznego (do uwzględnienia w planie miejscowym):

- linia 400 kV – pas terenu 2 x 34 m licząc od osi linii
- linia 15 kV – pas terenu 2 x 6 m licząc od osi linii.

Dopuszcza się realizację zabudowy w odległości mniejszej niż wskazana powyżej pod warunkiem zastosowania zabezpieczeń technicznych.

Ponadto studium ustala na całym obszarze gminy:

- w zależności od potrzeb budowę odcinków sieci średniego napięcia w wykonaniu napowietrznym, bądź kablowym (postulowane), w tym także w związku z realizacją inwestycji z zakresu energii odnawialnej,
- realizację stacji transformatorowo – rozdzielczych 15/0,4 kV w formie słupowej, dopuszczając realizację stacji wewnętrznych w przypadku dużych mocy czy braku napowietrznych linii SN,

- potrzebę wyznaczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenu co najmniej o wymiarach 2x3 m (postulowana lokalizacja w liniach rozgraniczających drogi lub poza liniami z założeniem potrzeby dojazdu samochodem ciężarowym) dla realizacji stacji transformatorowych 15/0,4 kV; w przypadku wyznaczenia takiego terenu należy przewidzieć również pas terenu wolny od zabudowy (np. za pomocą nieprzekraczalnej linii zabudowy) w promieniu 3 metrów od stacji słupowych 15/0,4 kV,
- możliwość realizacji mikroinstalacji⁴³ wytwarzających energię na terenach nie wykluczonych z zabudowy.

Patrz Ryc. Nr 40. Infrastruktura inżynierska – sieć energetyczna

Gazownictwo

Na terenie gminy brak jest sieci i urządzeń do przesyłu gazu. Niemniej jednak studium zakłada, iż w miarę możliwości finansowych gminy oraz właściwych przedsięwzięć i jednostek zewnętrznych możliwa jest gazyfikacja gminy w oparciu o następujące założenia przestrzenne:

- budowa stacji redukcyjno-pomiarowej I-go stopnia, zasilanej z gazociągu wysokiego ciśnienia DN 250 relacji Zambrów – Wysokie Mazowieckie – Białystok, za pośrednictwem projektowanego odgałęzienia w Wysokim Mazowieckiem,
- budowę sieci gazowej na terenie gminy Boguty-Pianki, na obszarach zintensyfikowanej zabudowy.

W związku z położeniem gminy na terenie potencjalnych złóż gazu łupkowego (częściowo objętych koncesją na poszukiwanie), studium na całym obszarze gminy dopuszcza realizację celu publicznego związanego z poszukiwaniem, rozpoznawaniem, wydobywaniem złóż kopalin objętych własnością górnictwem.

Patrz Ryc. Nr 41. Infrastruktura inżynierska – sieć gazowa

Ciepłownictwo

W zakresie ciepłownictwa studium nie przewiduje lokalnego zbiorczego systemu ciepłowniczego. Źródła ciepła będą stanowić, jak do tej pory, indywidualne piece grzewcze w budynkach, nieduże kotłownie oraz systemy grzewcze zasilane energią elektryczną. W związku z brakiem sieci gazowej przewodowej studium nie przewiduje większych zmian w zakresie zaopatrzenia w ciepło.

Z uwagi jednak na sprzyjające warunki studium przyjmuje możliwość realizacji lokalnych źródeł ciepła w oparciu o energię odnawialną, w tym w szczególności zaś pochodzącej z biomasy i biogazu, dopuszczając do realizacji takich inwestycji na terenie gminy.

Telekomunikacja

Zgodnie z przepisami odrębnymi możliwa jest lokalizacja inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Studium przewiduje dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnej, zarówno w formie tradycyjnej, jak i wykorzystując nowe technologie, w tym infrastrukturę światłowodową i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym, połączonym z

⁴³ przez mikroinstalację należy rozumieć realizację inwestycji z zakresu tzw. przydomowej energetyki (energia wytwarzana przez wiatraki, panele słoneczne, turbiny gazowe i biogazowe) o mocy nie przekraczającej 50 kW;

systemami sieci wojewódzkiej i krajowej, z zachowaniem w lokalizacji wymogów przepisów odrębnych.

Ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie.

Patrz Ryc. Nr 42. Infrastruktura inżynierska – sieć telekomunikacyjna

19.2.4 Gospodarka odpadami

Studium zakłada:

- Przyjęcie zasady selektywnej zbiórki odpadów w miejscu ich powstawania, tj. na poszczególnych posesjach. Śmieci gromadzone powinny być w przystosowanych pojemnikach opróżnianych okresowo w miarę potrzeb.
- Brak lokalizacji na terenie gminy Boguty – Pianki składowiska odpadów, usuwanie śmieci z terenu gminy odbywać się będzie w oparciu o wysypiska odpadów zlokalizowane poza granicami administracyjnymi m.in. na składowisko odpadów w Goworkach koło Ostrołęki, Starym Lubiejewie, Zambrów, Wola Suchożebrska, lub inne.
- Prowadzenie gospodarki odpadami w oparciu o przepisy odrębne.

20. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM ORAZ PONADLOKALNYM

Przez inwestycje celu publicznego należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 roku Nr 46 poz. 543 z późniejszymi zmianami).

20.1 Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Do podstawowych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym na terenie gminy Boguty - Pianki zaliczyć możemy:

- budowę i modernizację istniejącej sieci drogowej gminnej,
- realizację sieci infrastruktury technicznej ze szczególnym uwzględnieniem kanalizacji oraz wodociągu na nowo-urbanizujących się terenach,
- utrzymywanie urządzeń służących zaopatrzeniu ludzi w wodę, gromadzenia, przesyłania i oczyszczania ścieków,
- powiększenie cmentarza.

Studium wyznacza obszary, w obrębie których mogą być realizowane inwestycje celu publicznego (inwestycje kubaturowe), które zaznaczone zostały na rysunku studium jako „UP”⁴⁴. Granice lokalizacji inwestycji celu publicznego będą ustalane na etapie planów miejscowych przy uwzględnieniu granic własności. Dodatkowo studium dopuszcza lokalizowanie inwestycji celów publicznych (kubaturowych) na etapie planów miejscowych w obszarach o kierunkach rozwoju, gdzie dopuszczona jest realizacja obiektów użyteczności publicznej.

Studium nie wyznacza obszarów, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego (infrastruktura, w tym techniczna), gdyż dopuszcza się ich lokalizację we wszystkich obszarach wyznaczonych w studium. Do inwestycji takich należy zaliczyć m.in.:

- budowę sieci kanalizacji sanitarnej,

⁴⁴

Tylko w tym zakresie w jakim wynika to z art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami;

- rozbudowę istniejącej oczyszczalni ścieków,
- budowę sieci gazowej,
- budowę i modernizację dróg gminnych (także chodników w tych drogach),
- zakładanie oświetlenia dróg,
- rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej,
- rozbudowę istniejącej sieci elektroenergetycznej NN,
- inwestycje z zakresu łączności publicznej.

Zachowuje się istniejące tereny i obiekty inwestycji celów publicznych (inwestycje kubaturowe i liniowe), które mogą podlegać modernizacji, rozbudowie czy przebudowie.

20.2 Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Do podstawowych inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na terenie gminy Boguty - Pianki zaliczyć możemy:

- planowaną modernizację dróg wojewódzkich;
- planowaną modernizację dróg powiatowych;
- ochronę oraz eksponowanie zabytków pozostających w rejestrze wojewódzkiego konserwatora zabytków.

21. REALIZACJA POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY, W TYM OBSZARY DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE PLANU MIEJSCOWEGO ORAZ OBSZARY DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

21.1 Obszary wymagające sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

21.1.1 Obszary wymagające sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

Plan miejscowy sporządza się obowiązkowo, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne.⁴⁵ W studium nie wyznacza się obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzanie planów miejscowych wymaganych przez przepisy odrębnych.

21.1.2 Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych

Studium wprowadza zakaz rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

21.1.3 Obszary przestrzeni publicznej

Obszarem przestrzeni publicznej⁴⁶ są obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Boguty – Pianki nie wyznacza obszarów przestrzeni publicznej.

⁴⁵ Zgodnie z art. 14 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

⁴⁶ Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

21.2 Obszary dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Mając na uwadze fakt, iż ustalenie przeznaczenia terenów, w tym również inwestycji celu publicznego oraz sposobu ich zagospodarowania następuje w drodze sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, studium zakłada, że plany miejscowe będą sporządzane dla terenów:

- urbanizujących się, które wymagają zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, opcjonalnie leśnych na cele nieleśne;
- przeznaczonych w studium pod budowę urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także dla obszarów stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Rysunek studium wskazuje tereny (*patrz plansza Kierunki rozwoju*), dla których gmina w pierwszej kolejności zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

22. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Gmina Boguty – Pianki jest gminą typowo rolniczą, posiadającą tradycję w produkcji roślinnej i zwierzęcej. Potencjał ten powinien w znacznej mierze przyczynić się do dalszego rozwoju gminy i podniesienia standardów życia społeczności lokalnej. Obecna sytuacja gospodarza wymaga dostosowania kierunków produkcji do koniunktury na rynku żywnościowym.

Ważnym czynnikiem prawidłowego rozwoju rolnictwa, jest kreowanie form i technologii produkcyjnych bezpiecznych pod względem ochrony środowiska, zwłaszcza gleb i zasobów wodnych.

W związku z występowaniem na terenie gminy dobrej jakości gleb postuluje się intensyfikację produkcji rolnej w dużych gospodarstwach, wzmocnionych dodatkowo dopłatami pozyskanymi ze struktur unijnych. Alternatywnym kierunkiem rozwoju gospodarstw (także o niewielkim areale) – wymagającym jednak edukacji rolników – mogłoby się stać rolnictwo ekologiczne. Wymaga ono częściowego powrotu do tradycyjnych form gospodarowania, wprowadzenia odpowiedniego systemu płodozmianu, pasz i nawozów naturalnych, oraz stosowania wysokiej klasy urządzeń i narzędzi. Takie przedsięwzięcia potrzebują dodatkowego wsparcia gospodarstw w środki i infrastrukturę umożliwiającą ich wprowadzenie. Należy dążyć do wykorzystania środków z agend rządowych oraz ze specjalistycznych programów unijnych.

W studium wskazuje się obszary, na których koncentrować się powinna działalność rolnicza. Przede wszystkim są nimi – *zaznaczone na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy* – użytki rolne, w tym zwarte kompleksy gruntów wyższych klas bonitacyjnych. Na obszarach tych zakłada się utrzymanie funkcji pól uprawnych, łąk i pastwisk oraz w przypadku sporządzenia planu miejscowego wprowadzenie zakazu zabudowy, z wyłączeniami o których mowa w rozdz. 16.

Zakaz zabudowy, nie dotyczy również budowy urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym także tych o mocy przekraczającej 100 kW (w strefach wyznaczonych na rysunku studium wraz z ich strefami ochronnymi) oraz innych obiektów i urządzeń funkcjonalnie z nim związanych, jak również celów publicznych o których mowa w art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami wyłącznie w zakresie określonym w rozdz. 16.

Studium postuluje, by na potrzeby rolniczych inwestycji kubaturowych winny być wykorzystane tereny istniejących siedlisk lub niezabudowane tereny plombowe w istniejących ciągach zabudowy poszczególnych wsi.

Studium wskazuje na rysunku przedstawiającym kierunki rozwoju tereny do zalesień (RLS), dopuszczając również możliwość zalesienia gruntów we wszystkich kierunkach rozwoju gminy (z ograniczeniami wynikającymi z lokalizacji elektrowni wiatrowych). Podstawowym przeznaczeniem terenów leśnych są tereny lasów. Głównymi dokumentami determinującymi kierunki i politykę przestrzenną w zakresie leśnej przestrzeni produkcyjnej na terenach będących własnością Skarbu Państwa są plany urządzenia lasów, zaś w przypadku gruntów prywatnych (dominujących na terenie gminy Boguty – Pianki) uproszczone plany urządzenia lasów, zgodnie z którymi należy prowadzić gospodarkę leśną.

Dla gminy Boguty Pianki obowiązują uproszczone plany urządzenia lasów sporządzone dla następujących obrębów geodezyjnych: Białe - Kwaczoły, Białe - Misztale, Białe - Papieże, Białe – Szczepanowice, Białe – Zieje, Boguty - Milczki, Boguty - Pianki, Boguty – Rubiesz, Boguty - Żurawie, Drewnowo - Gołyń, Drewnowo - Lipskie, Drewnowo - Ziemaki, Godlewo - Baćki, Godlewo - Łuby, Kamieńczyk - Ryciorki, Kamieńczyk Wielki, Kunin - Zamek, Kutylowo - Perysie, Kutylowo - Bródki, Szpice - Chojnowo, Trynisze - Kuniewo, Trynisze - Moszewo, Tymianki - Adamy, Tymianki - Bucie, Tymianki - Moderki, Tymianki – Okunie, Tymianki – Skóry, Zabiele - Pikuły, Zawisty - Dworaki, Złotki - Przeczki.

Poza przyjętym podstawowym użytkowaniem terenów leśnych Studium dopuszcza:

- realizację inwestycji związanych z gospodarką leśną, zajętych pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystanie na parkingi leśne i urządzenia turystyczne;
  - lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
  - budowę dróg lokalnych i dojazdowych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania tych terenów oraz poszerzenie istniejących dróg.
- } zgodnie z ustaleniami rozdz. 16

Ponadto Studium ustala:

- możliwość przekształcenia terenów rolnych, położonych w sąsiedztwie lasów, jak również terenów rolnych niskich klas bonitacyjnych, pod gospodarkę leśną z prawem zalesienia, w przypadku zgłoszenia takiego wniosku przez właściciela;
- obowiązek kształtowania lokalnych powiązań przyrodniczych oraz ostoi dla drobnej zwierzyny, w postaci zadrzewień śródpolnych oraz zadrzewień przyulicznych;
- obowiązek niezwłocznego zalesiania gruntów, dla których ustala przyczyna ich czasowego wylesienia.

Na rysunku studium, wskazano obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Sporządzając plan miejscowy niezbędna jest weryfikacja danych zawartych w ewidencji gruntów.⁴⁷

23. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARÓW OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na obszarze gminy Boguty – Pianki obszary:

- szczególnego zagrożenia powodzią;
- osuwania się mas ziemnych

nie występują.

24. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na obszarze gminy Boguty – Pianki brak jest obiektów oraz obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

⁴⁷

Z uwagi na prowadzone prace związane z modernizacją ewidencji gruntów i budynków;

25. OBIEKTY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na obszarze gminy Boguty – Pianki obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych nie występują.

26. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTŁCENÍ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Obszarem wymagającym rekultywacji jest teren działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi: 456/2, 457/3 i 507/2 w Bogutach – Pinach, stanowiące teren zamkniętego składowiska odpadów komunalnych, innych niż niebezpieczne i obojętne. Składowisko zlokalizowane jest w sąsiedztwie drogi Boguty-Pianki – Tymianki - Bucie i graniczy z polami uprawnymi od strony południowej i zachodniej oraz z lasem iglastym od strony południowo-wschodniej. Teren składowiska znajduje się w odległości ok. 1,5 km od miejscowości gminnej w kierunku południowym. Łączna powierzchnia dawnego składowiska wynosi 0,78 ha. Składowisko użytkowane było w latach 1990 - 2010. Właścicielem dawnego składowiska jest gmina Boguty – Pianki. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru podlegającego rekultywacji nie występuje zabudowa mieszkaniowa i obiekty użyteczności publicznej. Najbliższa zabudowa w formie pojedynczej zabudowy rozproszonej znajduje się w odległości ok. 1500 m w miejscowości Boguty-Pianki.

9 lutego 2011 roku została wydana Decyzja Wójta Gminy Boguty-Pianki Nr ORS.6220.6.2011 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na „Rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Boguty-Pianki, gmina Boguty-Pianki”.

Celem rekultywacji jest przywrócenie gruntom właściwości użytkowej poprzez powstrzymanie degradacji środowiska gruntowo-wodnego, zabezpieczenie terenów przyległych przed potencjalnym zanieczyszczeniem bakteriologicznym i mikrobiologicznym oraz stworzenie warunków do zagospodarowania terenu w kierunku leśnym.

Zaplanowane zostały następujące prace rekultywacyjne:

- w fazie technicznej:
  - ukształtowanie bryły, skarp i wierzchowiny kwatery III i częściowo II wraz z pracami porządkowymi;
  - wykonanie warstwy ekranizującej z gliny lub innego mineralnego materiału słabo przepuszczalnego o miąższości min.0,2 m,
  - wykonanie warstwy drenażowej (żwirowo-piaskowej) o miąższości min 0,3 m,
  - wykonanie punktów wysokościowych,
  - wykonanie studni odgazowujących, wykonanie warstwy glebowej o miąższości min. 0,5;
- w fazie biologicznej:
  - wykonanie nasadzeń roślinności, zabiegi agrotechniczne dla utrzymania roślinności rekultywacyjnej.

Studium dopuszcza możliwość realizacji, w części niewykorzystanej na składowisko odpadów, czasowe gromadzenie i selekcję odpadów stałych.

Na obszarze gminy Boguty – Pianki obszarów wymagających:

- przekształceń,
- rehabilitacji,

nie określa się.

Obszary wymagające rekultywacji zaznaczono na planszy „Kierunki rozwoju”.

27. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na obszarze gminy Boguty – Pianki tereny zamknięte nie występują.

28. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

Na rysunku przedstawiającym kierunki rozwoju wyznaczono obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Realizacja poszczególnych obiektów wraz z ich strefami ochronnymi, winna zamykać się w ramach wyznaczonych obszarów. Na obszarach tych, obejmujących zarówno strefy lokalizacji siłowni wiatrowych, jak i ich strefy ochronne, wprowadza się zakaz realizacji obiektów kubaturowych nie związanych z fermami wiatrowymi oraz zakaz zalesiania gruntów. Jednocześnie nakazuje się, aby maszty siłowni wiatrowych były oddalone o przynajmniej 500 m od istniejącej i planowanej zabudowy budynków przeznaczonych na pobyt stały ludzi, w tym w szczególności budynków użyteczności publicznej oraz zakaz zalesiania, z wyłączeniem upraw szkółkarskich lub niskich drzew i krzewów o wysokości nie przekraczającej 5 m, w odległości mniejszej niż 300 m od masztu.

W związku z wynikami prognozy oddziaływania na środowisko, jako elementu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wskazuje się dodatkowe wytyczne do planu miejscowego, będącego wynikiem analiz, w tym także na podstawie wyników zebranych podczas całorocznego monitoringu ornitologicznego i chiropterologicznego:

- zastosowanie turbin wolnoobrotowych; tego typu rozwiązanie techniczne może zdecydowanie zmniejszyć śmiertelność wywołaną kolizjami z łopatom turbiny;
- etap realizacji przedsięwzięcia, polegający na wstępnym przygotowaniu terenu (usuwanie drzew i krzewów, niwelacja terenu) należy wykonać w terminie od 1 września do 28 lutego, czyli poza okresem lęgowym ptaków;
- zakaz wprowadzania ciągów zieleni; w pobliżu masztów oraz wzdłuż dróg dojazdowych nie powinny być tworzone pasy wyższej roślinności krzewiastej i drzewiastej;
- bieżące usuwanie dziko powstających zadrzewień i zakrzaceń, w pobliżu masztów; środowiska te mogą przywabić ptaki i nietoperze w pobliże masztów wiatrowych;
- unikanie oświetlania turbin światłem białym; tego typu oświetlenie może przywabić migrujące w nocy ptaki jak i nietoperze, wyjątek stanowi oświetlenie wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa w ruchu powietrznym (przeszkody lotnicze);
- uwzględnienie odległości 200 m od skrajnego wychylenia łopaty turbiny do lasów i 150 m do alei drzew; przy szczegółowym planowaniu lokalizacji w obrębie działek należy uwzględnić tę odległość od wymienionych komponentów krajobrazu;
- rozpoczęcie monitoringu poinwestycyjnego w czasie 3 kolejnych lat od rozpoczęcia funkcjonowania farmy.

Ponadto, w celu ochrony ludzi studium postuluje, by w ramach ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć oszacowano zasięg widoczności planowanych siłowni wiatrowych oraz zasięg i czas trwania efektu „migających cieni” siłowni wiatrowych.

29. INNE OBSZARY PROBLEMOWE

Obszarem problemowym⁴⁸ jest obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych wskazany w planie

⁴⁸

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

zagospodarowania przestrzennego województwa lub określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego obszar całej gminy Boguty – Pianki zaliczony został do nadbużańskiego obszaru problemowego - obszaru o niskiej zdolności wykorzystania endogenicznych czynników rozwoju.

Studium określa obszary problemowe z zakresu infrastruktury technicznej:

- 1 – obszar predysponowany do lokalizacji oczyszczalni ścieków Tymianki – Szklarze;
- 2 – obszar predysponowany do lokalizacji stacji redukcyjno-pomiarowej I-go stopnia.

W przypadku odstąpienia od realizacji ww. funkcji, studium dopuszcza alternatywne wykorzystanie na potrzeby infrastruktury technicznej, bądź pozostawienie w użytkowaniu rolniczym.

30. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Studium oparte zostało o koncepcję rozwoju jednostek funkcjonalno – przestrzennych, które wykrystalizowały się w stanie istniejącym. Koncepcja perspektywicznej struktury funkcjonalno – przestrzennej Gminy odnosi się do sposobu zagospodarowania terenu, dalszego rozwoju osadnictwa, rozmieszczenia usług, realizacji inwestycji z zakresu energetyki odnawialnej, powiązań komunikacyjnych i inżynierskich, z uwzględnieniem wartości przyrodniczych i kulturowych. Na bazie istniejących jednostek funkcjonalno – przestrzennych stworzono koncepcję ich perspektywicznej struktury, szczegółowo określoną na rysunku pn. „Kierunki Rozwoju”. Na rysunku tym sporządzonym w skali 1:25.000 określono:

1. strukturę funkcjonalno - przestrzenną w podziale na tereny:
  - zabudowy wielofunkcyjnej, oznaczone symbolem **MUB**,
  - zabudowy usług publicznych oraz użyteczności publicznej, oznaczone symbolem **UP**,
  - zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługowej, oznaczone symbolem **RMU**,
  - ogrodów działkowych, oznaczone symbolem **ZD**,
  - cmentarza, oznaczone symbolem **ZC**,
  - obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, oznaczone symbolami **NO** (oczyszczalnia ścieków), **NU** (czasowego gromadzenia i selekcji odpadów stałych),
  - dróg publicznych, podstawowego układu drogowego, oznaczone symbolami **KD-W** (kategorii wojewódzkiej), **KD-P** (kategorii powiatowej) i **KD-G** (kategorii gminnej), stanowiących realizację ponadlokalnego (wojewódzka, powiatowa) oraz lokalnego (gminna) celu publicznego,
  - zieleni parkowej, oznaczone symbolem **ZP**,
  - lasów, oznaczone symbolem **LS**,
  - rolne pod zalesienie, oznaczone symbolem **RLS**,
  - rolne z urządzeniami wytwarzającymi energię z odnawialnych źródeł energii, oznaczone symbolem **R1**,
  - rolne bez prawa zabudowy, oznaczone symbolem **R**,
  - rolne z zabudową zagrodową, oznaczone symbolem **R2**,
  - wód, oznaczone symbolem **W**.
2. obszary: ochrony środowiska, jego zasobów oraz ochrony przyrody poprzez wskazanie:
  - pomników przyrody,
  - układ przyrodniczy,
3. obszary: ochrony krajobrazu kulturowego, ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr kultury współczesnej poprzez:
  - określenie granic stanowisk archeologicznych,
  - wskazanie obiektów wpisanych do rejestru,
4. komunikację w postaci podstawowych dróg kategorii wojewódzkiej, powiatowej oraz ważniejszych dróg kategorii gminnej;

5. infrastrukturę techniczną w tym m.in.
  - istniejące stacje bazowe i przekaźnikowe telefonii komórkowej,
  - linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia,
  - tereny wyznaczone pod realizację infrastruktury technicznej;
  - obszary na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzającą energię z odnawialnych źródeł energii,
6. obszary wskazane do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
7. obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Szczegółowe ustalenia dotyczące struktury funkcjonalno – przestrzennej określono w rozdziale 16 wskazując jednocześnie wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

31. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Regulacje ustawowe w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego stanowią, iż studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest swoistą wykładnią zamierzeń w sferze kształtowania przestrzeni gminy, wiążąc jednocześnie organa gminy przy sporządzaniu aktów prawa miejscowego w postaci miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto studium zawiera dwie podstawowe grupy kierunkowych działań realizowanych w przestrzeni w zakresie:

- zachowania dotychczas osiągniętych, ale i pozytywnie ocenianych cech układu przestrzennego oraz
- zapewnienia możliwości dalszego rozwoju, polegającej na harmonizowaniu struktury przestrzennej, jej zagospodarowaniu i funkcjonowaniu, w sposób umożliwiający realizację społecznych potrzeb określonych w Strategii Rozwoju Gminy Boguty – Pianki lata 2008 – 2015.

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Boguty - Pianki” w obecnym kształcie stanowi zmianę obowiązującego dotychczas studium z 07.05.2003 r. z uwzględnieniem podstawowych grup kierunkowych działań. Ponadto przyjęte w studium rozwiązania stwarzają możliwość wytworzenia oraz pełnego ukształtowania zarówno ośrodka gminnego, jak i poszczególnych centrów lokalnych, podnoszących jakość życia mieszkańców oraz możliwość realizacji inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Przedstawione w studium kierunkowe rozwiązania obszarów funkcjonalnych, powstałe w oparciu o istniejące uwarunkowania, kształtują oraz w przyszłości kształtować się będą, w sposób zdefiniowany oraz w pełni skoordynowany. Stworzony w studium jednolity układ przestrzenny bez kolizji w zakresie lokalizacji poszczególnych funkcji wpłynie na standard przestrzenny oraz standard zabudowy. Tak ukształtowana przestrzeń stworzy harmonijną całość oraz uwzględni w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne składające się na ład przestrzenny.

Studium w sposób szczegółowy określa nie tylko funkcje terenu, ale również zagadnienia związane z kierunkami rozwoju infrastruktury technicznej oraz podstawowego problemu gminy Boguty - Pianki tj. dalszego rozwoju kanalizacji oraz alternatywnych sposobów zagospodarowania przestrzeni związanych z rozwojem energetyki odnawialnej.

Reasumując stwierdzić należy, iż studium zostało dostosowane do nowych realiów oraz nowych przepisów prawnych, służąc realizacji zapisanych w Strategii Rozwoju Gminy Boguty – Pianki lata 2008 – 2015 strategicznych celów rozwoju gminy Boguty - Pianki oraz jej poszczególnych celów operacyjnych, przyczyniając się tym samym do dalszego rozwoju gminy.